

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 404

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/4901 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi8

- Madde Gerekçeleri10

- **Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu24**

- **Muhalefet Şerhleri35**

- **Teklif Metni.....118**

- **Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....119**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Mustafa Elitaş</i> Kayseri	<i>Bülent Turan</i> Çanakkale	<i>Muhammet Emin Akbaşoğlu</i> Çankırı
<i>Özlem Zengin</i> Tokat	<i>Yılmaz Tunç</i> Bartın	<i>Vedat Demiröz</i> İstanbul
<i>Ali Cumhur Taşkın</i> Mersin	<i>Mustafa Hilmi Dülger</i> Kilis	<i>Celalettin Güvenç</i> Kahramanmaraş
<i>Fatih Süleyman Denizolgun</i> İstanbul	<i>Zülfü Demirbağ</i> Elazığ	<i>Jülide Sarıeroğlu</i> Adana
<i>Mihrimah Belma Satır</i> İstanbul	<i>Şahin Tin</i> Denizli	<i>Cemal Bekle</i> İzmir
<i>Ahmet Tan</i> Kütahya	<i>Sena Nur Çelik</i> Antalya	<i>Ahmet Arslan</i> Kars
<i>Zeynep Gül Yılmaz</i> Mersin	<i>Halil Etyemez</i> Konya	<i>Recep Şeker</i> Karaman
<i>Hakan Kahtalı</i> Malatya	<i>Emrullah İşler</i> Ankara	<i>Ahmet Çolakoğlu</i> Zonguldak
<i>Hamdi Uçar</i> Zonguldak	<i>Zafer Işık</i> Bursa	<i>Polat Türkmen</i> Zonguldak
<i>Osman Nuri Gülaçar</i> Van	<i>Metin Çelik</i> Kastamonu	<i>Yasin Uğur</i> Burdur
<i>Nevzat Ceylan</i> Ankara	<i>Salim Çivitcioğlu</i> Çankırı	<i>Necip Nasır</i> İzmir
<i>Serkan Bayram</i> İstanbul	<i>Erol Kavuncu</i> Çorum	<i>Adil Çelik</i> Balıkesir
<i>Çiğdem Koncagül</i> Tekirdağ	<i>Mehmet Akif Yılmaz</i> Kocaeli	<i>Osman Aşkın Bak</i> Rize
<i>Selim Gültekin</i> Niğde	<i>Mustafa Yel</i> Tekirdağ	<i>Ahmet Demircan</i> Samsun

<i>Fuat Köktaş</i> Samsun	<i>Orhan Kırçalı</i> Samsun	<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i> Samsun
<i>Mehmet Habib Soluk</i> Sivas	<i>Cemal Taşar</i> Bitlis	<i>Bayram Özçelik</i> Burdur
<i>İbrahim Yurdunuseven</i> Afyonkarahisar	<i>Ali Özkaya</i> Afyonkarahisar	<i>Mehmet Altay</i> Uşak
<i>Osman Mesten</i> Bursa	<i>Atilla Ödünç</i> Bursa	<i>İlyas Şeker</i> Kocaeli
<i>Tamer Akkal</i> Manisa	<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara	<i>Selahattin Minsolmaz</i> Kırklareli
<i>Jülide İskenderoğlu</i> Çanakkale	<i>Belgin Uygur</i> Balıkesir	<i>Arife Polat Düzgün</i> Ankara
<i>Ahmet Akay</i> Şanlıurfa	<i>Recep Uncuoğlu</i> Sakarya	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i> Hatay
<i>Abdulkadir Özel</i> Hatay	<i>Fahri Çakır</i> Düzce	<i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın
<i>Mustafa Savaş</i> Aydın	<i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i> İstanbul
<i>Emine Yavuz Gözgeç</i> Bursa	<i>Selman Oğuzhan Eser</i> Karaman	<i>Müslüm Yüksel</i> Gaziantep
<i>Canan Kalsın</i> İstanbul	<i>Muhammet Müfit Aydın</i> Bursa	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir
<i>Mehmet Ali Cevheri</i> Şanlıurfa	<i>Mehmet Ali Çelebi</i> İzmir	<i>İsmail Ok</i> Balıkesir
<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i> Kocaeli	<i>Rıza Posacı</i> Aydın	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i> Adana
<i>Burhan Çakır</i> Erzincan	<i>Asuman Erdoğan</i> Ankara	<i>Ahmet Aydın</i> Adıyaman
<i>Erol Kaya</i> İstanbul	<i>Sermin Balık</i> Elazığ	<i>Mustafa Köse</i> Antalya
<i>Yelda Erol Gökcan</i> Muğla	<i>Yavuz Subaşı</i> Balıkesir	<i>Hacı Özkan</i> Mersin

<i>Mustafa Kendirli</i> Kırşehir	<i>İffet Polat</i> İstanbul	<i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir
<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Hakan Çavuşoğlu</i> Bursa	<i>Mustafa Esgin</i> Bursa
<i>Ahmet Çakır</i> Malatya	<i>Refik Özen</i> Bursa	<i>Mustafa Demir</i> İstanbul
<i>Mücahit Durmuşoğlu</i> Osmaniye	<i>Hasan Turan</i> İstanbul	<i>Halil Özcan</i> Şanlıurfa
<i>Cengiz Demirkaya</i> Mardin	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i> Gaziantep	<i>Semiha Ekinci</i> Sivas
<i>Fehmi Alpay Özalan</i> İzmir	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul	<i>Yusuf Beyazıt</i> Tokat
<i>Selim Yağcı</i> Bilecik	<i>Zülfü Tolga Ağar</i> Elazığ	<i>Hacı Turan</i> Ankara
<i>İbrahim Halil Fırat</i> Adıyaman	<i>Mehmet Uğur Gökgöz</i> Isparta	<i>Sabahat Özgürsoy</i> Hatay
<i>Hüseyin Şanverdi</i> Hatay	<i>İshak Gazel</i> Kütahya	<i>Mehmet Yavuz Demir</i> Muğla
<i>Tahir Akyürek</i> Konya	<i>Halis Dalkılıç</i> İstanbul	<i>Orhan Yegin</i> Ankara
<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i> Manisa	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul	<i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul
<i>İsmail Bilen</i> Manisa	<i>Abdullah Doğru</i> Adana	<i>Muhammet Balta</i> Trabzon
<i>Ali Şahin</i> Gaziantep	<i>Mehmet Erdoğan</i> Gaziantep	<i>Abdullah Güler</i> İstanbul
<i>Mehmet Ali Özkan</i> Manisa	<i>Recep Özel</i> Isparta	<i>Eyüp Özsoy</i> İstanbul
<i>Cihan Pektaş</i> Gümüşhane	<i>Tamer Dağlı</i> Adana	<i>Sami Çakır</i> Kocaeli
<i>Ahmet Sorgun</i> Konya	<i>Selami Altınok</i> Erzurum	<i>Cemil Yaman</i> Kocaeli

Pakize Mutlu Aydemir
Balıkesir

Emine Sare Aydın
İstanbul

Ahmet Zenbilci
Adana

Ramazan Can
Kırıkkale

Ahmet Sami Ceylan
Çorum

Ceyda Çetin Erenler
Kütahya

Yavuz Ergun
Niğde

Atay Uslu
Antalya

Ekrem Çelebi
Ağrı

İsmail Güneş
Uşak

Metin Gündoğdu
Ordu

Hasan Çilez
Amasya

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

Rizgin Birlik
Şırnak

Şeyhmus Dinçel
Mardin

Yıldırım Tuğrul Türkeş
Ankara

Murat Baybatur
Manisa

Şirin Ünal
İstanbul

Mustafa Ataş
İstanbul

Oğuzhan Kaya
Çorum

İsmail Tamer
Kayseri

Yusuf Başer
Yozgat

İbrahim Aydın
Antalya

Cemal Öztürk
Giresun

Uğur Aydemir
Manisa

Yücel Menekşe
Nevşehir

Osman Ören
Siirt

Mehmet Cihat Sezal
Kahramanmaraş

Ziya Altunyaldız
Konya

Ziver Özdemir
Batman

Metin Yavuz
Aydın

Metin Bulut
Elazığ

Fatma Aksal
Edirne

İsmail Kaya
Osmaniye

Oya Eronat
Diyarbakır

Mehmet Doğan Kubat
İstanbul

İbrahim Aydemir
Erzurum

Ahmet Kılıç
Bursa

Ravza Kavakcı Kan
İstanbul

Yaşar Kırkpınar
İzmir

Salih Cora
Trabzon

Yakup Taş
Adıyaman

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş

Ergün Taşcı
Ordu

Vildan Yılmaz Gürel
Bursa

Mustafa Arslan
Tokat

İrfan Kartal
Van

İsmail Emrah Karayel
Kayseri

<i>Sabri Öztürk</i> Giresun	<i>Serap Yaşar</i> İstanbul	<i>Veysel Eroğlu</i> Afyonkarahisar
<i>Abdulhat Arvas</i> Van	<i>Ertunç Erkan Balta</i> Artvin	<i>Habibe Öçal</i> Kahramanmaraş
<i>Nilgün Ök</i> Denizli	<i>Derya Bakbak</i> Gaziantep	<i>Nevzat Şatıroğlu</i> İstanbul
<i>Gülây Samancı</i> Konya	<i>Süleyman Karaman</i> Erzincan	<i>Nazım Maviş</i> Sinop
<i>Orhan Erdem</i> Konya	<i>Hulusi Şentürk</i> İstanbul	<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i> Erzurum
<i>Cumhur Ünal</i> Karabük	<i>Fehmi Küpçü</i> Bolu	<i>Arzu Aydın</i> Bolu
<i>Bülent Tüfenkci</i> Malatya	<i>Harun Karacan</i> Eskişehir	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4901)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kovid 19 salgınının devam eden ekonomik etkileri, küresel tedarik zincirinde yaşanan bozulmalar, arz şokları, Rusya Ukrayna savaşı, emtia ve enerji fiyatlarındaki şoklar ve küresel düzeyde yaşanan enflasyonist baskıların etkilerini azaltmak adına çok sayıda tedbir alınmış ve sağlanan desteklerin yanı sıra bir seri düzenleme yapılarak vatandaşlarımızın, işletmelerimizin kamuya olan yükümlülüklerini azaltmak adına vergi oranlarında indirime gidilmiştir.

Makro göstergeler açısından son derece başarılı bir yıl olan 2022 yılında güçlü bir gelir performansı elde edilmiş, bütçe açığının GSYH'ye oranı %1 seviyesine düşürülmüş ve küresel ekonomide sert türbülanslar yaşanırken 4 yıl aradan sonra yeniden faiz dışı fazla verilmiştir.

2022 yılının ilk üç çeyreğinde kaydettiğimiz yüzde 6,2'lik güçlü ve dengeli büyümeyle ülkemiz, G-20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olmuştur.

Yakaladığımız yüksek büyüme hızını desteklemek, vatandaşlarımızın kamuya olan yükümlülüklerini hafifleterek ödeme kolaylığı getirilmek suretiyle yatırım, üretim ve ihracat faaliyetlerine odaklanmalarını sağlamak amacıyla bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına imkân sağlayan bu Teklif hazırlanmıştır.

Bütçe performansı ile yakaladığımız mali alanı dikkate alarak hazırladığımız bu Teklif ile vatandaşlarımızdan gelen talepler de dikkate alınmış ve kamuya olan borçların yapılandırılarak ödenmesine ilişkin düzenlemelerin yanısıra, mevcut ve muhtemel ihtilafların sulh yoluyla sonlandırılmasını, matrah ve vergi artırımı yoluyla geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılmasını, işletme kayıtlarının fiili durumlarına uygun hale getirilerek kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesini sağlayan düzenlemelere yer verilmiştir.

Teklifte, bazı kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarına olan borçların yapılandırılması da düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, vergide adalet, vergi rekabeti, basitlik, etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde yapılan çok sayıda düzenlemelere ilave olarak bazı güncellemelerin yapılmasına da ihtiyaç duyulmuş ve hazırlanan Kanun Teklifinde aşağıdaki düzenlemelere de yer verilmiştir.

Bu kapsamda;

- Genç girişimcilerin kazançlarına sağlanan gelir vergisi istisnasının tutarı artırılmaktadır.
 - Şüyuun izalesi yoluyla yapılan taşınmaz satışlarında, her bir devir ve iktisap işlemi için devir ve iktisap sayısına bakılmaksızın her bir taşınmazda devir eden ve devir alanlardan birer adet asgari maktu harç alınması sağlanmaktadır.
 - Orta ve alt gelir grubuna yönelik konutların daha uygun şartlarla üretilmesini teminen TOKİ tarafından 2023 yılı sonuna kadar yeni çıkılacak ihaleler ile ilgili olarak bu ihalelerde TOKİ'nin almış olduğu ihale kararları ve TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmelere damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
 - Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesi imkânı getirilmektedir.
 - Ar-Ge ve tasarım merkezi ile teknoloji geliştirme bölgeleri dışında, teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde yetmiş beşe kadar artırma yetkisi yüzde yüze çıkarılmaktadır.
 - Şirket birleşme ve devirlerinin desteklenmesi amacıyla iştirak hissesi alımı nedeniyle yüklenilen finansman giderlerinin devir sonrası da indirimine imkân tanınmaktadır.
 - Amatör sporcuların yetiştirilmesi amacıyla amatör spor faaliyetleri ve alt yapı yatırımlarının desteklenmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.
- Teklifte ayrıca,
- Sigortacılık Kanununda düzenleme yapılarak hasarların giderilmesi ve tazminat ödemelerinde eşdeğer veya yeniden kullanılabilir parçaların kullanılmasına imkân sağlanmaktadır.
 - Sürücüler üzerinde trafik güvenliği açısından olumlu yönde bir motivasyon oluşturmak suretiyle kurallara uyma alışkanlığı kazandırmak, taşımacılık sektörünün devamlılığını sağlamak amaçlarıyla sürücülere verilen ve halen aktif olan ceza puanlarının pasif duruma getirilmesi ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrası, 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında geçici olarak geri alınan sürücü belgelerinin geçici geri alma durumlarının kaldırılması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.
 - 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin on beşinci fıkrası kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile Belediye Gelirleri

Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarının alınmamasına ilişkin süre, Gelir Vergisi Kanunu’nun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile (5) numaralı bendi, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi hükümlerinin uygulama süresinin ve bu yerlerde içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin % 25’ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin hükmün süresi ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye döntülen beldelerde içme ve kullanma sularından alınacak ücretin, mevcut en düşük tarifenin %50’sini geçmeyeceğine ilişkin hükmün süresi 31/12/2025 tarihine uzatılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Kanunun kapsamı düzenlenmektedir.

Maddede yapılandırmaya konu alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmiştir.

Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) şeklinde düzenlenmiştir.

Yapılandırmaya konu alacaklar; esas itibarıyla 31/12/2022 tarihi dikkate alınarak belirlenmiş ve vergiler, vergi cezaları, idari ve adli para cezaları, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer’i alacaklar kapsama alınmıştır. Ayrıca, bu idarelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacakları ile belediyelerin, su, atık su ve katı atık gibi alacakları Kanun kapsamındadır.

Maddede, Kanun metninde kullanılan bazı terimlerin ifade ettiği anlamlar tanımlanmış ve bu suretle madde metinlerinde tekrardan kaçınılmıştır.

Ayrıca, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Madde 2- Maddeyle, Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB’lara bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ve belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarının hangi şartlarla yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin birinci ve ikinci fıkralarında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; vergiler ve vergi cezaları, idari para cezaları, 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacaklar, gümrük vergileri ve idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, gecikme cezası gibi fer’i alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden alacakların da kesinleşmiş alacak olarak yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, her bir taşıt için Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, taşıta ilişkin idari para cezaları ile geçiş ücretinin en az %10’unun ödenmesi şartıyla taksit ödeme süresince fenni muayene izni verileceği belirtilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, bütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçılarının, ürünlerinde kullanmaları gereken özel etiket ve işaretleri kullanabilmeleri için Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen Özel Tüketim Vergisi Kanununun (III) sayılı listesinin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi

ve vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ile bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisinin tamamının ödenmesi şartı getirilmiştir.

Maddenin yedinci fıkrasında, belediyelerin su, atık su ve katı atık ücretleri ile sunduğu bazı hizmetlerden kaynaklanan ücret alacakları ile aldığı bazı payların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin sekiz ve dokuzuncu fıkralarında, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücretleri ile su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin onuncu fıkrasında, YİKOB'ların Kanun kapsamındaki alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin on birinci fıkrasında, madde hükmünden yararlananların ayrıca 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ile 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamayacağı düzenlenmiştir.

Maddenin on ikinci fıkrasında, madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen diğer şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Madde 3- Maddeyle, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması, ikinci fıkrasında Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin olarak dava açılmış olması hâlinde ödenecek tutarla ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kanun kapsamındaki idari para cezalarından ihtilafı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kanun kapsamındaki ecrimisillerden ihtilafı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son kararın, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karar olduğu belirtilmek suretiyle Kanun uygulamasında hangi kararın esas alınacağına dönük temel ilke belirlenmektedir.

Maddenin on birinci fıkrasında, bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine göre belirlenen alacakların başka bir işleme gerek olmaksızın takip edileceği belirtilerek, Kanundan yararlanma hakkının kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- Maddeyle, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edileceği belirtilerek bu safhada bulunan alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra, tarh edilen vergilerin yapılandırılması düzenlenmekte ve maddeden yararlanma, ihbarname tebliğine bağlı başvuru ve ödeme süreleri belirlenerek kurala bağlanmaktadır. Ayrıca, Kanundan yararlanmanın genel başvuru süresi içinde tebliğ edilen ihbarnameler için farklı başvuru süresi ve buna bağlı olarak birinci taksit ödeme süresi belirlenmiştir.

İştirak nedeniyle kesilen vergi ziyai cezaları, vergi aslına bağlı olarak hesaplanmakta ise de verginin mükellefi ile cezaya muhatap olan kişiler farklıdır. Bu nedenle bu fiiller için cezaya muhatap olanların madde hükmünden yararlanma şartları farklı bir şekilde belirlenmiştir.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, asla bağlı olan vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şartı getirilmiştir.

Diğer taraftan, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemlerinin yapılması ve maddede belirlenen tutarın, belirtilen süre içinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılması sağlanmıştır.

Ayrıca, mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için maddede belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve dava açmamaları şartı getirilmiştir.

Benzer düzenleme, gümrük vergisi için de getirilmiştir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da bu madde hükmünden faydalandırılmıştır.

Öte yandan, Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlanan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ve 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamayacağı belirlenmiştir.

Maddede incelemeye başlama tarihinin, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunacağı düzenlenmiştir.

Maddenin onuncu fıkrası ile Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunda belirtilen başvuru süresi içinde pişmanlıkla veya kendiliğinden yapılacak beyanlara ilişkin düzenlenme yapılmaktadır. Ayrıca, izaha davet kapsamında yapılacak beyanlar da bu fıkra kapsamında yapılandırılabilir.

Onuncu fıkranın (b) bendi ile 31/12/2022 tarihinden önce verilmesi gerektiği hâlde Kanunun yayımı tarihine kadar verilmemiş olan emlak vergisi bildirimlerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Maddenin on birinci fıkrasında, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret gelirleriyle ilgili olarak gelir vergisi tarh edilmeyeceği, vergi cezası kesilmeyeceği, tarh edilmiş vergilerin ve kesilmiş cezaların terkin edileceği ve tahsil edilmiş olanların ise iade edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Madde 5- Maddeyle, matrah ve vergi artırımı düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla mükelleflerce çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dâhilinde beyan edilmesi sağlanmaktadır. Bu şekilde beyan edilecek gelirlere uygulanacak oran ve tutarların tespitinde ekonomik gelişmelere paralel olarak tespit edilen matrahlar esas alınmıştır. Böylece mükelleflere, 213 sayılı Kanunda yer alan vergi cezaları ve gecikme faizlerine muhatap olmadan vergilerini ödeme imkânı sağlanmakta ve artırımda bulunulan vergiler ve dönemler için artırılan vergilerin ödenmesi şartıyla vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması düzenlenmektedir.

Ayrıca, matrah artırımında bulunan mükelleflerin beyan edecekleri ve üzerinden vergi hesaplanacak matrahlar için asgari tutarlar belirlenmekte, daha önce zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve

istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş yahut ilgili yıllarda faaliyette bulunulmuş veya gelir elde edilmiş olsa da bu faaliyetlerin ve gelirlerin vergi dairesinin bilgisi dışında bırakılmış olması nedeniyle matrah bulunmaması halleri ile mükellefler tarafından beyan edilen matrahlara uygulanan oranlar sonucu bulunan matrahlara alt sınır getirilmektedir. Ayrıca, kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulundukları kurumlar vergisi matrahlarının yanı sıra 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri de artırımları şartı getirilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, gelir (stopaj) vergisi ve kurumlar (stopaj) vergisine ilişkin vergi ve matrah artırım hükümleri düzenlenmekte olup, bu fıkra hükmünden faydalanan mükellefler nezdinde, artırımda bulunulan vergiyi ödemeyi kabul ettikleri vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler dolayısıyla gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülmektedir. Aynı fıkra da ayrıca, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları uyarınca kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı ödemeler üzerinden yapılması gereken vergi tevkifatı hükümlerine istinaden, bu fıkra kapsamında matrahlarını artıranların, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunmaları gerektiği hususu düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla katma değer vergisi mükelleflerinin vergi artırımında bulunmaları ve ödemeleri hâlinde, artırımda bulundukları dönemler için haklarında KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyatına muhatap tutulmaması imkânı sağlanmaktadır. Artırıma esas alınan tutar, yıl içinde verilen katma değer vergisi beyannamelerinde gösterilen “hesaplanan katma değer vergisi”nin yıllık toplamıdır. Hesaplanan KDV, indirimlerden önceki vergi tutarıdır. Artırıma esas tutar olarak, “ödenmesi gereken KDV” yerine, “Hesaplanan KDV”nin esas alınmasının nedeni, indirimler yüzünden bazı dönemlerde beyannameye ödenecek KDV çıkmamasıdır. Artırıma esas tutarın daha genel ve objektif bir tabana dayandırılması ve uygulanabilirliğin sağlanması amacıyla “Hesaplanan KDV” tercih edilmiştir. Mükelleflerin sorumlu sıfatıyla verdikleri KDV beyannameleri için bu madde hükmünden yararlanmaları söz konusu değildir. Ayrıca, sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, vergi artırımına ilişkin yıllık toplam tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Maddede ayrıca mükelleflerin matrah ve vergi artırımına ilişkin olarak dikkate alacakları diğer hususlar düzenlenmektedir. Matrah veya vergi artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin, defter ve belgeleri incelenmeyecek ve artırıma konu olan vergilerle ilgili olarak tarhiyat yapılmayacaktır. Mükelleflerin, defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olması ilgili yıllar için mükellefler tarafından matrah veya vergi artırımında bulunulmasına engel olmadığı gibi idarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır. Matrah ve vergi artırımında bulunulmasının 213 sayılı Kanuna göre defter ve belgeleri muhafaza ve ibraz ödevini kaldırmadığı madde metninde açıkça belirtilmiştir.

Maddede öngörülen bir diğer düzenleme ise bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulmasının Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine engel teşkil etmeyeceği hususudur. Ancak, maddede yer alan inceleme yapma hakkına yönelik hükümler saklı kalmak kaydıyla vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde bu işlemlere devam edilmeyecektir. Bu süre içinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme ve takdir sonucunu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı, bu madde hükümleri ile birlikte değerlendirilecektir.

213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenlerin”, 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiilleri işleyenlerin, terör suçundan hüküm giyenlerin ve haklarında

terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenlerin bu Kanunun matrah veya vergi artırımına ilişkin hükümlerinden yararlanamayacakları öngörülmektedir. Bununla birlikte, haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapıtlar koyma veya hiç yapıtlar koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ve 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemlerinin bekletilmesi ve söz konusu vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içinde bu fiillerin varlığının tespit edilememesi durumunda, mükelleflerin matrah ve vergi artırımı hükümlerinden faydalandırılması öngörülmektedir.

Matrah ve vergi artırımı üzerine hesaplanan vergilerin aylık dönemler hâlinde azami on iki eşit taksitte ödenmesi kuralı getirilmektedir.

Madde 6- Maddeyle, işletme kayıtlarının düzeltilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, kayıt dışı faaliyetlerin kayıt altına alınabilmesi için, işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil) işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle, Kanunda öngörülen süre içinde vergi dairelerine bir envanter listesi ile bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir.

Bu suretle gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yasal kayıtlarının gerçek durumu yansıtır bir hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için iki ayrı karşılık hesabı açacaklardır. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi hâlinde sermayenin bir unsuru olarak sayılmakta ve dolayısıyla vergilendirilmemektedir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise birikmiş amortisman olarak kabul edilmektedir. Envantere dâhil edilen bu kıymetler üzerinden ayrıca amortisman ayrılmayacaktır. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise emtianın rayiç bedelini defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedelini ise envantere kaydedeceklerdir.

Mükelleflerin ellerinde bulunan belgesiz malların kayıt altına alınması, kayıt dışı ekonominin daraltılması ve bundan böyle yaratılacak katma değer vergisinin kavranması amacıyla, bildirim konusu mallar için katma değer vergisi hesaplatılmakta ve bu verginin, sorumlu sıfatıyla beyanı sağlanmaktadır. Bu madde çerçevesinde beyan edilerek makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen katma değer vergisinin, mükellefin vergiye tâbi faaliyetleri üzerinden hesaplanan vergiden indirilmesi mümkün değildir. Ancak emtia üzerinden ödenen katma değer vergisi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilebilecek fakat iadeye konu edilemeyecektir. Ayrıca özel tüketim vergisine tabi malları öngörülen düzenleme kapsamında beyan eden ve bu mallara ilişkin alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, beyan tarihindeki miktar ve emsal bedel üzerinden hesaplanan özel tüketim vergilerini de katma değer vergisine ilişkin beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek ödemesi amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı hâlde gerçekte mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat

ve demirbaşlarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Diğer bir anlatımla, faturalı olarak alınıp kayıtlara geçen ancak belge düzenlenmeksizin satılan bu gibi kıymetlerin halen işletme kayıtlarında gözükmemesi nedeniyle oluşan gerçek dışılık, fatura düzenlenerek kayıt ve beyanlara bu kıymetlere ait hasılat olarak intikal ettirilmesi sağlanmak suretiyle düzeltilmektedir. Faturalama işlemi, emtialar bakımından kayıtlarda yer alan maliyete, bu maliyete aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safî kâr oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın eklenmesi suretiyle yapılacaktır. Gayri safî kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır. Makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından ise mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınmak suretiyle ilgili kıymetlere ilişkin kayıt ve beyanlar yapılacaktır. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, bu Kanunda belirtilen süre içinde faturalama işlemini yapmaları ve bu faturaları yasal kayıtlarına intikal ettirmeleri gerekmektedir. Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik ceza ve faiz uygulanmayacaktır. Yasal kayıtlara intikal ettirilen tutarlar, cari yıl gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu tutarlar ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesinde beyan edilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2022 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını, maddede öngörülen süre ve şekilde vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında verginin hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi şarttır.

Madde 7- 2022 Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlardan kaynaklanan genel sağlık sigortası primi alacakları, topluluk sigortası primi alacakları, Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış olan isteğe bağlı sigorta primleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı alacak asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların;

31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacaklarının,

31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacaklarının,

Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların, ek 5 ile ek 6 ncı maddeler kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırılmaları hâlinde, yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, Aralık 2022 ve öncesi döneme ait 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında borcu bulunanlara 31/7/2023 tarihine kadar bu borçlarını gecikme zammı ve

cezasız ödeyebilme, bu tarihe kadar da sağlık yardımlarından yararlanma imkânı getirilmiştir. Kanunun yayımı tarihine kadar hiç gelir testine girmemiş genel sağlık sigortalarının 30/6/2023 tarihine kadar gelir testine girmeleri hâlinde belirlenecek gelir durumlarına göre tescillerinin geriye dönük güncellenmesi sağlanmaktadır.

Madde 8- 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihine kadar tebliğ edilen özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsil ve terkin usulü ile başvuru ve taksitlendirme süresi düzenlenmiştir.

31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihine kadar tebliğ edilen idari para cezalarının yapılandırma kapsamına alınması sağlanmıştır.

31/12/2022 tarihi ve önceki dönemlere ilişkin olup yapılandırmaya son başvuru tarihine kadar başvuruda bulunmak kaydıyla ilk taksit ödeme süresi sonuna kadar tahakkuk edecek SGK alacaklarının yapılandırma kapsamına alınması düzenlenmiştir.

7 nci madde ve bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurumaları gerektiği düzenlenmiştir.

Madde 9- Maddede Kanunun uygulamasına ilişkin ortak hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. Başvuruda bulunan mükelleflerin borçlarını genel olarak aylık devreler hâlinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödemeleri öngörülmüş, ayrıca daha kısa sürede ödeme seçenekleri de düzenlenmiştir. Ancak, yapılandırılan borçların taksitler hâlinde ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçların maddede belirtilen katsayılarla göre arttırılmış şekliyle ödenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Borçların, ilk taksit ödeme süresi içinde peşin ödenmesi hâlinde ilgili maddelere göre yapılandırılmış olan borçlara herhangi bir ek mali müeyyide uygulanmayacağı, erken ödemeyi teşvik etmek amacıyla yapılandırılmış borçlardan indirim yapılacağı hususları düzenlenmiş ve bu kapsamda yapılandırılan alacağın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi şartına bağlı olarak fer'i alacaklar yerine hesaplanmış olan Yİ-ÜFE tutarından %90 oranında indirim yapılacağı öngörülmüştür.

İlgili maddelerde yer alan azami süreler aşılmamak kaydıyla bu Kanuna göre yapılandırılan borçlar on iki, on sekiz, yirmi dört, otuz altı veya kırk sekiz eşit taksitte ödenebilecektir. Borçluların ödeme seçeneklerinden birini başvuru esnasında tercih etmeleri gerekmektedir. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılması mümkün olmadığı hâlde daha kısa sürede ödeme yapılması mümkün olup, bu takdirde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir. Ayrıca, belediyeler ve spor kulüplerine yönelik farklı taksit seçenekleri düzenlenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerinin bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacaklarının 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ne şekilde ödenebileceği düzenlenmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarının mahsuben ne şekilde ödenebileceği düzenlenmiştir.

Maddenin altıncı fıkrasında;

-Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında en fazla üç taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde Kanun hükümlerinin ihlal sayılmayacağı, ödenmeyen bu tutarların son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde, Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam edileceği,

-Kanunun 5 inci maddesi kapsamında taksitli ödeme seçeneği tercih edilmiş olması ve birinciyle ikinci taksitin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenenlerin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanılacağı,

-Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi ve ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, yapılandırılan tutarın tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanundan yararlanılacağı,

düzenlenmiştir.

Ayrıca, taksitlere yönelik küçük tutarlı eksik ödemelerin ihlal sayılmayacağı belirtilerek taksitlendirmenin devamı sağlanmıştır.

Maddenin sekizinci fıkrasıyla, Kanunun bazı özel hükümleri saklı tutulmak suretiyle borçluların ödedikleri tutar kadar bu Kanundan yararlanmalarına imkân verilmektedir. Ayrıca, Kanun kapsamında yapılandırıldığı hâlde Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmediği için Kanundan yararlanılarak ödenme imkânını yitiren dolayısıyla yapılandırma öncesi şekline geri dönen alacakların, borcun niteliğinde bir değişiklik yapmayacağı yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak ilgili mevzuata göre takip işlemlerinin yapılacağı ve yapılandırma öncesi başlamış olan takip işlemlerinin geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam edeceği, bu konudaki tereddütleri gidermek amacıyla madde metninde açıkça düzenlenmiştir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; 6183 sayılı Kanun ve ilgili kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacakları ile 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 2 ve 7 nci maddelerine göre yapılandırılan ve ödemesi devam eden alacakların bu Kanun hükümlerinden ne şekilde yararlanacağı açıklanmaktadır.

Maddenin onuncu fıkrasında, bu Kanun kapsamında yapılandırılmayacak alacaklar düzenlenmiştir.

Maddenin on birinci fıkrasında, bu Kanuna göre ödenecek tutarlara Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için herhangi bir zam veya faiz hesaplanmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin on ikinci fıkrasında, bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizlerin ne şekilde kaldırılacağı düzenlenmiş ve Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle daha önce tatbik edilen hacizlere konu malların, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabileceği yönünde düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca Kanun kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az %10'unun ödenmiş olması kuralı getirilmiştir.

Maddenin on üçüncü fıkrasında, Kanunun yararlanma şartı olarak öngördüğü davadan vazgeçme işlemlerinin ne şekilde yapılacağı, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmayacağı ve hiçbir mercie başvurulamayacağı düzenlenmiştir. Böylece, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan alacaklara ilişkin karşılıklı olarak sulh yoluyla çözüm amaçlandığından, bu alacaklara dair herhangi bir yargı merciine, Vergi Usul Kanununun 124 üncü maddesi dâhil dilekçe ve başvuru hakkı kapsamında Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu dâhil herhangi bir mercie başvurulamayacağı, başvurulsa dahi bu başvurular üzerine herhangi bir işlem yapılmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin on dördüncü fıkrasında, yapılandırma kapsamındaki alacaklara yönelik zamanaşımı sürelerinin işlemeyeceği düzenlenmiştir.

Maddenin on beşinci fıkrasında, bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan ödemeler ile bu Kanun kapsamındaki alacaklara karşılık yapılan ödemelerin, sonradan iadesini önlemek amacıyla iade yapılmayacağı düzenlenmiştir. Ancak, mükerrer tahsil edilen tutarların iade edilebileceği tabiidir.

Ayrıca, 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak iadesinin de yapılmayacağı açıklanmıştır.

Ancak, dava konusu olan tarhiyatlar, idari para cezaları ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ödenen bu tutarların; ilk derece mahkemesinde devam eden davalar ile ilk derece mahkemesince daha önce verilmiş terkin kararları için kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan alacaklara yönelik hükümlerden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine, nakden ya da mahsuben iade edilebileceği yönünde istisna getirilmiştir.

Maddenin on altıncı fıkrasında, Cumhurbaşkanının Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Maddenin on yedinci fıkrasında, 213 sayılı Kanuna göre mücbir sebep hali ilan edilen durumlarda taksit ödeme sürelerinin belirlenmesine yönelik hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin on sekizinci fıkrasında, on yedinci fıkra hükmüne göre ödeme süresi uzatılan taksitler için ilk iki taksitin süresinde ödenmesi şartının aranılmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin on dokuzuncu fıkrasında, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idareler yetkili kılınmış ve il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına yönelik usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği düzenlenmiştir.

Madde 10- Maddenin birinci fıkrasıyla, amme borçlusu adına tahakkuk etmiş, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacaklardan; vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 1/1/2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş ve tüm tahsil daireleri itibarıyla aslı ve fer'i toplamı 2.000 Türk lirası ve altında bulunanların tahsilinden vazgeçileceği düzenlenmiştir. Madde kapsamında yapılacak terkin işlemlerinde amme borçlusu adına tahakkuk etmiş borçlar esas alınacak borçlunun müteselsil sorumluluk veya ikincil sorumluluklar kapsamında ödemesi gereken tutarlar dikkate alınmayacaktır. Ayrıca, 2000 liralık tutarın tespitinde 1/1/2023 tarihinde vergi dairesi kayıtlarında bulunan tutar esas alınarak terkin işlemleri gerçekleştirilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihinden önce 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 102 nci maddesi kapsamında verilen idari para cezalarına yönelik terkin düzenlemesi yapılmaktadır. Söz konusu maddenin birinci fıkrası kapsamında verilen cezalara muhatap olanların yabancı uyruklu olmaları, yurt dışına çıkarılmış olmaları ve mevcut hukukumuz çerçevesinde bu alacakların yurt dışında tahsil kabiliyeti olmaması nedeniyle mezkur düzenleme önerilmektedir. Ancak, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında verilen idari para cezalarının muhatapları olan taşıyıcılarla verilen cezalar ise anılan Kanunda yabancı uyruklu yolcuları taşıyan kara, hava, deniz ve demiryolu taşıtlarının gerçek veya tüzel kişi olan sahiplerine veya ticari kara, hava, deniz ve demiryolu işletmecilerine getirilmiş özel yükümlülükler olması nedeniyle terkin kapsamına alınmamıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, yapılandırmaya başvuran ve yapılandırmalarını ihlal etmeyen mükellefler için 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan, haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması hükmü ihlal edilmemiş sayılacaktır.

Maddenin dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında, Sosyal Güvenlik Kurumunun iş kazası, meslek hastalıkları gibi sebeplerle işverene rücu edilen alacakları ve emekli aylıklarından yersiz ödenenlerden kaynaklı alacakları ile Tarım Bağ-Kur'lularının prim borçlarına karşılık olarak, sattıkları ürün bedellerinden kesinti yapılmak suretiyle SGK'ya ödenmesi gereken prim alacaklarının yapılandırılması düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasıyla, 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan iş yerlerine ilişkin olup, ödeme süresi 31/12/2020 veya önceki bir tarih olduğu hâlde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası

primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 500 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacaklardan tutarı 10.000 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin sekizinci fıkrasıyla araç muayenelerini süresinde yaptıramamış olanlara, araç muayenelerinin yapılmasını teşvik etmek amacıyla 30/9/2023 tarihine kadar bu muayenelerin yapılması şartıyla, 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesi gereğince muayenede gecikilen her ay ve kesri için alınan %5 fazla yerine Yİ-ÜFE oranları, Kanunun yayımı tarihinden sonra da aylık %0,75 oranı kullanılarak bulunan tutarı ödemeleri imkanı verilmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasıyla, 4706 sayılı Kanunun geçici 25, 26 ve 28 inci maddeleri kapsamında ertelenen bedeller hariç olmak üzere, ilgili Kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan bedellerin yapılandırılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin onuncu fıkrasıyla, il özel idareleri, YİKOB'lar, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan (tasarrufunda bulunan taşınmazların kira ve irtifak hakkı bedelleri ile kaynak sularının kira bedeli dâhil) ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacakları Kanun kapsamında yapılandırılmaktadır.

Maddenin on birinci fıkrasıyla, büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince 6183 sayılı Kanuna göre takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan ve her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 250 Türk lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 500 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilmektedir.

Maddenin on iki ila on dokuzuncu fıkralarında;

-Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçlarının,

-Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu kapsamında meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının,

-Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkarların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borçlarının,

-Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların ilgili barolara olan baro kesenekleri ile Türkiye Barolar Birliği'ne olan staj kredisi borçlarının,

-Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçlarının,

-Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyi'ne olan birlik payı borçlarının,

-Türk Dış Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Dış Hekimleri Birliği'ne olan birlik payı borçlarının,

-Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tartzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Veteriner Hekimleri Birliği'ne olan birlik payı borçlarının, yapılandırılması düzenlenmektedir.

Madde 11- Maddeyle, genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarı güncellenerek gelir vergisi tarifesinin ikinci diliminde yer alan tutar olarak belirlenmekte ve bu tutarın her yıl yeniden değerlendirilmesinde artan ikinci dilim tutarına göre uygulanması sağlanmaktadır.

Madde 12- Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından verilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geçmiş olan öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine vade tarihleri ile 7420 sayılı Kanunla 351 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği 9 Kasım 2022 tarihleri arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacakların hesaplanmaması yönünde düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların iade edilmeyeceği ve maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınacağı düzenlenmektedir.

Madde 13- Yapılan düzenleme ile damga vergisi uygulaması açısından resmi daire sayılan Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca (TOKİ) konut ve konut ile birlikte ihale edilen yapıım işlerine ilişkin olarak;

-Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilan veya duyurusu yapılmak suretiyle çıkılacak ihaleler,

-Ayrıca maddenin yürürlük tarihi itibarıyla ilan ve duyurusu yapılmak suretiyle ihaleye çıkılmış olmakla birlikte henüz ihale tarihi (son teklif verme tarihi) geçmemiş olan ihaleler

ile sınırlı olmak üzere, bu ihalelerde TOKİ'nin almış olduğu ihale kararları ve TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmelere damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.

Söz konusu istisna, sadece Kanunda belirtilen nitelikleri haiz yapıım işlerine ilişkin olarak 2023 yılı sonuna kadar yeni çıkılacak ihaleler ile aynı işlerde ihale ilan veya duyurusu yapılmış ancak ihaleye katılan yükleniciler için belirlenen son teklif süresi geçmemiş ihalelere sağlanmak suretiyle özellikle orta ve alt gelir grubuna yönelik konutların daha uygun şartlarla üretilmesinin temini öngörülmektedir.

Madde 14- 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin 1/20-a bendi gereğince gayrimenkullerin şuyunun izalesi yoluyla devir ve iktisabında satış bedeli üzerinden devir eden ve devir alandan binde 20 nispetinde tapu harcı alınmaktadır. Bu şekilde hesaplanan tapu harcının, her bir devir ve iktisap işlemi için (4) sayılı tarifenin son fıkrasında yer alan nispi harçların en az miktarının (2023 yılı için 101,20 TL) altında kalması durumunda ise her bir alım satım işleminden alıcı ve satıcıdan ayrı ayrı olmak üzere söz konusu asgari maktu harç tutarı kadar harç tahsil edilmektedir.

Ancak, çok fazla sayıda ortağın bulunması sebebiyle paylaşılamayan taşınmazların satılması suretiyle ortaklığın giderilmesine yönelik olarak açılan davalarda verilen kararlara istinaden tapuda yapılan satış işlemlerinde; her bir taşınmazdaki hissesini satan bir hissedara ait hisse, her bir alıcıya ayrı ayrı satılmakta, dolayısıyla her bir taşınmazda devreden sayısı ile devralan sayısının çarpılması suretiyle elde edilen miktarda satış işlemi gerçekleştirilmektedir. (Örneğin; 20 hissedarı bulunan taşınmazdaki 12 hissedarın hisselerini satıp, 8 hissedarın satın aldığı durumda, her bir satıcıya ait bir hisse, 8 ayrı parça olarak 8 ayrı alıcıya satılmakta, toplamda 96 adet tapu işlemi yapılmaktadır.)

Taşınmazların değerinin düşük olmasının yanı sıra her bir satıcı hissedarın sahip olduğu hissenin ve bu hisseden her bir alıcıya devredilecek kısmın satış değerinin çok düşük olduğu durumlarda, söz konusu her bir devir ve iktisap işlemi için hesaplanan nispi harç Kanunda öngörülen en az harç miktarının altında kalabilmekte ve her bir satış işleminde nispi harç yerine devir eden ve devir alandan 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin sonunda yer alan asgari maktu harç tahsil edilmektedir.

Konu hakkında bir örnek vermek gerekirse, şüyuun izalesi yoluyla satılması istenilen 4 adet taşınmazın her birinde 30 ayrı hissedarın bulunması ve bu hissedarlardan 24 adedinin hissesini satmak isteyip, kalan 6 adedinin ise satılan hisseleri almak istemesi durumunda, her bir taşınmazdaki 24 adet hisse 6 adet alıcıya ayrı ayrı satılmakta, dolayısıyla her bir taşınmazda 144 (24x6) ayrı işlem, 4 adet taşınmazda ise toplam 576 adet (144x4) işlem yapılmakta, her bir işlem için, (4) sayılı tarifenin I/20-a bendi gereğince hesaplanan nispi harcın asgari maktu harçtan (2023 yılı için 101,20 TL'den) düşük olması durumunda, bu işlemlerin her birinde hem devir alandan hem de devir edenden harç alınması gerektiğinden 1.152 adet (576x2) asgari maktu harç alınmaktadır.

Bu itibarla, özellikle taşınmaz ve hissedar sayısının çok olduğu ancak satışa konu edilen taşınmaza ilişkin hisseye ait satış bedelinin düşük olduğu şüyuun izalesi yoluyla satışlarda, satış bedelinden daha yüksek tutarda harç alınması söz konusu olabilmektedir.

Mevcut tarifenin sonunda yer alan fıkra ya yapılan ekleme ile şüyuun izalesi yoluyla yapılan taşınmaz satışlarında, her bir devir ve iktisap işlemi için 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin I/20-a bendine göre hesaplanan nispi harem asgari maktu harçtan düşük olması nedeniyle asgari maktu harç alınması gereken durumlarda, devir ve iktisap sayısına bakılmaksızın her bir taşınmazda devir eden ve devir alanlardan birer adet asgari maktu harç alınması sağlanmakta, her bir devir ve iktisap işlemi için hesaplanan nispi harcın asgari maktu tutarın üzerinde olduğu durumlarda ise nispi harç alınması uygulamasında bir değişiklik yapılmamaktadır. Böylelikle yukarıda verilen örnekte, 1.152 adet asgari maktu harç yerine her bir taşınmazda 24 satıcıdan birer adet, 6 alıcıdan birer adet olmak üzere toplam 4 adet taşınmazdan 120 adet (30 hissedar x 4 taşınmaz) asgari maktu harç alınması sağlanmaktadır.

Madde 15- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde kırmızı ışık kuralını üç defa ihlal edenlerin sürücü belgeleri otuz gün süreyle aynı yıl içinde kırmızı ışık kuralını ikinci kez üç defa ihlal edenlerin sürücü belgeleri kırk beş gün, üç ve daha fazla kez üç defa ihlal ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri altmış gün süreyle geçici olarak geri alınmakta ve bu süre sonunda psiko-teknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mâni hâli olmadığı anlaşılanlara bu Kanun kapsamında verilen trafik idari para cezalarının tahsil edilmiş olması şartıyla belgeleri iade edilmektedir.

2918 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince hız sınırlarını yüzde otuzdan fazla aşmak suretiyle ihlalin işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde bu kuralı beş defa ihlal ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri bir yıl süre ile geri alınmakta ve süresi sonunda psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mâni hâli olmadığı anlaşılanlara bu Kanun kapsamında verilen trafik idari para cezalarının tahsil edilmiş olması şartıyla sürücü belgeleri iade edilmektedir.

2918 sayılı Kanunun 118 inci maddesi kapsamında Kanunun kural ihlali saydığı fiillerden dolayı haklarında ceza uygulanan sürücülere, aldıkları her ceza için Karayolları Trafik Yönetmeliği ekinde yer alan “Sürücülere Uygulanacak Ceza Puanı Cetveli”nde (Ek:35) belirlenen ceza puanları verilmekte ve bu ceza puanları Emniyet Genel Müdürlüğü PolNet bilgi sistemine kaydedilmektedir.

2918 sayılı Kanunda sayılan kuralların ihlali dolayısıyla verilen ve halen aktif olan ceza puanlarının ihlal tarihinden geriye doğru bir yıl içinde toplam 100 puanı doldurması halinde sürücü belgeleri 2 ay süreyle, aynı yıl içinde ikinci defa 100 puanın doldurulması halinde ise 4 ay süre ile geri alınmaktadır. 2 ay süre ile geri alınanlar trafik ve çevre bilgisi eğitimine, 4 ay süre ile geri alınanlar ise psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulduktan sonra sürücülük yapmasına engel hali bulunmayanların sürücü belgeleri süresi sonunda iade edilmektedir.

2918 sayılı Kanun kapsamında sürücülere verilen aktif ceza puanlarının pasif duruma getirilmesi ve Kanunun yukarıda sayılan maddeleri kapsamında geçici olarak geri alınan sürücü belgelerinin geri alma işlemlerinin kaldırılması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Madde 16- Maddede yapılan düzenlemeyle, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesi sağlanmaktadır.

Madde 17- Maddeyle, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin; ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilmiş ve vadesinde ödenmiş olması kaydıyla, vergi dairesince ilgili kulüp ve şirketlerce açılan özel hesaplarına aktarılması öngörülmektedir.

İadeye konu edilerek özel hesaba alınan tutarların hangi harcamalarda kullanılabileceği ve harcama sınırları belirlenmektedir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar, amatör spor faaliyetleri ile futbol kulüpleri ve futbol spor anonim şirketlerinin altyapıları dahil altyapı spor eğitim tesislerinde sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler için kullanılabilecektir. Yine, bu tutarlar, bu kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör ve altyapı faaliyetlerine ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım gibi harcamalar için de kullanılabilecektir.

Özel hesaba aktarılan tutarların, amatör spor faaliyetleri ile sporcuların yetiştirilmesi ve eğitimi için futbol kulüpleri ve futbol spor anonim şirketlerinin altyapıları dahil kurulan veya kurulacak altyapı spor eğitim tesisleri için de kullanılabilesine imkan tanınmaktadır. Yine, özel hesaba aktarılan tutarlar, altyapı spor eğitim tesislerin inşası ve bu tesislerde görevli personel ücretleri dahil bu tesislerin işletilmesi ve idamesi için yapılan harcamalar için de kullanılabilecektir.

Özel hesaba alınan ve harcanamayan tutarların, spor kulübü ve bu spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulan spor anonim şirketlerinin aralarında aynı amaçla harcanmak üzere aktarılabilesine ve spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerince iade alınmadan önce yapılan harcamaların daha sonra özel hesaba aktarılan tutarlardan karşılanabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadelerinin amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisinin vergi ziyai cezası kesilerek tarh edileceği ve gecikme faizi hesaplanmak suretiyle geri alınacağı düzenlenmektedir.

Ayrıca, iade edilecek tutarları %50'sine kadar azaltmaya ve kanuni seviyesine getirme hususunda Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmektedir. Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirleme hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkili kılınmaktadır.

Madde 18- Maddeyle, teknoloji geliştirme bölgesi dışında teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde yetmiş beşe kadar artırma yetkisi yüzde yüze çıkarılmakta ve Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin meslek gruplarına göre de kullanılabilesine imkân tanınmaktadır.

Madde 19- Maddeyle, 5520 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında, iştirak eden şirketin iştirak ettiği şirketi veya iştirak edilen şirketin iştirak eden şirketi devraldığı durumlarda, iştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerinin devralan şirkette indirim konusu yapılacağı hususu düzenlenmektedir.

Madde 20- Maddeyle, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda düzenleme yapılarak motorlu araç parçalarının üretiminde yerli sanayinin geliştirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kurulacak sistemler çerçevesinde orijinale eşdeğerliği belgelendirilmiş parçalar ile yeniden kullanılabilir parçaların kullanılmasının, hasarların giderilmesi ve tazminatın ödenmesi süreçlerine dâhil edilmesine imkân sağlanmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kurulacak sistemle eşdeğer parçaların sürüş güvenliğine ve araç performansına olumsuz

etkilerinin bulunmadığının tespiti yapılacak, üretim ve kullanım süreçlerinin takibi sağlanacaktır. Bununla birlikte, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ilgili mevzuatına uygun yeniden kullanılabilir parçaların Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından motorlu araçlarda kullanılabileceği tespit edilecektir. Maddeyle söz konusu parçaların motorlu araç hasarlarının giderilmesi ve tazminatın ödenmesi süreçlerine dâhil edilmesine ilişkin Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuna yetki verilmektedir. Öte yandan, söz konusu parçaların kullanımının motorlu araçların garantilerine olumsuz etkide bulunmaması açısından garantinin korunmasına ilişkin ilgili mevzuatlarda yer alan koruyucu hükümler saklı tutulmuştur.

Madde 21- Maddeyle, Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde yetmiş beşe kadar artırma yetkisi yüzde yüze çıkarılmakta ve Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin meslek gruplarına göre de kullanılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 22- 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin on beşinci fıkrası kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarının alınmamasına ilişkin süre, Gelir Vergisi Kanunu'nun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile (5) numaralı bendi, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi hükümlerinin uygulama süresinin ve bu yerlerde içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin hükmün süresi ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüşen beldelerde içme ve kullanma sularından alınacak ücretin, mevcut en düşük tarifenin %50'sini geçmeyeceğine ilişkin hükmün süresi 31/12/2025 tarihine uzatılmaktadır.

Geçici Madde 1- Maddenin birinci fıkrasıyla, bu Kanunun 19 uncu maddesiyle 5520 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile iştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerinin, devir sonrası devir alan kurum tarafından indirim yapılabileceği hususu netleştirilmektedir.

Bu bağlamda, maddeyle geçmiş dönemlerde söz konusu finansman giderlerini indirim konusu yapan mükelleflere yönelik bir inceleme ve tarhiyat yapılmaması sağlanmakta ve uygulamada yaşanan ihtilafların sonlandırılması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış hâlinde olan malların ithalini gerçekleştiren mükelleflere ilişkin olarak bu Kanunun 16 ncı maddesi ile yapılan düzenlemeye uygun olarak söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde de mükellefler tarafından anılan maddede belirtilen esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılmış olan katma değer vergileri ile ilgili olarak vergi incelemeleri veya takdir işlemlerine istinaden herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmayacağı, vergi cezası kesilmeyeceği, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği, tahsil edilen tutarların ise iade edilmeyeceği düzenlenmektedir. Ayrıca, anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin yapılmış düzeltme taleplerinin bu hüküm çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlandırılacağı belirtilmek suretiyle bu taleplerin sadece tahakkuk etmiş vergilerin terkinin açısından değerlendirileceği ancak tahsil edilmiş tutarların ise iade edilmeyeceği yönünde belirleme yapılmaktadır.

Madde 23- Yürürlük maddesidir.

Madde 24- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

1/2/2023

Esas No: 2/4901

Karar No: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4901 esas numaralı “*Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 31/1/2023 tarihinde yaptığı 30 uncu birleşimde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

AK Parti Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, Çanakkale Milletvekili Bülent TURAN, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin AKBAŞOĞLU, Tokat Milletvekili Özlem ZENGİN, Bartın Milletvekili Yılmaz TUNÇ ve 201 Milletvekili tarafından 27/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4901 esas numaralı “*Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 31/1/2023 tarihinde yaptığı 30 uncu birleşiminde 2/4901 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Gelir İdaresi Başkanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetim Kurumu, Rekabet Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4901 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4901 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, il özel idareleri, belediyeler ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına ait; 31/12/2022 tarihinden öncesine ilişkin kesinleşmiş vergiler, vergi cezaları, idari ve adli para cezaları, gümrük vergileri ve idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz ve gecikme cezası gibi fer'i alacaklar ile bu idarelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacakları ile belediyelerin, su, atık su ve katı atık gibi kesinleşmiş alacaklarının yapılandırma kapsamına alınmasına, bu borçların asıllarının 1/1/2016 yılı öncesi için yıllık Yİ-ÜFE oranları kullanılması suretiyle, 1/1/2016 tarihinden sonra ise aylık yüzde 0,75 oranında güncellenerek tamamı ve idari para cezalarının tamamı ile usulsüzlük para cezalarının yüzde 50'si ödenmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi ziyai cezası ile kalan cezalarının silinmesine,

- Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklı olduğu; 31/12/2022 tarihi dikkate alınarak belirlenmiş ve kesinleşmiş sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacaklarının yapılandırma kapsamına alınmasına, prim borcu asıllarının tamamının, SGK tarafından verilen idari para cezalarının yüzde 50'sinin, GSS borçlarının asılları ile fazla ve yersiz olarak ödendiği tespit edilen aylıklarının tamamının 1/1/2016 yılı

öncesi için yıllık Yİ-ÜFE oranları kullanılması suretiyle, 1/1/2016 tarihinden sonra ise aylık yüzde 0,75 oranında güncellenerek ödenmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi ziyai cezası ile kalan cezalarının silinmesine,

- Vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme zammı ve gecikme faizi, ecrimisiller ve idari para cezalarından kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakların yapılandırma kapsamına alınmasına ve bu alacaklar için en az yüzde 50 ile en fazla yüzde 90 oranında vergi aslından vazgeçilmesine,

- İnceleme ve tarhiyat aşamasında olan vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme zammı ve gecikme faizi, gümrük vergisi ve buna bağlı idari para cezaları ile gecikme faizleri, SGK primleri ve buna bağlı idari para cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları ve gecikme cezalarının yapılandırma kapsamına alınmasına ve bu alacaklar için inceleme ve tarhiyat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılandırma kapsamında vergi borçlarında borç asıllarının yüzde 50'si, SGK prim vergisi borçlarının asıllarının tamamı ile idari para cezalarının yüzde 50'sinin gecikme zammı, gecikme faizi ve gecikme cezası yerine Yİ-ÜFE ile güncellenen oran tutarında artırılarak ödenmesine,

- Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre pişmanlıkla yapılan her türlü vergi ve harçların beyanının yapılandırma kapsamına alınmasına ve bu kapsamda yapılacak beyanlarda alacağın pişmanlık zammı yerine Yİ-ÜFE ile güncellenen oran tutarında artırılarak ödenmesine ve usulsüzlük cezasının alınmamasına,

- Mükelleflerin, 2018 ila 2021 yıllarına ait gelir ve kurumlar vergisi matrahları ile bunların stopaj vergilerini ve katma değer vergilerini Kanunda öngörülen oranda artırımları ve belirli bir oranda vergi ödemeleri şartıyla terkin ve iade incelemeleri ile devreden katma değer vergisi incelemeleri hariç olarak artırımda bulundukları yıl ve vergi türleri ile sınırlı olmak üzere haklarında vergi incelemesi ve vergi tarhiyatının yapılmamasına,

- Yapılandırma hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların 30/4/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye başvuruda bulunmalarına, ilk taksitlerinin 31/5/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil), diğer taksitlerini ise aylık dönemler halinde kırk sekiz eşit taksitte ödemelerine, bunun yanında spor kulüpleri, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarların aylık dönemler hâlinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilmesine,

- Yapılandırılan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde Yİ-ÜFE tutarının yüzde 90'ından; ilk iki taksit ödeme süresi içinde tamamının ödenmesi halinde ise yüzde 50'sinden; idari para cezalarının peşin ödemesinde sırasıyla yüzde 25 ve yüzde 12,5 oranında indirim yapılmasına,

- Kişi bazında 31/12/2022 tarihi öncesinde toplam tutarı 2.000 Türk lirasını aşmayan vergi dairelerine olan borçlar ile Türkiye'ye izinsiz giriş yapan yabancılara 6458 sayılı Kanun kapsamında kesilen ancak bu kişilerin yurtdışında olmaları nedeniyle tahsil yeteneği bulunmayan idari para cezaları ve asılları, 250 Türk lirasını aşmayan sigorta prim borçları, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezaları ile tutarına bakılmaksızın sigorta prim borçları, işsizlik sigortası

primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezalarına bağlı gecikme cezası, gecikme zammı gibi fer'ileri ile aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 500 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilmesine,

- 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu, 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tazminat ve Göreceği İşlere Dair Kanun kapsamındaki meslek kuruluşları ile birliklerin aîdat ve birlik payı borçlarının yapılandırma kapsamına alınmasına,

- Genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarının güncellenerek gelir vergisi tarifesinin ikinci diliminde yer alan tutar olarak belirlenmesine ve bu tutarın her yıl yeniden değerlendirilme oranında artan ikinci dilim tutarına göre uygulanmasına,

- Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından verilen ve vadesi geçmiş olan öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine, vade tarihleri ile 7420 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği 9/11/2022 tarihleri arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacakların hesaplanmamasına,

- Orta ve alt gelir grubuna yönelik konutların daha uygun şartlarla üretilmesini teminen TOKİ tarafından 2023 yılı sonuna kadar yeni çıkılacak ihaleler ve aynı işlerde ihale ilan ya da duyurusu yapılmış ancak ihaleye katılan yükleniciler için belirlenen son teklif süresi geçmemiş ihalelerle ilgili olarak bu ihalelerde TOKİ'nin almış olduğu ihale kararları ve TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmelere damga vergisi istisnasının sağlanmasına,

- Şüyuun izalesi (ortaklığın giderilmesi) yoluyla yapılan taşınmaz satışlarında, her bir devir ve iktisap işlemi için 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin 1/20-a bendine göre hesaplanan nispi harcın asgari maktu harçtan (2023 yılı için 101,20 TL'den) düşük olması nedeniyle asgari maktu harç alınması gereken durumlarda, devir ve iktisap sayısına bakılmaksızın her bir taşınmazda devir eden ve devir alanlardan birer adet asgari maktu harç alınmasına,

- 2918 sayılı Kanun kapsamında sürücülere verilen aktif ceza puanlarının pasif duruma getirilmesine ve son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde kırmızı ışık kuralını üç defa ihlal edenlerin, hız sınırlarını yüzde otuzdan fazla aşmak suretiyle ihlalin işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde bu kuralı beş defa ihlal edenlerin, 2918 sayılı Kanunun 118 inci maddesi kapsamında kural ihlal edenlerin ve Kanunda sayılan kuralların ihlali dolayısıyla verilen ve halen aktif olan ceza puanlarının ihlal tarihinden geriye doğru bir yıl içinde toplam 100 puanı doldurması halinde geçici olarak geri alınan sürücü belgelerinin geri alma işlemlerinin kaldırılmasına,

- Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış halinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesine,

- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin; ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilmiş ve vadesinde ödenmiş olması kaydıyla, vergi dairesince ilgili kulüp ve şirketlerce açılan ilgili kulüp ve şirketlerin özel hesaplarına aktarılmasına ve harcama sınırlarının belirlenmesine, özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadelerinin amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisinin vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilmesine ve gecikme faizi hesaplanmak suretiyle geri alınmasına, iade edilecek tutarları yüzde 50'sine kadar azaltılması ile kanuni seviyesine getirmesi hususunda Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmesine,

- 5520 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında, iştirak eden şirketin iştirak ettiği şirketi veya iştirak edilen şirketin iştirak eden şirketi devraldığı durumlarda, iştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerinin devralan şirkette indirim konusu yapılmasına, geçmiş dönemlerde söz konusu finansman giderlerini indirim konusu yapan mükelleflere yönelik bir inceleme ve tarhiyat yapılmamasına ve uygulamada yaşanan ihtilafların sonlandırılmasına,

- 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda düzenleme yapılarak motorlu araç parçalarının üretiminde yerli sanayinin geliştirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kurulacak sistemler çerçevesinde orijinale eşdeğerliği belgelendirilmiş parçalar ile yeniden kullanılabilir parçaların kullanılmasının, hasarların giderilmesi ve tazminatın ödenmesi süreçlerine dâhil edilmesine, söz konusu parçaların motorlu araç hasarlarının giderilmesi ve tazminatın ödenmesi süreçlerine dâhil edilmesine ilişkin Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuna yetki verilmesine,

- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgesi dışında teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde yetmiş beşe kadar artırma yetkisinin yüzde yüze çıkarılmasına ve Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin meslek gruplarına göre de kullanılabilmesine,

- Tüzel kişiliği kaldırılan köylerde; Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarının alınmamasına ilişkin süre ile içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin hükmün süresinin 31/12/2025 tarihine uzatılmasına,

- Tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüşen beldelerde içme ve kullanma sularından alınacak ücretin, mevcut en düşük tarifenin %50'sini geçmeyeceğine ilişkin hükmün süresinin 31/12/2025 tarihine uzatılmasına,

- Gezici olarak her türlü sanat işleriyle uğraşanlar ile aynı işleri bir iş yeri açmak suretiyle yapan basit usule ilişkin genel şartları sağlayan sanatkarların, münhasıran el ile dokunan halı ve kilim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin, köy bütçesinden ödenen ücretler ile çiftçi mallarını koruma bekçilerinin, ebe, sünnetçi, gezici müzik icra edenlerin gelir ve damga vergisi istisnasının 31/12/2025 tarihine uzatılmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Son dönemlerde yaşanan ekonomik gelişmeler doğrultusunda kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasının olumlu karşılandığı, buna karşın kapsamı değişmekle birlikte son yıllarda birçok yapılandırma kanununun hayata geçirildiği göz önüne alındığında yapılandırma müessesesine ilişkin kamuoyunda bir beklentinin oluştuğu, bu durumun vergi bilincini zedelediği ve uzun vadede mali disiplini bozucu etkilerinin olabileceği, kamu alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemelerin istisnai bir uygulama olarak kalması gerektiği,

- Yapılandırma kanunlarına başvurmak yerine bir vergi sistemi reformu yapılarak daha adil bir vergi sisteminin kurulmasının yararlı olacağı, yapılandırma kapsamında mükelleflerin yükümlülüklerini ödeyememesi ile bilinçli olarak ödememesi arasında bir ayırım yapılması gerektiği, bu kapsamda borçlarını bilinçli olarak ödemeyen mükelleflerin yapılandırma şartlarının ağırlaştırılmasının yerinde olacağı,

- Vergiye gönüllü uyumu yüksek olan ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeye özen gösteren mükelleflerin, vergiye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınan mükelleflere göre matrah artırımlarına ilişkin oranların daha düşük seviyede belirlenmesinin, vergilendirmede adaletin sağlanması bakımından önem arz ettiği, vergisel yükümlülüklerini düzenli olarak yerine getirenler için uyumlu mükellef indirimi şartlarının kolaylaştırılması ve genişletilmesinin vergi bilincinin oluşturulması açısından faydalı olabileceği, benzer bir uygulamanın sosyal güvenlik primlerinde başarılı bir şekilde uygulanarak tahsilat oranlarında artışın sağlandığı,

- Yapılandırma kanunlarının yapıları gereği toplumsal servet dağılımında bir bozulmaya neden olduğu, enflasyon oranının yüksek seyrettiği Türkiye’de yıllık yüzde 9 oranında bir artırımla kamu alacaklarının yapılandırılmasının servet dağılımındaki adalete zarar verebileceğinin değerlendirildiği, bu kapsamda düzenli ödeme yapan mükelleflerin de haklarının korunmasına dikkat edilmesi gerektiği,

- Yapılandırma düzenlemesinin tüm sektörleri matrah büyüklüğü ayırımı yapmaksızın kapsadığı, bununla birlikte vergi bilincinin zedelenmemesi adına hem sektörel hem de matrah ayırımına gidilebileceği, benzer şekilde sermaye yapıları farklı olan mükelleflere yönelik farklı uygulamalar geliştirilerek geçmiş dönemlerde hayata geçen yapılandırma düzenlemelerine yönelik sonuçların detaylı bir şekilde analiz edilmesi gerektiği,

- Kamuya olan borçlarını ödeyemedikleri için yapılandırma kanunlarına gereksinim duyan vatandaşların olduğunun bilindiği ve bu kanun ile bu gereksinimi taşıyan vatandaşların yüklerinin hafifletileceği, bunun yanında yapılandırma kapsamının genişletilerek üretime büyük katkı sunan çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Bankası ve sulama birlikleri gibi kamu kuruluşlarına olan borçlarının da kapsama alınmasının olumlu karşılanacağı, ayrıca prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın tüm vatandaşların sağlık hizmetlerinden yararlanması gerektiği,

- Trafik cezalarının affında toplumsal vicdanı yaralayacak konuların kanun kapsamı dışında bırakılmasının yerinde olduğu, ancak mevcut durumda 300 bin üzerinde vatandaşın sürücü belgesine el konulduğu, buna karşın ehliyetlerin iadesi için alınması gereken sürücü davranışları geliştirme eğitimi

randevularının 2023 yılı için dolduğu, bu doluluğun vatandaşlar nezdinde bir mağduriyet oluşturmaması dolayısıyla kapsamının ölümlü kazaya karışanlar dışında genişletilebileceği, bunun yanında Avrupa Birliği uygulamalarında olduğu gibi sürücülük mesleğini icra eden profesyonel sürücülerin ehliyetleri ile diğer sınıflardaki ehliyetlerinin farklı değerlendirilerek ayrı cezaların uygulanmasının yararlı olabileceği,

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile araştırma, geliştirme ve tasarım alanlarında işlem yürüten işletmelere yönelik sağlanan desteğin kötüye kullanılma riskinin bulunduğu, buna ek olarak son dönemde küresel çaptaki teknoloji işletmelerinin uzaktan çalışma yönteminden vazgeçerek ofis ortamında çalışmaya dönmekte olduğu, bunların yanında Ar-Ge ve Teknoloji bölgelerinde bir bilgi ve teknoloji vahası oluşturulması yoluyla bilimsel ve teknolojik ilerlemenin sağlanabileceği,

- Tüzel kişiliği kaldırılan köyler ile mahalleye dönüşen beldelerde emlak vergisi ile Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payının alınmamasına ilişkin düzenleme ile içme ve kullanma suyu indirimli ücret tarifesi uygulanması kapsamında bu yerleşkelerin güncel durumlarının araştırılmasının yerinde olacağı, buna göre bu istisnaların kapsamına rant ve fiyat açısından değerli olan yerleşim yerlerinin de girmekte olduğunun görüldüğü, bu kapsamda istisnalara ilişkin süre uzatımının bu değişkenlerin de göz önüne alınarak istisnaların kapsamının yeniden belirlenmesinin faydalı olacağı,

- Amatör spor dallarının desteklenmesine yönelik olarak sporcu ücretlerinden yapılan stopajın yüzde 30'unun Gençlik ve Spor Bakanlığına aktarılmasının yerinde bir uygulama olduğu, yapılan düzenleme ile birlikte amatör spor kulüplerine aktarılan kaynakta büyük bir düşüş olacağının öngörüldüğü, bu kapsamda özellikle amatör spor dallarının ve kulüplerinin desteklenmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesine ödenek konulmasının yerinde olacağı,

- Eşdeğer eşya ve yeniden kullanılabilir parçaların sigorta sektöründe kullanılabilmesine ilişkin düzenlemenin motorlu araç parçaların üretiminde yerli sanayinin geliştirilmesi ve sigorta primlerini düşürücü etkisi açısından olumlu karşılandığı, bununla birlikte orijinal olmayan parçaların kalitesinin her durumda belirli asgari niteliklere sahip olmasının önem arz ettiği, bunun yanında tüketicilerin mağdur olmaması ve yeterli düzeyde bilgilendirilmesi adına ikincil mevzuatın titizlikle hazırlanması ve uygulanması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Ak Parti Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ ve ilgili kamu idareleri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Yıllara yaygın olarak tahsilatların tahakkuklara oranının ortalama yüzde 93 gibi oldukça yüksek düzeyde seyrettiği, bu açıdan yapılandırma müessesesinin mükelleflerin vergi ve diğer mali yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemesine yol açtığına ilişkin değerlendirmenin gerçeği yansıtmadığı, bunun yanında yapılandırma düzenlemesinin borcunu çeşitli nedenlerle ödeyemeyen kesim için önem taşıdığı,

- Kamu alacaklarının yapılandırılmasında alacağın aslından vazgeçilmediği ve mükellefin borç aslını ödemekle yükümlü olduğu, bununla birlikte gecikme faizi ve gecikme zammı yerine 2016 yılı öncesi için yıllık Yİ-ÜFE, 2016 yılı ve sonrası için ise aylık 0,75 oranında yeniden hesaplanacak bir faizin esas alınarak mükellefler için avantajlı bir düzenlemenin yapılacağı, ayrıca kesinleşmiş kamu alacakları dışında incelemesi devam eden veya dava safhasında bulunan ihtilaflı kamu alacaklarının da

yapılandırmaya dahil edilmesinin yalnızca vatandaşlar açısından değil yargının iş yükü açısından da kolaylıklar getireceği ve ihtilaflı alacakların sulh yoluyla tahsiline olanak sağlanacağı, bunun yanında yükümlülüklerini zamanında yerine getiren uyumlu mükelleflerin matrah artırımında bulunulan yıla ilişkin vergi oranının yüzde 15 olarak uygulanacağı,

- Çiftçilerin vergi ve sosyal güvenlik prim borçlarının da yapılandırma kanunu kapsamında yer aldığı, buna ek olarak çiftçilerin ziraat odalarına ve sulama birliklerine olan borçlarına yönelik de bir yapılandırma çalışmasının da teklife dahil edilebileceği,

- Alkol ve uyuşturucu madde kullanımı, hız sınırı aşımı, kırmızı ışık ihlali ve yargı kararı gibi nedenlerle yaklaşık 324 bin vatandaşın sürücü belgesine ihlale bağlı olarak değişken süre ile el konulduğu, düzenleme ile birlikte alkol ve uyuşturucu madde kullanımı nedeniyle el konulan sürücü belgelerinin kapsam dışı olmak üzere yaklaşık 10 bin vatandaşın sürücü belgelerinin geri verileceği, bunun yanında sürücü belgesi ceza puanı 5 ile 95 arasında olan yaklaşık 2,5 milyon vatandaşın da ceza puanlarının silineceği,

- Türkiye'nin genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanma açısından dünyanın en ileri ülkelerinden biri olduğu, bu açıdan genel sağlık sigortası prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın her bir vatandaşın temel sağlık hizmetlerinden istifade edebildiği,

- Yapılan düzenleme ile tüzel kişiliği kaldırılan köyler, köyden mahalleye veya belden mahalleye dönüşen yerleşim alanlarından Belediye Gelirleri Kanununca alınan vergi, resim ve harçların alınmaması ile içme ve kullanma suları için alınan ücret tarifesine yüzde 75 ile yüzde 50 arasında indirim yapılmasını sağlayan hükmün 31.12.2025 tarihine kadar uzatıldığı, söz konusu düzenlemenin temel gereksinimlerinden birinin de henüz ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyelerinin önemli bir kısmının kırsal alan olarak nitelenecek bölgeleri tam olarak belirleyememesinden kaynaklandığı, bu kapsamda büyükşehir olan illerde emlak vergisi oranının büyükşehir olmayan illere göre iki kat olarak ödendiği ve muafiyetin bitmesi ile birlikte kırsal alanda yaşayan vatandaşların bir anda çok yüksek emlak vergisi tutarları ile içme ve kullanma suyu faturaları ile karşı karşıya kalabileceği,

- 2022 yılı Aralık ayı itibarıyla AR-GE merkezi sayısının 1260, bu merkezlerde çalışan toplam çalışan sayısının 75.147, bu çalışanlardan lisans diploması olanların sayısının 45.035, yüksek lisans diploması olanların sayısının 13.780, doktora ve üstü seviyede diploması olanların sayısının 1.218 olduğu ve AR-GE merkezlerine 2022 yılında 4,287 milyar TL AR-GE desteği sağlandığı, 2022 yılında Teknoloji Geliştirme Bölge sayısının ise 97 olduğu ve bu bölgelere 2022 yılında 3,8 milyar TL teşvik sağlandığı, bunların yanında bu sektörlerde küresel olarak çalışanların çoğunun uzaktan çalışma yöntemiyle çalıştığı ve düzenleme ile Türkiye'de bir bilimsel ve teknolojik atılım sağlamaya çalışıldığı,

- Mevcut düzenlemede sporcu ücretlerinden tevkif edilen vergilerin tekrar spor kulüplerine aktarılmasında bir takım gecikmeler yaşandığı, dolayısıyla sektörden gelen talepler doğrultusunda daha önce uygulanmakta olan sisteme geçilmesinde fayda görüldüğü, bu çerçevede Türkiye'de faaliyette bulunan spor kulüpleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin ilgili kulüplerin özel hesaplarına tekrar aktarılacağı, aktarılan bu tutarın yine amatör spor faaliyetleri ile alt yapı faaliyetleri için kullanılacağı, bunun yanında bölgesel düzeydeki amatör spor kulüplerin desteklenmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesinden kaynak aktarılmasına ilişkin bir engel bulunmadığı,

- Motorlu araç parçalarının üretiminde yerli sanayinin geliştirilmesi amacıyla eşdeğer eşya ve yeniden kullanılabilir parçaların sigorta sektöründe kullanılmasına yönelik düzenlemenin sigorta primlerinin düşmesi açısından aynı zamanda tüketici lehine bir durum oluşturacağı, bunun yanında eşdeğer parçaların Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kurulacak sistemler çerçevesinde değerlendirilmeye tabi tutulacağı, benzer şekilde Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu marifetiyle ikincil mevzuatta ve uygulamada denetim ve gözetim faaliyetlerinin yapılacağı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7

Teklifin 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Teklifin 8 inci maddesi; Teklifin 10 uncu maddesindeki değişiklikler doğrultusunda kanun metni içindeki atıfların teselsül ettirilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 9

Teklifin 9 uncu maddesi; borçlarını yapılandıran ve taksitle ödeme seçeneğini seçen borçlulardan ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarları ödeyenlerin kalan taksitlerini izleyen ay sonuna kadar tamamen ödemeleri halinde, peşin ödeme seçeneğinde olduğu gibi katsayı uygulanmaksızın Kanun hükümlerinden yararlanmalarına yönelik değişiklik yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 10

Teklifin 10 uncu maddesi; 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin düzenlemenin kanun metninden çıkarılmasına; TÜRMOB'un üyelerinden olan aidat alacakları ile TÜRMOB'un odalarından olan birlik payı alacaklarının, TESK'in üyelerinin odalara olan aidat borçları, odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların TESK'e olan katılma payı borçları ile esnaf ve sanatkârların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borçlarının altı eşit taksit yerine dokuz eşit taksitte ödenmesine; Türkiye Barolar Birliğinin, avukat ve stajyer avukat baro kesenekleri ile staj kredisi alacaklarının yapılandırılması halinde, bir kereye mahsus olmak üzere süresinde ödenmeyen taksitin izleyen ay taksiti ile birlikte ödenmesine, yapılandırılan alacağın ödeme süresi boyunca icra takiplerinin durdurulması ve tahsil harcının borçlu tarafından ödenmesine; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin üyelerinden olan aidat alacaklarının yapılandırılarak ödenmek istenmesi halinde, borçluların mahkeme ve icra masraflarını ile vekâlet ücretinin ilk taksit tutarı ile birlikte ödemesine; Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre üyelerin odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Ziraat Odaları Birliğine olan birlik payı borçları ile 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu hükümlerine göre sulama birliklerine ödenmesi gereken su kullanım hizmet bedellerinin de yapılandırılmasına yönelik değişiklik yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 11 ve 12

Teklifin çerçeve 11 ve 12 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 13

Teklifin çerçeve 13 üncü maddesi; madde metnindeki ifade tekrarlarını önlemeye yönelik değişiklik yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 14,15,16,17,18,19, 20, 21 ve 22

Teklifin çerçeve 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1

Teklifin geçici 1 inci maddesi; teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 23

Teklifin yürürlüğe ilişkin 23 üncü maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 24

Teklifin yürütmeye ilişkin 24 üncü maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Cevdet Yılmaz</i> Bingöl	Başkanvekili <i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul	Sözcü <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Garo Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Tamer Osmanağaoğlu</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Abdüllatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Rıdvan Turan</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsüdür)		Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsüdür)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4901) esas numaralı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi” ile ilgili değerlendirmelerimiz aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/4901) esas numaralı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 24¹ maddeden oluşan bir kanun teklifidir.

Söz konusu kanun teklifi; geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan, yaklaşık elli beş aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (?) olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun mahzurlarını ortaya konulmasına örnek teşkil edebilecek bir kanun teklifi konumunda bulunmaktadır.

Söz konusu 24 maddelik torba kanun teklifinin Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile ilgili bölümünün dışında kalan kısmı aynı zamanda biri birinden farklı 12 ayrı kanunda değişiklik yapmaktadır.

Söz konusu kanun teklifi; acele ile komisyon gündemine getirilerek görüşme süresi kısıtlanmış, bu suretle düzenleme üzerindeki yorum ve katkı hakkımız da engellenmiş bulunmaktadır.

Teklifin kısa vadeli amacı da yaklaşan seçimler dolayısıyla bir grup seçmeni memnun etmeye yöneliktir.

Kanun teklifinin genel olarak değerlendirilmesi:

Teklif metninin genel gerekçesinde;

“Kovid 19 salgınının devam eden ekonomik etkileri, küresel tedarik zincirinde yaşanan bozulmalar, arz şokları, Rusya Ukrayna savaşı, emtia ve enerji fiyatlarındaki şoklar ve küresel düzeyde yaşanan enflasyonist baskıların etkilerini azaltmak adına çok sayıda tedbir alındığı, sağlanan desteklerin yanı sıra bir seri düzenleme yapılarak

¹ Teklif metninde yer alan Geçici 1. Madde, komisyon görüşmeleri sırasında yapılan yoğun eleştiriler üzerine teklif metninden çıkartılmıştır.

vatandaşların, işletmelerin kamuya olan yükümlülüklerini azaltmak adına vergi oranlarında indirimle gidildiği, makro göstergeler açısından son derece başarılı bir yıl olan 2022 yılında güçlü bir gelir performansının elde edilmiş olduğu, , bütçe açığının GSYH'ye oranı %1 seviyesine düşürülmüş olduğu ve küresel ekonomide sert türbülanslar yaşanırken 4 yıl aradan sonra yeniden faiz dışı fazla verildiği, 2022 yılının ilk üç çeyreğinde kaydedilen yüzde 6,2'lik güçlü ve dengeli büyümeyle ülkenin, G-20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olduğu, yakalanan yüksek büyüme hızını desteklemek, vatandaşların kamuya olan yükümlülüklerini hafifleterek ödeme kolaylığı getirilmek suretiyle yatırım, üretim ve ihracat faaliyetlerine odaklanmalarını sağlamak amacıyla bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına imkân sağlanması amacıyla bu teklifin hazırlandığı, bütçe performansı ile yakalanan mali alanı dikkate alarak hazırlanan bu teklif ile vatandaşlardan gelen taleplerin de dikkate alındığı, kamuya olan borçların yapılandırılarak ödenmesine ilişkin düzenlemelerin yanı sıra, mevcut ve muhtemel ihtilafların sulh yoluyla sonlandırılmasını, matrah ve vergi artırımı yoluyla geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılmasını, işletme kayıtlarının fiili durumlarına uygun hale getirilerek kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesini sağlayan düzenlemelere yer verildiği”

ifade edilmiştir.

Metnin gerekçesinde; ayrıca, bazı güncellemelerin yapılmasına da ihtiyaç duyulduğu belirtilerek bazı düzenlemelere de kanun teklifinde yer verildiği belirtilmiştir.

“Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi” kapsamı ve özü itibarıyla bir mali af getiren kanun teklifidir.

Çünkü teklifte yer alan maddelerin içeriğinden de anlaşılacağı üzere bazı şartlara uyularak ödeme ve taksitlendirme yapılması halinde kamu alacağının tamamından veya bir bölümünden vazgeçilmesi söz konusudur. Söz konusu teklifin komisyonlarda görüşülmesi sırasında teklif ile ilgili olarak "af kelimesinin kullanılmasından özenle kaçınılmıştır.

Doğrudan af niteliğinde olan bu düzenleme bir teklif olarak getirilmiştir. Çok geniş kapsamlı bu af düzenlemesinin bir hükümet teklifi olarak T.B.M.M.'ye

sunulmasının TBMM gelenek ve göreneklerine ve yasama mantığına daha uygun olacağı aşîkardır.

Ancak 55 aydır uygulamaya çalışılan adına “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” denilen ucube sistemde mali af niteliğindeki tekliflerin de hükümet tasarısı olarak T.B.M.M.’ye sunulması Anayasa’nın 87 ve 88. maddeleri hükmü gereğı mümkün görünmediğinden böylesi acayip bir durumla karşı karşıya bulunmaktayız

Aslında Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun büyüklüklerini etkileyen özellikle bütçenin gelir bölümünü ilgilendiren bu boyuttaki mali af niteliğindeki bu tip kanun tekliflerinin milletvekilleri yerine yürütme yani Cumhurbaşkanı tarafından T.B.M.M.’ye sunulmasını sağlayacak anayasal mekanizmanın ihdasında yarar bulunmaktadır.

Vergi ve prim borçlarını yeniden yapılandıran; vergi cezaları, idari para cezaları, gecikme zammı, gecikme faizi ve gecikme cezalarına af niteliğinde indirimler getiren; bazı diğer kamu alacaklarında veya kamu alacağı niteliğinde olmayan alacaklarda (bazı meslek örgütlerine ait aidat vb alacaklarda) yeniden yapılandırmaya giden bu kanun teklifi, kamu alacaklarının yapılandırılması konusunda bugüne kadar ortaya konulan en kapsamlı düzenlemelerden birisidir.

Vergi hukuku bakımından af, vergi cezalarını ortadan kaldıran hukuksal bir kurumdur. Vergi affı, genel olarak, vergi kanunlarına aykırı hareket edenlere uygulanan idari ve hukuki yaptırımların ortadan kaldırılmasıdır. Devlet, vergi affı ile koyduğu kuralların bozulmasına karşı yaptırım olarak kullandığı cezalandırma hakkından ve alacağından tek taraflı olarak vazgeçmektedir. Dolayısıyla vergi affı, vergi cezalarının sona erme nedenlerinden biridir.

Vergi ahlakı bakımından vergi affı ise, yasal olarak ödenmesi gereken vergi borcunun tam ve eksiksiz olarak zamanında ödenmemesidir. Kültürel ve ekonomik gelişme düzeyi ile yakından ilgili olan vergi ahlakı, "vergi ödeme bilinci" olarak tanımlanmaktadır.

Vergi afları, vergi psikolojisi açısından vergi yükümlülüğünü yasalara uygun bir biçimde yerine getirmiş olanlar için önemli sakıncaları da beraberinde getirir. Vergi kaçacağını azaltmak amacı ile ileriye dönük olarak kullanılan bir yöntem olarak adlandırılan vergi affında temel amaç, af yolu ile vergi yükümlülerini bugün için gerçek matrah beyanına teşvik etmek ve gelecekteki vergi tahsilatını genişletmek olmalı iken

Ülkemizde vergi affına sıkça başvurulması, her aftan sonra başka bir af beklentisine yol açmaktadır.

Ülkemizde son dönemlerde çok sayıda af yasası çıkarılarak neredeyse iki yılda bir vergi affına başvurulması bu kurumu gelenekselleştirmektedir. Bu durum, bir yandan vergi suçlarının işlenmesini özendirmekte ve vergi cezalarının caydırıcı etkisini azaltmakta; öte yandan da vergisini zamanında ödeyen yurttaşların adalet duygusunu incitmekte ve güvenini sarsmaktadır.

Vergi afları vergide eşitlik ilkesine de aykırı düşmektedir. Affın vergide eşitlik ilkesi yanında hukuksal ve ekonomik boyutlarıyla da değerlendirilmesi gerekir. Aflar hukuksal boyutuyla devlet-vatandaş ilişkisinin vergilendirme alanındaki yansıması olan vergi alacaklısı-vergi borçlusu ilişkisinin zamanında düzgün kurulmadığı gibi bir kabulü içermektedir.

Ekonomik boyutuyla değerlendirildiğinde ise vergilerle gerçekleştirilemeyen kamu giderlerinin finansmanı nasıl sağlanmaktadır, ya da vergi mükelleflerinin finanse etmediği kamu giderlerini kim finanse etmektedir sorularına da cevap aramak gerekecektir.

Geçmiş dönem uygulamalarından görüleceği üzere yapılan ve yapılmaya çalışılan bir yanı sıra kamu alacaklarının tasfiyesine ilişkindir. AKP iktidarlarının Cumhuriyet döneminin en uygun koşullarına rağmen yıllardır beceremediği vergi reformu ve çok yanlış yaptığı sosyal güvenlik reformu maalesef bu durumun gerekçeleridir. Doğru sistem kuramayan, yanlışlıklarla dolu bir kamu yönetimi anlayışı ve ona bağlı kamu mali yönetim anlayışı ve uygulamaları sistemi ne yazık ki iflas noktasına taşımıştır.

Kamu yükümlülüklerinden kaçınmayı teşvik edici bu düzenlemelerle vergi adaleti ve genel olarak hakkaniyet anlayışı zedelenmektedir. Her defasında bu kez son denilerek açıklanan mali aflar, adeta 'sondan bir önceki'ne dönüşmüş durumdadır. Ayrıca düzgün, dürüst ve kurallara uygun çalışan mükellefler açısından da cezalandırılıyormuş hissini yaşatmaktadır..

Hükümet programlarında vergi politikalarının temel amacı; ekonomide kayıtdışılığın azaltılması, daha basit, adil ve geniş tabanlı bir vergi sistemi oluşturulması, şeklinde belirlenmiştir.

Ancak Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin uygulama sonuçlarına baktığımızda ise görülen tablo şu şekildedir: Vergi oranlarında bazı indirimler yapılmasına rağmen, istisna ve muafiyetler esastan ele alınamamış; vergi sistemi basit ve anlaşılır hale getirilememiş; vergilemede adaleti sağlamaya, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almaya ve vergiyi tabana yaymaya yönelik bir mesafe kat edilememiş; vergi denetimde koordinasyon ve tarafsızlık temin edilememiş ve denetim kapasitesi niteliksel ve nicel olarak geliştirilememiştir.

AKP hükümetleri vergi affı uygulamasını gerektirmeyecek ortam oluşturulmasını ve af beklentilerinin ortadan kaldırılmasını sağlayacak düzenlemeler yapamamıştır. Aksine vergi ve prim affı niteliğinde birçok düzenleme yapmıştır.

Vergi aflarının vergi ödevlerini süresinde yerine getirmiş olan mükellefler üzerinde yaratacağı olumsuz etkiyi gidermek ve vergiye uyumu artırmak amacıyla vergilerini düzenli olarak ödeyen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin ödüllendirilmesine yönelik ilave bir takım teşvik ve indirim mekanizmalarının devreye sokulması gerekmektedir.

Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar olduğu 2002-2023 arası 21 yıllık dönemde toplam 12 adet (uzatma ve ihyalar hariç) alacakların yeniden yapılandırılması ve/veya Varlık Barışı(Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması) Kanunu yürürlüğe konulmuş durumdadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

1	27.02.2003	4811 Sayılı Vergi Barışı Kanunu
2	22.11.2008	5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun (Varlık Barışı)
3	13.02.2011	6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
4	29.05.2013	6486 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu (Varlık Barışı-Madde 13)
5	10.09.2014	6552 Sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun
6	19.08.2016	6736 sayılı Bazı Alacakların Yapılandırılmasına İlişkin Kanun (Varlık Barışı-Madde 7)
7	27.05.2017	7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun
8	18.05.2018	7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun (Varlık Barışı-Madde 10/13)

9	17.07.2019	7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun(Varlık Barışı Madde 2)
10	11.11.2020	7256 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (Varlık Barışı-Madde 21)
11	09.06.2021	7326 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
12	05.07.2022	7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Varlık Barışı-Madde 50)

Söz konusu kanunların kapsam ve içerik bilgileri ise aşağıdaki tabloda özetlenmeye çalışılmıştır.

Kanun içeriklerinin özeti	4811	5811	6111	6486	6552	6736	7020	7143	7186	7256	7326	7417	Tekli
Kapsam ² (V ³ -VC-GZ-GF-IDPC-GÜMV-SGK-İL-BEL-YİKOB-TOB-TESK-YMM-SMM-Avuk-TİB-KOSGEB- Org.San.Böl.-Kira-Ecrisil-İrtifak Hakkı-Vakıflar Gen Müd-Kalkınma Ajansı-TSE-Tarım.Koop.-Orm Köy kred.- DSI(Belediyelerin Su alacakları)	X		X		X	X	X	X		X	X		X
Kesinleşmiş Alacaklar	X		X			X	X	X		X	X		X
Kesinleşmemiş dava aşamasında bulunan alacaklar	X		X			X		X			X		X
İnceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan alacaklar	X		X			X		X			X		X
Matrah ve vergi artırımı	X		X			X		X			X		X
İşletme kayıtlarının düzeltimi	X		X		X	X		X			X		X
Varlık Barışı		X(%2 vergi)		X(%2 vergi)		X		X(%2 vergi)	X(%1 vergi)	X		X(%1-3) vergi	
İşletmede kayıtlı olmayan (para,altın,döviz, menkul		X(%5 vergi)				X		X(%2 vergi)	X(%1 vergi)	X			X

² Kanunların kapsamı önce sadece vergi ve vergi cezaları, gecikme faizi, gecikme zammı, idari para cezalarını kapsamakta iken bilahare kanun kapsamına SGK alacakları alınmış, son yıllarda yapılan kanunlarda ise kapsam tamamen değişik bir veçheye bürünmüş, hatta bazı kamu alacaklarının dışındaki alacak ve primlerin, aidatların vb. yapılandırılmasına kadar genişletilmiştir.

³ V=Vergi, VC=Vergi Cezası, GZ=Gecikme Zammı, GF=Gecikme Faizi, İDPC=İdari Para Cezası, GÜMV=Gümrük Vergi ve cezaları, SGK=Sosyal GÜv. Kurumu Alacakları, İL=İl Özel İdareleri Alacakları, BEL=Belediye alacakları, YİKOB=Yat.İz.Koor.Mer.Alacakları,

kıymet,taşınmaz) beyanı,													
Özel değerleme(taşınmaz ve aktif)										X			

Öte yandan bu tür kapsamlı afların en azından birikmiş kamu alacaklarını tasfiye etmesi hedef olarak alınır. Nitekim, teklifin maddelerine ilişkin gerekçeler de birikmiş kamu alacaklarının tasfiyesi bir hedef olarak zikredilmiştir. Ancak, diğerlerinde olduğu gibi bu kanun uygulaması sonucunda da kamu alacaklarının tasfiyesi gerçekleşmeyecek ve affın sakıncalarıyla birlikte teklifin yasalaşması halinde önemli bir sorun olarak ortaya çıkacaktır.

Kamu alacaklarının tasfiyesi gerçekleşmeyecektir iddiamız mesnetsiz değildir. Komisyon çalışmaları sırasında verilen bilgilerden ve harici kaynaklardan edinilen bulgulardan yukarıda yer alan 12 adet yeniden yapılandırma kanunlarının uygulama sonuçları aşağıda özetlenmektedir.

6111, 6552 , 6736, 7020 ,7143 ,7256 ve 7326 Sayılı Yapılandırma Kanunlarının Karşılaştırılması

KANUN NO	BAŞVURU SAYISI	YAPILANDIRMA ÖNCESİ BORÇ TUTARI TOPLAM (TL)	TAHSİL EDİLECEK TOPLAM BORÇ TUTARI TOPLAM (TL)	TAHSİL EDİLEN TOPLAM TUTAR (TL)	TAHSİLAT ORANI(%)
6111 Sayılı Kanun (*) (25/02/2011 tarih ve 27857 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	2.261.018	28.775.489.314	24.167.485.481	13.333.149.886	55,17
6552 Sayılı Kanun (**) (11/09/2014 tarihli ve 29116 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	2.419.508	45.674.722.976	38.301.620.904	11.344.374.544	29,82
6736 Sayılı Kanun (***) (19/08/2016 tarihli ve 29806 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	1.637.468	43.769.371.814	42.325.254.723	11.398.041.604	26,93
7020 Sayılı Kanun (***) (27/05/2017 tarihli ve 30078 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	468.051	7.649.373.089	7.781.270.941	1.911.603.115	24,57
7143 Sayılı Kanun (***) (18/05/2018 tarihli ve 30426 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	1.571.957	48.693.838.961	50.960.026.529	11.323.331.694	22,22
7256 Sayılı Kanun (***) (17/11/2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	2.251.954	115.058.517.923	101.788.941.495	21.488.424.089	21,11
7326 Sayılı Kanun (***) (08/02/2021 tarihli ve 31508 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan)	1.572.603	73.077.884.863	71.392.164.145	11.933.385.531	16,72

(*) 04/04/2014 tarihi itibarı ile
(**) 07/11/2018 tarihi itibarı ile
(***) 01/12/2022 tarihi itibarı ile

2011 - 2021 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN YAPILANDIRMA SONUÇLARI

(BİN TL)

KANUN	BAŞVURAN MÜKELLEF SAYISI	TOPLAM YAPILANDIRMA	TAHSİLAT	ORAN (%)
6111	5.247.145	39.535.095	26.383.265	66,7
6552	4.570.539	43.712.891	11.258.338	25,8
6736	5.153.843	80.443.051	43.005.322	53,5
7020	1.919.331	13.775.829	5.989.507	43,5
7143	5.868.433	69.599.283	27.826.694	40,0
7256	7.835.527	115.993.844	30.464.733	26,3
7326	5.876.279	155.980.583	80.727.120	51,8

2011 - 2021 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN YAPILANDIRMA SONUÇLARI

(BİN TL)

KANUN	BAŞVURAN MÜKELLEF SAYISI	KANUN KAPSAMINA GİREN ALACAK TOPLAMI	KESİNLEŞMİŞ ALACAK YAPILANDIRILAN TUTAR	KESİNLEŞMİŞ ALACAK TAHSİL EDİLEN TUTAR	ORAN	TOPLAM YAPILANDIRMA	TAHSİLAT	ORAN (%)
6111	5.247.145	62.201.843	27.133.705	14.266.199	52,6	39.535.095	26.383.265	66,7
6552	4.570.539	88.154.782	43.712.892	11.258.338	25,8	43.712.891	11.258.338	25,8
6736	5.153.843	179.586.499	55.606.160	21.118.508	38,0	80.443.051	43.005.322	53,5
7020	1.919.331	165.889.006	13.775.829	5.989.507	43,5	13.775.829	5.989.506	43,5
7143	5.868.433	259.938.234	59.766.962	12.273.539	22,8	69.599.283	27.826.694	40,0
7256	7.835.527	289.383.768	115.993.844	30.812.718	26,6	115.993.844	30.812.718	26,6
7326	5.876.279	277.125.968	95.706.550	24.253.612	25,3	155.980.583	80.727.120	51,8

Komisyon alışmaları sırasında dağıtılan tablolardaki verilerden söz konusu kanunların uygulama sonuçlarına ilişkin tahakkuk/ tahsilat oranının oldukça düşük seviyede gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Komisyonadaki açıklamalardan 2022 yılı için vergi gelirlerinin tahakkuk tahsilat oranı yüzde 93 olduğu ifade edilmiştir.

Covid 19 pandemisi, Rusya- Ukrayna savaşı, arz şokları gerekçe gösterilmesine karşın teklif metninde yer alan mali afla ilgili düzenlemeler AKP’nin uygulamış bulunduğu yanlış politikalar nedeniyle oluşan bir ekonomik krizin hatta buhranın sonuçlarına ait düzenlemelerdir, ama istenilen geliri sağlamayacaktır.

Teklif metnindeki söz konusu düzenlemeler ülkenin içinde bulunduğu ve gittikçe ağırlaşmakta olan ekonomik buhrandan çıkması için gerekli olan ortak aklın harekete geçmesini sağlayacak düzenlemeler değildir.

Güvenin ve ekonomik istikrarın olmadığı bir ülkede mali afların, vergi ve prim yapılandırımlarının başarılı sonuçlar getirmesi mümkün değildir.

Bu kadar sık yeniden yapılandırma ve varlık barışı düzenlemesi yapılan bir ülkede hiçbir vatandaş, hiçbir yurttaşın güven duyarak yurt dışındaki varlığını belli güvencelere rağmen yurt içine aktarması da öngörülemez. Yurt dışına giden varlığın nedeni Türkiye’deki ekonomik istikrarsızlıktır, ödenmeyen-kaçırılan verginin nedeni hukuk sistemindeki aksaklıklardır, siyasi istikrarsızlıktır, vergi silahının acımasız bir şekilde mükellefler üzerine bir tehdit unsuru olarak kullanılmasıdır.

Bu tür düzenlemelerin sıklığı ve alışkanlık haline getirilmesi, ülkedeki vergi sistemine, belge ve kayıt ve denetim yapısına, kayıt dışı ekonomi ile mücadeleye, kara paranın aklanmasının nlenmesine de zarar verici nitelik taşımaktadır.

1. Yaklaşık elli beş aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlık Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 6.Yasama döneminde de ısrarla sürdürülmektedir.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır

Söz konusu torba kanun teklifi 27.01.2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; Komisyonuna sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren birtakım düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 31.01.2023 günü saat 11.00'de Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 27.01.2023 tarih ve 13922241-130.02-1161763 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; Komisyonunda gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklifi, Plan ve Bütçe Komisyonunun 31.01.2023 günü saat 11.00'de başlayan Birleşiminde yaklaşık 11 saatlik bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu

kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

İlgili taraflar ve sivil toplum kuruluşları sürece katılmaksızın acele ile yasalaştırılan kamu alacaklarının ve diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılması veya diğer bir deyimle “mali af” girişimlerinden esaslı bir sonuç alınamamaktadır. Bu nedenle bu tür yasalar adeta her yıl tekrarlanan, ancak uygulama performansları tartışılan, amaçladıkları sonuca tam anlamıyla ulaşmayan yasa uygulamaları kategorisinde yerlerini almaktadırlar.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda ilgili sivil tarafları ve sivil toplum temsilcilerinin görüşlerini dikkate almaksızın yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik “Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri” başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak

kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi öncesinde tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır. Komisyon çalışmalarının başlamasından sonra üyelere dağıtılan Etki Analizine ilişkin notların tetkiki için komisyon üyelerine yeteri ölçüde zaman tatnınamıştır.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanılması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

24 maddeden oluşan söz konusu mini torba kanun teklifinin;

-1, 2, 3, 7, 6, 9, 10. maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

-1, 2, 3, 9, 10, 18, 20, 21. maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,

-12, 17. maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda,

- 1, 2, 3, 9, 10, 22. maddelerinin İçişleri Komisyonunda,

-15. maddesinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda

ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 24 maddelik kanun teklifinin 11 ila 22. maddeleri ayrıca toplam 12 ayrı Kanunda değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Teklif Maddesi	Kanun Sıra No.	Düzenleme Yaptığı Kanun
11	1	31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu 'nun mükerrer 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "75.000 Türk lirasına" ibaresinin "103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara" şeklinde değiştirilmesi
12	2	16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu 'na geçici madde eklenmesi
13	3	1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu 'na geçici madde eklenmesi
14	4	2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu 'na bağlı (4) sayılı tarifenin mülga son fıkrasından önceki fıkrasına cümle eklenmesi
15	5	3/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu 'na geçici madde eklenmesi
16	6	25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu 'nun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına cümle eklenmesi
17	7	21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu 'nun ek 12 nci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmesi
18	8	26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu 'nun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe" ibaresinin "bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze" şeklinde değiştirilmesi
19	9	3/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 'nun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesi
20	10	3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu 'nun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasının değiştirilmesi
21	11	28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun 'un 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe" ibaresinin "bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze" şeklinde değiştirilmesi
22	12	12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 'un geçici 1 inci maddesinin onbeşinci fıkrasında ve yirmidokuzuncu fıkrasında yer alan "31/12/2022" ibarelerinin "31/12/2025" şeklinde değiştirilmesi
23		Yürürlük maddesidir.
24		Yürütme maddesidir.

24 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, 1 maddesi tüm belediyeleri, 1 maddesi İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü ve Karayolları Genel Müdürlüğünü), 1 maddesi Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu ve sigortacılık şirketlerini, 2 maddesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını, 1 maddesi Gençlik ve Spor Bakanlığını, 1 maddesi Yüksek Öğretim Kurulunu, 1 maddesi Türk Diş Hekimleri Birliğini, Türk Veteriner Hekimleri Birliğini, Türk Tabipler Birliğini, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini, Türkiye Barolar Birliğini, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları ve Meslek Kuruluşlarını, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğini, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Sulama Birliklerini, 1 maddesi İl Özel İdareleri ve YIKOB'ları, 7 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını-Sosyal Güvenlik Kurumunu, 5 maddesi Ticaret Bakanlığını (Gümrükler Genel Müdürlüğünü), 16 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını, Gelir İdaresi Başkanlığını ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

24 maddelik Kanun Teklifinin ilk 10 maddesinde;

-Yapılandırmaya konu alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmesi

-Kesinleşmiş veya kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan bazı alacakların yeniden yapılandırılması koşulları

-Kapsama alınacak inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler,

-Matrah ve vergi artırımı,

-İşletme kayıtlarının yeniden düzeltilmesi,

-Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının ve Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezalarının yeniden yapılandırılması,

-Bunlarla ilgili uygulamaya ilişkin ortak taksitlendirme ve peşin ödemeye ilişkin olmak üzere diğer hükümler,

-Kamu alacağı niteliğinde olmayan bazı oda ve birliklere ait diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılması,

-Vergi daireleri tarafından takip edilen 2.000 liraya kadar olan kamu alacaklarının silinmesi,

-Yabancılar verilen idari para cezalarının silinmesi,

-SGK'nın işverene rücu ettiği alacakların ve emeklilere yersiz yapılan ödemelerden kaynaklanan alacakların yeniden yapılandırma kapsamına alınması,

-Araç muayene süresi geçenlere faiz affının getirilmesi,

ile ilgili bazı düzenlemeleri içermektedir.

Teklifin 11-22. maddeleri ise;

-Genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarının artırılması,

-Yüksek öğrenim kredilerinin gecikme zamlarının terkin edilmesi,

-TOKİ'nin konut ihalelerine damga vergisi istisnasının getirilmesi,

-Ortaklığın giderilmesi davası sonucunda yapılan satışlarda alınacak asgari maktu harç tutarının, yapılan satış sayısı kadar değil sadece bir kez alınmasının sağlanması,

-Bazı sürücülerin ceza puanlarının silinmesi, geri alınan sürücü belgelerinin iadesi,

-Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesine imkan verilmesi,

-Spor kulübü ve şirketlerinin sporcularına ödedikleri ücretlerin gelir vergisi, amatör sporun ve altyapının desteklenmesi için kulüp veya şirketlere iade edilmesi,

-Cumhurbaşkanının teknoloji bölgeleri dışında, gelir vergisi desteği kapsamında çalışılabilecek süreyi artırma yetkisinin yüzde 100'e çıkarılması,

-Şirket satın almalarına ilişkin finansman giderlerinin, satın alan ve satın alınan şirketlerin birleşmesi sonrasında da gider olarak yazılabilesine olanak tanınması,

-Motorlu araçların, sigorta kapsamında tamirinde çıkma parçaların kullanılmasına da izin verilmesi ve bu konuda usul ve esasları belirleme yetkisinin Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na verilmesi,

-Cumhurbaşkanının ar-ge ve tasarım merkezi dışında, Gelir Vergisi desteği kapsamında çalışılabilecek süreyi artırmaya ilişkin yetkisinin yüzde 100'e çıkarılması,

-Büyükşehirlerde mahalleye dönüşen köy ve beldelere önceden sağlanmış olan bazı vergi ayrıcalıklarının süresinin uzatılması,

gibi birbiriyle ilişkisi olmayan değişik konularda düzenlemelere yer verilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 12 adet Kanun metninde değişiklik yapan 24 maddelik söz konusu teklif, aynı zamanda mini torba yasa teklifi hüviyetinde bulunmaktadır.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Teklif metninde bulunan 17. madde söz konusu duruma uygun bir örnek teşkil etmektedir.

21.03.2018 tarih ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunun 35. maddesi ile

21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununa “Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan Gelir Vergisinin iadesi” başlıklı ek 12 nci madde eklenmiştir.

Söz konusu madde hükmü; 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunundan çıkarılmış, bu kez söz konusu teklifin Genel Kuruldaki görüşülmesi sırasında verilen önerge ile kanun metnine madde eklenmiştir.

Bu kez söz konusu hüküm mevcut kanun teklifinin 17. maddesi ile söz konusu hüküm değiştirilmektedir.

21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 12. Maddesinin 4 yılda 3 kez değişikliğe uğraması torba yasa mantığı ile yürütülen yasama faaliyetlerinin sakıncalarını ortaya koymaktadır. Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması bu tür sonuçları doğurmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İttüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu mini torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İttüzüğü'nün 91'nci

maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracak kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgili bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına önceden dağıtılmamıştır.

-Teklifteki tüm kanun maddeleri ile ilgili olarak bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

2. Kanun teklifinin bazı maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

(2/4901) esas numaralı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 24 maddeden oluşan aynı zamanda 12 ayrı kanun metninde değişiklik yapan yasa teklifinin bazı maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize topluca aşağıda yer verilmiştir.

Teklifin 1. maddesinde; yapılandırmaya konu alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmektedir.

Maddeyle; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) alacakları yapılandırma kapsamına alınmaktadır.

Yapılandırmaya konu alacaklar; esas itibarıyla 31/12/2022 tarihi dikkate alınarak belirlenmiş ve vergiler, vergi cezaları, idari ve adli para cezaları gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer’i alacaklar kapsama alınmıştır.

Ayrıca, bu idarelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacakları ile belediyelerin, su, atık su ve katı atık gibi alacakları Kanun kapsamındadır.

Ayrıca, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Maddede, kanunda kullanılan bazı terimlerin ifade ettiği anlamlar tanımlanmıştır.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan açıklamalarda teklifin 15-20 milyon kişiyi kapsadığı ifade edilmiştir.

Komisyon görüşmeleri sırasında TÜRMOB temsilcisi vergi alacakları ile ilgili yeniden yapılandırma çalışmaları ile ilgili olarak meslek mensupları arasında yaptıkları bir anket çalışmasında meslek mensuplarından yüzde 80’inden, 85’inden fazlası bunun vergi adaletini zedelediğini, mükellefin vergi ödeme alışkanlıklarını olumsuz yönde etkilendiği yönünde görüş beyan

ettiklerini, vergi mükellefleri için de sadece kurumlar ve gelir türlerinden değil, KDV ve muhtasar gibi vergi kolaylığı yapılandırması ya da matraha artırımına konan vergi türlerinden de bu kapsamda uyumlu mükellefler için bir indirim olmasının olumlu olacağını ifade etmiştir.

Teklifin 2. maddesinde; kesinleşmiş alacakların yapılandırılması koşulları düzenlenmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş kamu alacakları ve belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarının hangi şartlarla yapılandırılacağı düzenlenmiştir.(SGK'nın alacaklarının yapılandırılması için gerekli koşullar teklifin 7. maddesinde yer almaktadır.)

Maddenin **birinci ve ikinci** fıkralarında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; vergiler ve vergi cezaları, idari para cezaları, 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacaklar, gümrük vergileri ve idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, gecikme cezası gibi fer'i alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir. Bir vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın yarısı (eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarında %30'u) ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Yurt içi üretici fiyatları (Yİ-ÜFE) 1 Kasım 2016 tarihinden sonraki dönemler için aylık yüzde 0,75 olarak esas alınacaktır.

Maddenin **üçüncü** fıkrasında, ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden alacakların da kesinleşmiş alacak olarak yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin **dördüncü** fıkrasında, her bir taşıt için Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, taşıta ilişkin idari para cezaları ile geçiş ücretinin en az %10'unun ödenmesi şartıyla taksit ödeme süresince fenni muayene izni verileceği belirtilmektedir.

Maddenin **beşinci** fıkrasıyla, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçıların, ürünlerinde kullanmaları gereken özel

etiket ve işaretleri kullanabilmeleri için Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen özel tüketim vergisi ve vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ile bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisinin tamamının ödenmesi şartı getirilmiştir.

Maddenin **altıncı** fıkrasıyla, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılabilir.

Maddenin **yedinci** fıkrasında, belediyelerin su, atık su ve katı atık ücretleri ile sunduğu bazı hizmetlerden kaynaklanan ücret alacakları ile aldığı bazı payların yapılandırılması düzenlenmiştir. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Maddenin **sekiz ve dokuzuncu** fıkralarında, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücretleri ile su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Maddenin **onuncu** fıkrasında, YİKOB'ların Kanun kapsamındaki alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Maddenin **onbirinci** fıkrasında, madde hükmünden yararlananların ayrıca 213 sayılı Kanunda yer alan indirimlerden yararlanamayacağı düzenlenmiştir.

Maddenin **onikinci** fıkrasında, madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen diğer şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Maddenin görüşülmesi sırasında Komisyona verilen bilgilerden, kapsama 521 Milyar TL. civarında vergi aslı, 316.1 milyar TL gecikme zammı olarak 837.3 Milyar TL.alacağın gireceği, vergi dairelerine borçlu mükellef sayısının 14.156.341 kişi olduğu, son yapılandırma kanunlarındaki performans dikkate alındığında 43.5 Milyar TL. tahsilat beklentisinde olduğu anlaşılmıştır.

Teklifin 3. maddesinde kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakların ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin **birinci** fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması düzenlenmektedir. Buna göre dava konusu alacağın %50'sinin Yİ-ÜFE ile ödenmesi öngörülmektedir.

Maddenin **ikinci** fıkrasında Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re 'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması düzenlenmiştir. Buna göre ödenecek tutarlar tarhiyatın/tahakkukun %10'u ile tamamı arasında değişmekte olup en son aşamadaki karara göre belirlenecek ve Yİ-ÜFE ile birlikte ödenecektir.

Maddenin **üçüncü** fıkrasında, sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin olarak dava açılmış olması halinde ödenecek tutarla ilgili düzenleme yapılmaktadır. Buna göre asıla bağlı cezalarda, vergilerin/gümrük vergilerinin ödenmiş olması veya yapılandırılması durumunda cezaların tamamı ve fer'ileri silinecektir. Asla bağlı olmaksızın kesilen cezalarda ise davanın safhasına göre alacağın %5'i ile %50'si arasında belirlenen oranlarda ödeme yapılması durumunda kalan cezalar silinecektir.

Maddenin **dördüncü** fıkrasında, kanun kapsamında kalan ancak üçüncü fıkra kapsamı dışındaki idari para cezalarından ihtilaflı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir. Buna göre alacağın %10'u ile %50'sinin Yİ-ÜFE ile ödenmesi durumunda kalan cezalar ve fer'ileri silinecektir.

Maddenin **beşinci** fıkrasında, Kanun kapsamındaki ecrimisillerden ihtilaflı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir. Buna göre alacağın %10'u ile %50'sinin Yİ-ÜFE ile ödenmesi durumunda kalan ecrimisiller ve fer'ileri silinecektir.

Maddenin görüşülmesi sırasında Komisyona verilen bilgilerden,kapsama girecek dava sayısının vergi daireleri için 215.511 olduğu, bu davalarda ihtilaf konusu vergi ve

ceza tutarının 181.2 Milyar TL. olduğu ancak herhangi bir tahsilat tahmininde bulunulamayacağı ifade edilmiştir.

Teklifin 4. maddesinde vergi incelemesi ve tarhiyat aşamasında bulunan işlemlere ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddeyle, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edileceği belirtilerek bu safhada bulunan alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır. *(Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları dahil)*

Maddeyle ayrıca işlemlerin tamamlanmasından sonra, tarh edilen vergilerin ve cezaların yapılandırılması düzenlenmektedir. Buna göre tarh edilen vergilerin %50'si (vergi aslına bağlı olmayan cezalarda %25'i) ile gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE hesaplanacaktır.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında da bu madde hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemlerinin yapılması ve maddede belirlenen tutarın, belirtilen süre içinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılması sağlanmıştır.

Benzer düzenleme, gümrük vergisi için de getirilmiştir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da bu madde hükmünden faydalandırılmıştır.

Öte yandan, Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlanan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ve 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamayacağı belirlenmiştir.

Maddenin onuncu fıkrası ile Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunda belirtilen başvuru süresi içinde pişmanlıkla veya kendiliğinden yapılacak beyanlara ilişkin düzenlenme yapılmaktadır. Ayrıca, izaha davet kapsamında yapılacak beyanlar da bu fıkra kapsamında yapılandırılabilir.

31/12/2022 tarihinden önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihine kadar verilmemiş olan emlak vergisi bildirimlerine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Buna göre bildirimin yapılması ve gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE hesaplanması ve borcun tamamının ödenmesi koşuluyla bu borçlara ilişkin gecikme faizi, gecikme zammı ile vergi cezaları silinecektir.

Maddenin onbirinci fıkrasında, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mülga 64 üncü maddesinde sayılan "diğer ücret" gelirleriyle ilgili olarak gelir vergisi tarh edilmeyeceği, vergi cezası kesilmeyeceği, tarh edilmiş vergilerin ve kesilmiş cezaların terkin edileceği ve tahsil edilmiş olanların ise iade edilmeyeceği hususu düzenlenmiştir.

Teklifin 5. maddesinde Gelir Vergisi (Gelir Stopaj dahil), Kurumlar Vergisi (Kurumlar Stopaj dahil) İle Katma Değer Vergisinde matrah ve vergi artırımı hükümleri düzenlenmektedir.

Mükellefler belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını, gelir stopaj ve kurumlar stopaj vergilerini ve katma değer vergilerini artırarak belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için vergi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Gelir ve kurumlar vergisi matrah artırım oranları:

2018 yılı: %35

2019 yılı: %30

2020 yılı: %25

2021 yılı: %20

Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde veya bu maddeye göre artırılmış matrahların daha az olması halinde vergilendirmeye esas alınacak matrahlar aşağıdaki tutarlardan az olamayacaktır.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için:

2018 yılı için 63.800 TL

2019 yılı için 66.400 TL

2020 yılı için 70.500 TL

2021 yılı için 75.000 TL

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için:

2018 yılı için 94.000 TL

2019 yılı için 99.600 TL

2020 yılı için 105.800 TL

2021 yılı için 112.400 TL

Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan;

Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden; *(ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.)*

Geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamayacaktır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları kurumlar vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde veya bu maddeye göre artırılmış matrahların daha az olması halinde vergilendirmeye esas alınacak matrahlar aşağıdaki tutarlardan az olamayacaktır.

2018 yılı için 200.000 TL

2019 yılı için 215.000 TL

2020 yılı için 230.000 TL

2021 yılı için 260.000 TL

Artırılan bu gelir ve kurumlar vergisi matrahları %20 oranında vergilendirilecektir.

Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla %15 oranında vergilendirilecektir. *(Uyumlu mükellefler için %5 oranında indirim imkanı)*

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

Gelir stopaj ve kurumlar stopaj vergisi artırım oranları;

Ücretler için;

2018 yılı: %6

2019 yılı: %5

2020 yılı: %4

2021 yılı: %3

(Bu oranlar ilgili yıl ücret ödemelerinin gayrisafi tutarlarına uygulanacaktır.)

Serbest meslek ödemeleri, kira ödemeleri ve kâr dağıtımı veya ana merkeze aktarılan tutarlar için ayrı ayrı;

2018 yılı: %6

2019 yılı: %5

2020 yılı: %4

2021 yılı: %3

(Bu oranlar ilgili yıl ödemelerinin gayrisafi tutarlarına uygulanacaktır.)

Yıllara sari inşaat ve onarım işleri istihkakları için;

2018 yılı: %1

2019 yılı: %1

2020 yılı: %1

2021 yılı: %1

(Bu oranlar ilgili yıl ödemelerinin gayrisafi tutarlarına uygulanacaktır.)

Zirai ürün ve hizmetler ile esnaf muaflığı kapsamındaki ödemeler için ayrı ayrı;

2018 ilâ 2021 yıllarında geçerli olan tevkifat oranının %25'i

(Bu oran ilgili yıl ödemelerinin gayrisafi tutarlarına uygulanacaktır.)

Bu yıllara ilişkin olarak muhtasar beyannamenin hiç verilmemiş olması veya en az bir dönem eksik verilmesi durumlarına yönelik ayrıntılı düzenlemeler de maddede yer almaktadır.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları uyarınca kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı ödemeler üzerinden yapılması gereken vergi tevkifatı hükümlerine istinaden, bu fıkra kapsamında matrahların artırımların, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunmaları gerektiği hususu düzenlenmektedir.

Katma değer vergisi artırım oranları

2018 yılı: %3

2019 yılı: %3

2020 yılı: %2,5

2021 yılı: %2

(Bu oranlar ilgili yıl hesaplanan katma değer vergisi toplamalarına uygulanacaktır. Yani matrah değil, vergi artırımdır.)

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur.

Yukarıda belirtilen matrah ve vergi artırımlarının 30/4/2023 tarihine kadar yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ikiye aylık dönemler halinde 31/5/2023 tarihinden başlamak üzere azami 12 eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir. Bu vergilerin belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilecek, ancak bu madde hükmünden yararlanılamayacaktır.

Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmeyecek; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmayacaktır.

Vergilerin tamamının ilk taksit süresi içinde ödenmesi durumunda %10 indirim yapılacaktır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, madde kapsamındaki matrah ve vergi artırımından yararlanamayacak olanlar belirlenmiştir.

Matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanılması, 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında aynı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarının işlendiğinin tespitine ve kamu davasının açılmasına engel teşkil etmeyecektir. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmayacaktır.

Matrah artırımı müessesinin Covid 19 pandemi süreci, Rusya-Ukrayna savaşı, küresel tedarik zincirinde yaşanan bozulmalar, arz şoklar ile ilgisi bulunmamaktadır. Sürekli matrah artırımı mükelleflerin vergi ödeme bilincini zayıflatmakta, vergiye gönüllü uyum kavramını yok etmekte, vergi sistemini tahrip etmektedir. Bu müessese vergide adalet ve ödeme gücü prensibini de ortadan kaldırmaktadır.

Madde metninde yer alan asgari matrah artırım oran uygulaması özellikle geçmiş yıllarda belli ölçüde matrah beyan eden mükelleflerle, hiç matrah beyan etmeyen veya az matrah beyan eden mükellefler açısından ayrıca haksızlığa neden olmaktadır. Bu tespitle ilgili olarak maddenin görüşülmesi sırasında tarafımızca verilen doğrulayıcı örnekler konusunda tarafımıza tatmin edici yanıt verilmemiştir.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında, 2022 yılı ile ilgili olarak matrah artırımına izin verilmemesinin teknik nedenlerden kaynaklandığı ifade edilmiştir. Bu konuda görüşlerine TÜRMOB temsilcisi de henüz beyannamesi verilmemiş bir dönem için matrah artırımı düzenlemesi yapılmasının o beyanların çok sağlıklı çıkması sonucunu doğuracağını ifade etmiştir.

Madde metninin uygulanması ile matrah artırımından yapılacak tahsilat miktarı ile ilgili olarak herhangi bir tahmin çalışmalarının bulunmadığı belirtilmiştir.

Teklifin 6. maddesinde işletme kayıtlarının düzeltilmesi hükümleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, **işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlarda yer almayan** emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesi düzenlenmektedir.

Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle, Kanunda öngörülen süre içinde vergi dairelerine bir envanter listesi ile bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir.

Envantere dâhil edilen bu kıymetler üzerinden ayrıca amortisman ayrılmayacaktır.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için iki ayrı karşılık hesabı açacaklardır. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi halinde sermayenin bir unsuru olarak sayılacak ve dolayısıyla vergilendirilmeyecektir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise emtianın rayiç bedelini defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedelini ise envantere kaydedeceklerdir.

Bu fıkra uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden bunların tabi oldukları KDV oranlarının yarısı esas alınarak KDV hesaplanacak ve beyan edilecektir. Emtia üzerinden ödenen KDV hariç, bu şekilde ödenen KDV indirilemeyecektir.

Bu kapsamda beyan edilen makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların ÖTV'nin de konusuna girmesi durumunda ayrı bir beyanname ile bunların ÖTV'si de ödenecektir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin **kayıtlarında yer aldığı halde işletmede bulunmayan** emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Faturalama işlemi, emtialar bakımından kayıtlarda yer alan maliyete, bu maliyete aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safi kâr oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın eklenmesi suretiyle yapılacaktır. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır. Makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından ise mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınmak suretiyle ilgili kıymetlere ilişkin kayıt ve beyanlar yapılacaktır. Yasal kayıtlara intikal ettirilen tutarlar, cari yıl gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu tutarlar ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesinde beyan edilecek ve üç taksitte ödenecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2022 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile ortaklarından alacaklı bulunduğu

tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını, 30/4/2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında verginin hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

Maddenin son fıkrasıyla *Hazine ve Maliye Bakanlığına verilen “yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapma”* yetkisi verilmesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Bu düzenleme ile gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannamesi verilmemiş bir dönemle ilgili kasa affı ve stok affı getirilmektedir. Bu düzenleme Mart ve Nisan aylarında 2022 yılına ait kazançlarla ilgili olarak Gelir ve Kurumlar Vergisi beyannamelerini verecek mükelleflere, bazı düşük düzeyde maliyetlere katlanarak farklı bir konseptte vergi planlaması yapma, vergiden kaçınma ve vergi kaçırma olanağı vermektedir. Bu düzenlemenin nedeni konusunda tarafımızca yöneltilen sorulara tatmin edici cevaplar verilmemiştir..

Covid 19 pandemi süreci, Rusya-Ukrayna savaşı, küresel tedarik zincirinde yaşanan bozulmalar, arz şokları ile ilgisi bulunmamaktadır. Sıklıkla yapılan bu tür düzenlemeler de vergiye olan direnci artıran vergiye uyumu azaltan düzenlemelerdir.

6. maddenin 1- a fıkrasına göre mükelleflere işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda bulunmayan emtia, makine teçhizat ve demirbaşları kayıtlara alma imkanı getirilmektedir. Bir önceki yapılandırma Kanunları ile ilgili tebliğlerde “emtia” “Alım satım işletmelerinde satışa hazır mallar, - İmalatçı işletmelerde ise hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul mallar” olarak tanımlanmıştır.

Geçmiş yıllardaki uygulamalarda bu çerçevede bir çok imalatçı inşaatçı firmanın işletmede gerçekten mevcut olmadığı halde hayali bildirimlerde bulunmuş oldukları ve bu tutarları maliyete atarak ilgili yıl ve devam eden yıllarda kurumlar vergisini aşındırmış oldukları belirtilmektedir. Hatta bu madde hükmü piyasada Maliyenin mükellefe “sahte fatura yerine geçmek üzere” verdiği bir imkan olarak algılanmaktadır.

Bu sakıncayı ortadan kaldırmak için emtia beyanında ödenen KDV için makine teçhizat ve demirbaşta olduğu gibi KDV nin indirimi imkanı getirilmemeli veya madde

metninde da “emtia”nın tanımı yapılarak bunun maliyet olarak kullanılmayacağı ve beyan eden işletme açısından üretilip satışa hazır hale gelmiş son ürün olacağının açıkça ifade edilmesi gerekmektedir.

Teklifin 7. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince ödenmesi gereken prim borçları ve bunlara ilişkin gecikme zammı, idari para cezası gibi fer’i alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Bu maddede sigortalıların prim borçları gibi asli alacaklarının asıllarını ödemeleri halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilmesi hususu düzenlenmektedir.

BAĞKUR 'lular, tarım işlerinde süresiz çalışanlar ile taksit ve dolmuşlarda kısmi süreli çalışanların sigorta prim borçlarını ve fer’i alacaklarını yapılandırmaları ve ilk taksiti ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortası hakkından yararlanabilmeleri hususunda da düzenleme yapılmaktadır.

Bu madde ile ayrıca Genel sağlık sigortası primi borçlularına bu borçlarını gecikme zammı ve cezası olmadan ödeme ve GSS’den yararlanma hakkı getirilmiştir. GSS açısından gelir testi yaptırmamışlara gelir testi yaptırarak tescil tarihinden itibaren GSS prim borçlarını gecikme cezası ve zammı olmadan ödeme hakkı getirilmiştir.

Madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun gereğince 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin ödenmesi gereken prim borçları ve bunlara ilişkin gecikme zammı, idari para cezası gibi fer’i alacaklara ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Buna göre Maddenin birinci fıkrası ile;

- a) Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
- b) Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış olan isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigorta primleri,
- c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı alacak asılları ile

ödeme sürelerinin bitim tarihinden itibaren kanunun yayım tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde gecikme zammı ve gecikme cezası gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçileceği belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacaklarının, asılları ile gecikme zammı ve gecikme cezası için hesaplanan sürelerinin kanunun yayım tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde gecikme zammı ve gecikme cezası gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçileceği belirtilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile SGK tarafından 31/12/2022 tarihi ve öncesinde kesildiği halde ödenmemiş olan idari para cezalarına ilişkin bu idari para cezalarının % 50'si ile idari para cezası için ödeme tarihinden kanunun yayım tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde idari para cezasının kalan yarısı ile idari para cezasına uygulanan gecikme faizi ve gecikme zammının affedileceği belirtilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası ile prim ve idari para cezası gibi alacakların asıllarının ödenmiş olmasına rağmen bu alacaklara bağlı fer'i alacaklar (idari para cezası, gecikme zammı, gecikme faizi) ın % 40'ının kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde kalan % 60'lık kısmının tahsil edilmeyeceği, affedileceği belirtilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrası ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar (Bağ-kurlular) ile Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanlar ileTicari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin, sigorta prim borçları ile fer'i alacaklarını yapılandırmaları bu yapılandırılan borçlar haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının

bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları hâlinde, yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Maddenin altıncı fıkrası ile Kanunun yayımı tarihine kadar gelir testi tescili yapılmış olmasına rağmen hiç gelir testine girmemiş genel sağlık sigortalarının 30/6/2023 tarihine kadar gelir testine gitmeleri halinde belirlenecek gelir durumlarına göre tescil tarihinden itibaren gecikme cezası ve gecike zammı olmadan primlerini ödeme hakkı sağlanmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrası ile 2022 yılı aralık ayı ve öncesi 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında borcu bulunanlara (GSS prim borcu) 31/07/2023 tarihine kadar bu borçlarını gecikme zammı ve cezasız ödeyebilme, bu tarihe kadar da sağlık yardımlarından yararlanma imkânı getirilmiştir.

Maddenin komisyondaki görüşülmesi sırasında, kapsama 196 milyar TL. tutarında alacak aslı, 166 Milyar TL. de gecikme zammı ve gecikme cezasının girdiği, 3.277.005 işyeri ve 14.613.574 sigortalının kuruma borçlu olduğu, 47.8 Milyar TL. tutarında tahsilat beklentisinde olduğu ifade edilmiştir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında, u geçmiş yıllar SGK alacakları ile ilgili olarak komisyon üyelerine dağıtılan tablolardaki Yİ-ÜFE uygulamasının neden olduğu uyumsuzluklar konusundaki sorulara tatminkar cevaplar verilmemiştir.

Ayrıca EYT uygulaması gereği yapılan ve yapılacak borçlanmaların bu kapsamda değerlendirilip değerlendirilemeyeceği konusundaki sorularda cevapsız kalmıştır.

Teklifin 8. maddesi ile yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferli alacakların yapılandırılması hususunda düzenlenme yapılmaktadır.

Maddenin **birinci fıkrası** ile 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup yapılandırma son başvuru

tarihine kadar (30/4/2023) tebliğ edilen özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferli alacaklarının, asıl alacak ile gecikme zammı ve gecikme cezası için hesaplanan süreler için kanunun yayım tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak YI-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın Kanunun 9. Maddesinde belirtilen süreler ve sistem dahilinde ödenmesi halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçileceği hususu düzenlenmektedir.

Maddenin **ikinci fıkrası** ile birinci fıkra kapsamında olanlardan 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihi olan 30/4/2023 tarihine kadar tebliğ edilen idari para cezalarının % 50'si ile gecikme zammı ve gecikme cezası için hesaplanan süreler için kanunun yayım tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak YI-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın fıkra da belirlenen süreler içerisinde ödenmesi halinde idari para cezasının kalan % 50'si ile buna bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçileceği hususu düzenlenmiştir.

Maddenin **üçüncü fıkrası** ile 31/12/2022 tarihi ve önceki dönemlere ilişkin olup yapılandırmaya son başvuru tarihi olan 30/4/2023 tarihine kadar başvuruda bulunmak kaydıyla ilk taksit ödeme süresi olan 31/5/2023 tarihi sonuna kadar tahakkuk edecek SGK alacaklarının yapılandırma kapsamına alınması düzenlenmiştir.

Maddenin **dördüncü fıkrası** ile 7'nci madde ve bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği düzenlenmiştir.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında kapsama 4.8 Milyar TL. idari para cezası alacağının girdiği ifade edilmiştir.

Söz konusu düzenlemenin sektörde sigortasız işçi çalıştırılmasını teşvik edici yönü de dikkate alınarak denetim mekanizmasının daha etkin çalıştırılması konusunda yapılan önerilerin değerlendirilmesi istenilmiştir.

Teklifin 9. maddesi ile kanun uygulamasına ilişkin ortak hükümler düzenlenerek yapılandırmaya ilişkin taksitlendirme ve peşin ödeme koşul ve şartları ile kuralları ayrıntılı bir şekilde tanımlanmaktadır.

Maddenin **birinci fıkrasında**, başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. Buna göre son başvuru tarihi 30/4/2023'tür. İlk taksit ödeme tarihi 31/5/2023'tür.

Başvuruda bulunan mükelleflerin borçlarını genel olarak aylık dönemler hâlinde en çok 48 eşit taksitte ödemeleri öngörülmüş, ayrıca daha kısa sürede ödeme seçenekleri de düzenlenmiştir. Ancak, yapılandırılan borçların taksitler hâlinde ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçların maddede belirtilen katsayılara göre artırılmış şekliyle ödenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Erken ödemeyi teşvik etmek amacıyla borçların, ilk taksit ödeme süresi içinde peşin ödenmesi hâlinde fer'i alacaklar yerine hesaplanmış olan Yİ-ÜFE tutarından %90 oranında indirim yapılması öngörülmüştür.

İlgili maddelerde yer alan azami süreler aşılmamak kaydıyla bu Kanuna göre yapılandırılan borçlar 12, 18, 24, 36 veya 48 eşit taksitte ödenebilecektir. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılması mümkün olmadığı hâlde daha kısa sürede ödeme yapılması mümkün olup, bu takdirde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.

Yapılandırılan borçların taksitler halinde ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçlar aşağıda belirtilen katsayılara göre artırılmış şekliyle ödenecektir.

12 taksit: 1,09

18 taksit: 1,135

24 taksit: 1,18

36 taksit: 1,27

48 taksit: 1,36

Belediyeler ve spor kulüpleri için ise çok özel bir düzenleme getirilmiş ve bunların borçlarının 120 eşit taksitte ödenebilmesi düzenlenmiş ve taksitlere uygulanacak katsayılar da ayrıca belirlenmiştir.

Madde ile İl özel İdareleri ve belediyeler için bu taksitlerin 5779 sayılı Kanunun 7. Maddesinin dördüncü fıkrasındaki % 40 oranı dikkate alınmaksızın aylık olarak kesinti suretiyle alınması da düzenlenmiş ve bu kesintilerin ilgili kurumların paylarının

aylık tutarının % 50'sini aşamayacağı düzenlenmiştir. Ayrıca bu kurumlardan yapılacak kesintilerin Cumhurbaşkanınca durdurulması halinde ihlal nedeni sayılmayacağı belirtilmektedir.

Maddenin **dördüncü fıkrasında**, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerinin bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacaklarının kredi kartı kullanılmak suretiyle ne şekilde ödenebileceği düzenlenmiştir.

Maddenin **beşinci fıkrasında**, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarının vergi mevzuatı gereği iade alacağından mahsuben ne şekilde ödenebileceği düzenlenmiştir.

Maddenin **altıncı fıkrasında**, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında en fazla üç taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Kanun hükümlerinin ihlal sayılmayacağı, ödenmeyen bu tutarların son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi halinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde, Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam edileceği düzenlenmiştir. Komisyonda verilen önerge ile bu fıkra *"İlk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi halinde katsayı uygulanmaz."* ibaresi eklenmiştir.

Maddenin **yedinci fıkrasında** taksitlere yönelik taksit tutarının %10'unu geçmemek ve 20 TL'ye kadar olan eksik ödemelerin ihlal sayılmayacağı belirtilerek taksitlendirmenin devamı sağlanmıştır.

Maddenin **sekizinci fıkrasıyla**, borçluların ödedikleri tutar kadar bu Kanundan yararlanmalarına imkân verilmektedir. Ayrıca, Kanun kapsamında yapılandırıldığı halde Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmediği için Kanundan yararlanılarak ödeme imkânını yitiren dolayısıyla yapılandırma öncesi şekline geri dönen alacakların, borcun niteliğinde bir değişiklik yapmayacağı yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak ilgili mevzuata göre takip işlemlerinin yapılacağı ve yapılandırma öncesi başlamış olan takip işlemlerinin geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam edeceği, düzenlenmiştir.

Maddenin **dokuzuncu fıkrasında**, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; 6183 sayılı Kanun ve ilgili kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacakları ile 7256 sayılı ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında yapılandırılan ve ödemesi devam eden alacakların bu Kanun hükümlerinden ne şekilde yararlanacağı açıklanmaktadır.

Maddenin **onuncu fıkrasında**, bu Kanun kapsamında yapılandırılmayacak alacaklar düzenlenmiştir. Buna göre büyükşehir belediyeleri, belediyeler, ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlası bunlara ait şirketlerin kamu kurum ve kuruluşlarından olan alacaklarına ilişkin uzlaşmaya konu olmuş borçları ile 6360 sayılı ondört büyükşehir kurulması hakkında Kanun gereğince belediyeler ve şirketlerin kapanması, birleşmesi veya katılması nedeniyle ortaya çıkan borçlarının ödenmesine ilişkin yapılandırma süreci bu yapılandırmaya dahil edilmeyecektir. Yine 6736, 7020, 7143 kanunlar çerçevesinde taksit ödemeleri devam eden alacaklar için de bu kanun hükümleri uygulanmayacaktır.

Maddenin **onbirinci fıkrasında**, bu Kanuna göre ödenecek tutarlara Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için herhangi bir zam veya faiz hesaplanmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin **onikinci fıkrasında**, bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler oranında kaldırılacak ve daha önce uygulanmış olan hacizlere konu malların, borçlunun talebi halinde, alacaklı tahsil dairesince satılabilecektir. Ayrıca Kanun kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede (*borcu yoktur yazısı*) yer almaması için bu borçların en az %10'unun ödenmiş olması gerekmektedir.

Maddenin **onüçüncü fıkrasında**, Kanunun yararlanma şartı olarak öngördüğü davadan vazgeçme işlemlerinin ne şekilde yapılacağı, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmayacağı ve hiçbir mercie başvurulamayacağı düzenlenmiştir.

Maddenin **ondördüncü fıkrasında**, yapılandırma kapsamındaki alacaklara yönelik zamanaşımı sürelerinin işlemeyeceği düzenlenmiştir.

Maddenin **onbeşinci fıkrasında**, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılan ödemeler ve faizler ile bu Kanun kapsamındaki alacaklara karşılık yapılan ödemeler

ve faizlerin, sonradan iadesini önlemek amacıyla red ve iade yapılmayacağı düzenlenmiştir. Ancak, mükerrer tahsil edilen tutarların iade edilebileceği tabiidir.

Ancak, dava konusu olan tarhiyatlar ile idari para cezası ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarların; ilk derece mahkemesinde devam eden davalar ile ilk derece mahkemesince daha önce verilmiş terkin kararları için kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan alacaklara yönelik hükümlerden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine, nakden ya da mahsuben iade edilebileceği yönünde istisna getirilmiştir.

Maddenin **onaltıncı fıkrasında**, Cumhurbaşkanının Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkili olduğu hususu düzenlenmiştir.

Maddenin **onyedinci fıkrasında**, mücbir sebep hali ilan edilen durumlarda, taksit ödeme sürelerinin mücbir sebep hali ortadan kalktıktan sonra devam edeceği hususu düzenlenmiştir.

Maddenin **onsekizinci fıkrasında**, onyedinci fıkra hükmüne göre ödeme süresi uzatılan taksitler için ilk iki taksitin süresinde ödenmesi şartının aranılmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin **ondokuzuncu fıkrasında**, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idarelerin yetkili olduğu ve il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına yönelik usul ve esasların ise Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği düzenlenmiştir.

Maddenin onüçüncü fıkrasında sorunlu husus vazgeçilen davalar açısından avukatlık ücretinin ve fer'ilerinin talep edilemeyeceği hükmüdür. Bu hükmün Anayasa'da teminat altına alınan sözleşme hürriyeti açısından ayrıca değerlendirmeye tabi tutulması gerekir.

Teklifin “Diğer hükümler” başlıklı 10. maddesindeki bazı fıkralarda yer alan hükümlerle Kanunun kapsamı dolaylı olarak genişletilmektedir.

Maddede yer alan hükümlerle;

Vergi daireleri tarafından, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanuna göre takip edilen ve vadesi 31 Aralık 2022'den önce olduğu halde 1 Ocak 2023 itibarıyla

ödenmemiş olan assli ve ferî'ilerinin toplamı 2 bin lira ve altında olan kamu alacakları terkin edilmektedir.

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında yabancılara verilen idari para cezalarının da tahsilinden vazgeçilmesini içeren hüküm maddenin görüşmeleri sırasında verilen önerge ile madde metninden çıkartılmıştır.

-SGK'nın iş kazası, meslek hastalıkları gibi nedenlerle işverene rücu edilen alacaklar, emeklilere yapılan yersiz ödemelerden kaynaklanan alacaklar ve Tarım Bağ-Kur'lularının prim borçlarına karşılık olarak sattıkları ürün bedellerinden kesinti yapılarak SGK'ya ödenmesi gereken prim alacaklarının da bu teklif kapsamında yeniden yapılandırılmasına olanak sağlanmaktadır.

-5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamı dışına çıkarılan işyerlerinin, ödeme süresi 31 Aralık 2020 veya öncesine ilişkin olan sigorta primi,sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 500 lirayı aşmayan alacaklarla, tutarına bakılmaksızın bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferî'ilerinin ve aslı ödenmiş olan aalacaklardan tutarı 10.000 lirayı aşmayanların tahsilinden vaz geçilmektedir.

-Araç muayenesini süresinde yaptırmamış olanlar, 30 Eylül 2023 tarihine kadar muayenelerini yaptırırlarsa, gecikilen her ay için yüzde 5 fazla yerine, yapılandırma teklifinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar yurt içi üretici fiyatları aylık değişim oranları **(bu teklifye 1 Kasım 2016 sonrası için aylık yüzde 0,75 olarak belirleniyor)**, sonraki aylar ise aylık yüzde 0,75 oranı esas alınarak hesaplanacak tutarı ödeyeceklerdir.

Kamu taşınmazlarına ilişkin kesin izin,kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve irtifak hakkından kaynaklanan ve vadesi 31 Aralık 2023 itibariyle dolmuş olan kamu alacakları da yapılandırma kapsamına alınmaktadır.

İl özel idareleri, Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB), belediyeler ve bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazların satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 31 Aralık 2022'ye kadar dolmuş olan kullanım bedeli ve hasılat payları yapılandırma kapsamına alınmaktadır.

Belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir belediyelerinin su-kanalizasyon idarelerinin, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarında takip ettikleri ve vadesi 31 Aralık 2020 tarihinde dolmuş olan 250 lirayı aşmayan asıl

alacakları ile tutarına bakılmaksızın bu asıl alacağa bağlı feri alacaklar ve aslı ödenmiş feri alacaklardan tutarı 500 lirayı aşmayanların da tahsilinden vazgeçilmektedir.

Maddeyle yapılandırma kapsamına alınan diğer alacaklar şöyle sıralanıyor.

TOBB Kanunu kapsamında üyelerin oda ve borsalara, odaların TOBB'a olan aidat borçları

SMMMYYM Kanunu kapsamında meslek mensuplarının odalarına olan borçları ile odaların birliğe olan aidat borçları

Esnaf ve sanatkarların üye oldukları odalara, odaların da birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, federasyonların TESK'e olan borçları,

Avukatlar ve stajyer avukatların barolara olan borçları ile TBB'ye olan staj kredisi borçları

Mühendis ve mimarların bağlı oldukları odalara olan borçları

Doktorların üyesi oldukları tabip odalarına, tabip odalarının da Merkez Konseyine olan borçları,

Diş hekimlerinin üyesi oldukları odalara, odaların da Türk Diş Hekimleri Birliğine olan borçları,

Veteriner hekimlerin odalara, odaların da Türk Veteriner Hekimleri Birliğine olan borçları,

Madde metninin komisyonda görüşülmesi sırasında, Ziraat Odaları ve Birliklerine olan borçlar, Sulama Birliklerine olan borçlar madde kapsamına alınmıştır.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında,

-1. Fıkra kapsamında, 7.6 milyon kişinin 4.6 Milyar TL. borcunun terkin edileceği,

-2.Fıkra kapsamında, 12.506 kişinin 165.137.779 TL. borcunun terkin edileceği,8bu fıkra bilahare madde metninden çıkartılmıştır)

-6.Fıkra kapsamında 10.304 borçludan 49.186.471 TL. ana para ve 32.522.357 TL. gecikme cezası/zammı bulunduğu,

-7.Fıkra kapsamında aslı toplamı 500 TL.2yi aşmayan 1.7 Milyar TL. , aslı ödenmiş fer'i alacaklardan 10.000 TL.'yi aşmayan 9.1 Milyon TL. terkin edileceği,

İfade edilmiştir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında, verilen önerge ile onüçüncü, ondördüncü, onbeşinci, onaltıncı, fıkraları değiştirilmiş, Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği ve Sulama Birlikleri ile ilgili düzenlemeler madde metnine eklenmiştir.

Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi ile; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde değişiklik yapılarak genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarı 75 bin liradan, gelir vergisi tarifesinin ikinci diliminde yer alan tutar (2023 yılı için 150 bin lira) olarak belirlenmekte ve bu tutarın her yıl yeniden değerlendirme oranında artan ikinci dilim tutarına göre uygulanması sağlanmaktadır.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında 2023 yılında söz konusu istisnanın vergisel maliyetinin 1.1 Milyar TL. olacağı, düzenlemenin ilave 500 Milyon TL. maliyetinin olduğu ifade edilmiştir.

Teklifin 12. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi ile; 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununa geçici madde ilavesiyle, ödemesi başlamış ve takip için vergi dairelerine bildirilmiş olan yüksek öğretim ve katkı kredilerine vade tarihleri ile 7420 Kanunla 351 sayılı Kanunda yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 9 Kasım 2022 tarihi arasında uygulanan gecikme zammı, Yİ-TÜFE tutarı ve katsayı tutarı gibi alacakların hesaplanmaması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında 1.431.535 kişinin toplam 4.5 milyar TL. gecikme zammının terkin edileceği ifade edilmiştir.

Söz konusu hüküm 7420 sayılı kanunla 351 sayılı Kanunda yapılan düzenlemenin acele ile yanlış yasalaştırıldığını göstermektedir.

Teklifin 13. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi ile; 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa geçici madde ilavesiyle TOKİ'nin konut ihalelerine damga vergisi istisnası getirilmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) damga vergisi uygulaması açısından resmi daire sayılmaktadır ve resmi daire olduğu için de Damga Vergisi Kanununda yer alan “Resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların Damga Vergisini kişiler öder.” Hükmü nedeniyle, bir tarafın TOKİ olması durumunda yapılan işlemlerden doğan damga vergisi işlemin diğer tarafı olan kişiler (şirketler) tarafından ödenmek zorundadır.

Yapılan düzenleme ile TOKİ tarafından, konut ve konut ile birlikte ihale edilen yapım işlerine ilişkin olarak;

- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2023 tarihine kadar ilan veya duyurusu yapılmak suretiyle çıkılacak ihaleler,

- Ayrıca maddenin yürürlük tarihi itibarıyla ilan ve duyurusu yapılmak suretiyle ihaleye çıkmış olmakla birlikte henüz ihale tarihi (son teklif verme tarihi) geçmemiş olan ihaleler ile sınırlı olmak üzere,

bu ihalelerde TOKİ'nin almış olduğu ihale kararları ve TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmelere damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında toplam binde 15.17 vergiden, harçtan, damga vergisinden vazgeçildiği ifade edilmiştir.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, maddenin sürekli hale getirilmesi ile ilgili önerimiz kabul görmemiştir.

Teklifin 14. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin mülga son fıkrasından önceki fıkrasına cümle ilavesiyle; ortaklığın giderilmesi davası sonucunda yapılan satışlarda alınacak asgari maktu harç tutarının, yapılan satış sayısı kadar değil sadece bir kez alınması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

İzale-i Şuyu veya ortaklığın giderilmesi davası, paylı veya elbirliği mülkiyetine konu malda ortaklar arasındaki paydaşlığa son vererek kişisel mülkiyete geçişi sağlayan bir dava türüdür.

Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin 1/20-a bendi gereğince gayrimenkullerin satışında olduğu gibi, şuyuun izalesi yoluyla devir ve iktisabında da

satış bedeli üzerinden devir eden ve devir alandan binde 20 nispetinde tapu harcı alınmaktadır.

Bu şekilde hesaplanan tapu harcının, her bir devir ve iktisap işlemi için tarifede yer alan nispi harçların en az miktarının (2023 yılı için 101,20 TL) altında kalması durumunda ise her bir alım satım işleminden alıcı ve satıcıdan ayrı ayrı olmak üzere söz konusu asgari maktu harç tutarı kadar harç tahsil edilmektedir.

Ancak, çok fazla sayıda ortağın bulunması sebebiyle paylaşılamayan taşınmazların satılması suretiyle ortaklığın giderilmesine yönelik olarak açılan davalarda verilen kararlara istinaden tapuda yapılan satış işlemlerinde; her bir taşınmazdaki hissesini satan bir hissedara ait hisse, her bir alıcıya ayrı ayrı satılmakta, dolayısıyla her bir taşınmazda devreden sayısı ile devralan sayısının çarpılması suretiyle elde edilen miktarda satış işlemi gerçekleştirilmektedir. (Örneğin; 20 hissedarı bulunan taşınmazdaki 12 hissedarın hisselerini satıp, 8 hissedarın satın aldığı durumda, her bir satıcıya ait bir hisse, 8 ayrı parça olarak 8 ayrı alıcıya satılmakta, toplamda 96 adet tapu işlemi yapılmaktadır.)

Taşınmazların değerinin düşük olmasının yanı sıra her bir satıcı hissedarın sahip olduğu hissenin ve bu hisseden her bir alıcıya devredilecek kısmın satış değerinin çok düşük olduğu durumlarda, söz konusu her bir devir ve iktisap işlemi için hesaplanan nispi harç Kanunda öngörülen en az harç miktarının altında kalabilmekte ve her bir satış işleminde nispi harç yerine devir eden ve devir alandan tarifede yer alan asgari maktu harç tahsil edilmektedir.

Bu itibarla, özellikle taşınmaz ve hissedar sayısının çok olduğu ancak satışa konu edilen taşınmaza ilişkin hisseye ait satış bedelinin düşük olduğu şüyuun izalesi yoluyla satışlarda, satış bedelinden daha yüksek tutarda harç alınması söz konusu olabilmektedir.

Madde ile şüyuun izalesi yoluyla yapılan taşınmaz satışlarında, her bir devir ve iktisap işlemi için hesaplanan nispi harcın asgari maktu harçtan düşük olması nedeniyle asgari maktu harç alınması gereken durumlarda, devir ve iktisap sayısına bakılmaksızın her bir taşınmazda devir eden ve devir alanlardan birer adet asgari maktu harç alınması sağlanmaktadır.

Ancak her bir devir ve iktisap işlemi için hesaplanan nispi harcın asgari maktu tutarın üzerinde olduğu durumlarda ise nispi harç alınması uygulamasında bir değişiklik yapılmamaktadır.

Teklifin 15. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa eklenen geçici madde ile; bir yıl içerisinde üç ve daha fazla kırmızı ışık ihlali yaptığı veya bir yıl içerisinde beş defa hız sınırını aştığı için sürücü belgesi geçici olarak alınanların, para cezasını ödemişlerse belgeleri iade edilmekte, kural ihlali nedeniyle hakkında ceza uygulanan sürücülerin aktif ceza puanları, pasif hale getirilmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında Puanı 5 ile 95 arasında olan, sürücü belgesi iki aylık süreyle geçici olarak alıkonacak kişi sayısının 2,5 milyon olduğu, burada yapılan düzenlemeyle birlikte 5 ile 95 puan arasında olan sürücülerin, ölümlü kazaya sebep vermek, uyuşturucu, alkol, drift gibi işlemlerden olanlar hariç olmak üzere- 5 ile 95 puan arasındaki puanlarının silineceği, 2022 yılında yapılan denetimlerde 213 bin alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücünün belgesine geçici olarak altı ay, iki yıl ya da beş yıl süreyle el konulduğu belirtilmiştir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında söz konusu madde düzenlemesinin kapsamının genişletilmesinin bazı hassasiyetler dikkate alınarak genişletilmesi yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Teklifin 16. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 16. maddesiyle 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun “Vergi indirimi” başlıklı 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ödenen katma değer vergisi, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilecektir.

Maddeyle bir cümle eklenmesi öngörülen fıkrada, mükelleflerin ödedikleri katma değer vergisini hangi dönemde indirebilecekleri hususu düzenlenmektedir.

Buna göre; indirim hakkı, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir.

Görüldüğü üzere mükellefler katma değer vergisini ancak buna ilişkin alış faturalarını kanuni defterlerine kaydettikleri vergilendirme döneminde indirebilirler. İndirim hakkının kullanılabilmesi için de ilgili mal veya hizmetin bedelinin ve buna ilişkin katma değer vergisinin ödenmiş olması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Getirilen düzenlemeyle boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesi sağlanmaktadır.

Böylelikle bu kapsamdaki mükellefler için; bir yandan indirim konusu yapacakları katma değer vergisini ödemiş olma zorunluluğu getirilirken, bir yandan da buna ilişkin alış faturalarını kanuni defterlerine kaydedecekleri dönemi beklemek zorunlulukları kaldırılmaktadır.

Teklif metninin original halinde bulunan Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasıyla yukarıdaki maddeyle yapılan düzenlemeye uygun olarak söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde de boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış hâlinde olan malların ithalini gerçekleştiren mükellefler tarafından anılan maddede belirtilen esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılmış olan katma değer vergileri ile ilgili olarak vergi incelemeleri veya takdir işlemlerine istinaden herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmayacağı, vergi cezası kesilmeyeceği, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği, tahsil edilen tutarların ise iade edilmeyeceği hususu düzenlenmekte idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan yoğun eleştiriler sonucunda söz konusu düzenleme teklif metninden çıkarılmıştır.

Söz konusu düzenlemenin doğalgaz açısından BOTAŞ , TMSF kapsamındaki Akfel, Bosphorus Gaz Corporation, Kibar Enerji Anonim Şirketi, SOCAR Enerji Anonim Şirketini ilgilendirdiği komisyondaki görüşmeler sırasında ifade edilmiştir.

Bu düzenlemenin sektörde yer alan şirketlere ilave finansman kolaylığı getirdiği yönündeki eleştirilere tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Teklifin 17. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun ek 12 nci maddesi başlığıyla birlikte son dört yılda üçüncü kez değiştirilmektedir.

Yapılan bu yeni düzenlemeye göre, spor kulübü ve şirketlerinin sporcularına ödedikleri ücretlerin gelir vergisi, amatör sporun ve altyapının desteklenmesi için kulüp veya şirketlere iade edilecektir.

21.03.2018 tarih ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunun 35. maddesi ile 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununa “Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan Gelir Vergisinin iadesi” başlıklı aşağıdaki ek 12 nci madde eklenmiştir.

“Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinin iadesi

EK MADDE 12- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarları, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz.

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Bu hesaptan yapılan ödeme, her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde

yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları.

Özel hesaba aktarılan iade tutarları ile bu hesaptan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

Söz konusu madde hükmü; 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunundan çıkarılmış, bu kez söz konusu teklifin Genel Kuruldaki görüşülmesi sırasında verilen önerge ile yine aşağıdaki şekilde kanun metnine eklenmiştir.

“MADDE 40 – 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun ek 12 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amatör sporun desteklenmesi

EK MADDE 12- Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde

beyan edilen ve ödenen gelir vergisinden Gençlik ve Spor Bakanlığının talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanınca uygun görülen pay, Gençlik ve Spor Bakanlığı adına açılacak özel hesaba Hazine ve Maliye Bakanlığınca aktarılır.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz:

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak yapılacak ödeme, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin iaşe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları.

Özel hesaptan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketlerine aktarılan tutarlar ile bu tutarlardan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

Bu kez söz konusu hüküm mevcut kanun teklifinin 17. maddesi ile söz konusu hüküm aşağıdaki şekilde değiştirilmektedir.

*“**MADDE 17-** 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun ek 12 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“Amatör sporun ve altyapı spor eğitim tesislerinin desteklenmesi

EK MADDE 12- Gençlik ve Spor Bakanlığınca tescil edilmiş olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve vadesinde ödenen gelir vergisi, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki

alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın iade edilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz:

a) Amatör spor faaliyetleri ile altyapı spor eğitim tesislerinde sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak yapılacak ödeme, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcular, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin iâşe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör ve altyapı faaliyetlerine ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları,

c) Amatör spor faaliyetlerinin gelişimi ile sporcuların yetiştirilmesi ve eğitimi için spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından kurulan veya kurulacak altyapı spor eğitim tesislerin inşası ile bu tesislerin işletilmesi ve idamesi için yapılan harcamalar.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine iade edilerek özel hesaba alınan ve harcanamayan tutarlardan spor kulübü ve bu spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulan spor anonim şirketleri, kendi aralarında aynı amaçla harcanmak üzere aktarım yapabilir. Yukarıda belirtilen harcamalar kapsamında olmak kaydıyla, spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerince iade alınmadan önce yapılan harcamalar daha sonra özel hesaba aktarılan tutarlardan karşılanabilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu tutarlardan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyayı cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin beşinci fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Hazine ve Maliye Bakanı, birinci fıkra kapsamında iade edilecek tutarı %50'sine kadar azaltmaya veya kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken hazırlanacak yönetmelik ile belirlenir.”

21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 12. Maddesinin 4 yılda 3 kez değişikliğe uğraması torba yasa mantığı ile yürütülen yasama faaliyetlerinin sakıncalarını ortaya koymaktadır.

Mevcut uygulamada, sporcuların ücretlerinden stopaj yoluyla alınan gelir vergisinden Hazine ve Maliye Bakanı tarafından uygun görülen pay, Gençlik ve Spor Bakanlığı adına açılan özel bir hesaba, bakanlık da amatör sporun desteklenmesi amacıyla spor kulüplerine ya da şirketlere aktarıyordu.

Getirilen değişiklikle kulüpler ya da şirket tarafından ücretlerden kesilerek ödenen gelir vergisi vadesinde ödenmiş olması koşuluyla, ilgili spor kulübü veya şirketin özel hesabına aktarılacaktır.

Özel hesaba aktarılan bu tutarlar, amatör spor faaliyetleriyle futbol kulüpleri ve şirketlerin altyapıları ile altyapı spor eğitim tesislerinde faaliyet gösteren sporculara, çalıştırıcılara ve diğer elemanlara yapılan ödemelerde kullanılabilecektir.

Amaç dışı kullanılan vergi iadeleri vergi ziyayı cezası kesilerek ve gecikme faizi hesaplanarak geri alınacaktır.

Bu düzenleme ile kulüplere ve şirketlere iade edilecek vergi tutarını yarısına kadar azaltma konusunda Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında bu düzenlemenin yaklaşık 1 Milyar TL. vergisel maliyetinin olacağı ifade edilmiştir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında talebin Kulüpler Birliğinden geldiği, vergi tutarının aktarılması açısından ilk uygulamaya dönüldüğü ifade edilmiştir.

Teklifin 18. maddesinin değeriendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değeriştirilmekte, Cumhurbaşkanının teknoloji bölgeleri dışında, gelir vergisi desteğı kapsamında çalışılabilecek süreyi artırma yetkisi yüzde 100’e çıkarılmaktadır.

Kanunun değerişiklik yapılması öngörülen geçici 2’nci maddesiyle, teknoloji bölgelerinde çalışan AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin; verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilerek terkin edilmesi esası getirilmiş, sağlanan bu gelir vergisi teşvikinden bölge dışında çalışılan sürelerin ya da personelin yüzde 20’sine kadar yararlanılmasına olanak tanınmıştı.

Önerilen değerişiklikle ise Cumhurbaşkanının bu yüzde 20’yi bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde 75’e kadar çıkarma yetkisi yüzde 100’e kadar genişletilmekte, ayrıca Cumhurbaşkanına bu oranı bölgesel ve sektörel alanların yanı sıra meslek gruplarına göre de artırma yetkisi tanınmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin personelin % 100’ünü bölge dışında çalışmaya sevk edebileceğı yönündeki eleştirilere yanıt verilememiştir.

Ayrıca madde metninde Cumhurbaşkanına tanınan ölçüsüz yetkilerin, Anayasa’nın 2, 7, 13, 104. maddeleri kapsamında aykırılık açısından değeriendirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Teklifin 19. maddesinin değeriendirilmesi:

Teklifin 19. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun istisnalar başlıklı 5. maddesinin üçüncü fıkrası değeriştirilerek, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında, iştirak eden şirketin iştirak ettiğı şirketi veya iştirak edilen şirketin iştirak eden şirketi devraldığı durumlarda, iştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerinin devralan şirkette indirim konusu yapılacağı hususunda düzenlenme yapılmaktadır.

Teklifin original halinde bulunan Geçici 1. maddesinin birinci fıkrasıyla da, teklifin 19 maddesi ile yapılan düzenlemeye uygun olarak söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde de iştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerini indirim konusu yapan mükelleflere yönelik bir inceleme ve tarhiyat yapılmaması sağlanmakta idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan yoğun eleştiriler sonucunda söz konusu düzenleme teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde; bir şirketi kredi ile finanse ederek satın almak isteyen bir başka şirketin kullandığı kredilere ilişkin ödeyeceği faizin, bu şirketlerin satın alma işlemi sonrasında birleşmesi halinde, gider yazılıp yazılamayacağı hususu ile ilgilidir.

Yabancı bir yatırımcının, Türkiye’de bir şirketi satın alma işlemini banka kredisıyla finanse etmesi durumunda alternatiflerden birisi satın almayı yurt dışındaki bir şirket üzerinden yapmaktır. Bu durumda krediyi yurt dışındaki şirket kullanır ve Türkiye’deki şirketin satın alınmasını yurt dışındaki şirket finanse etmiş olacaktır. Satın alınan şirket kar ediyorsa Türkiye’de %20 kurumlar vergisini ödeyecek, kar dağıtılacak (üzerinden %10 stopaj kesilir) kalan tutar da yurt dışındaki banka kredisinin ödemesinde kullanılacaktır..

Bir diğer alternatifi, satın alma için önce Türkiye’de şirket kurmaktır. *(Bu örnek yabancılardan dahil olmadığı durumlar için de geçerlidir.)* Bu durumda krediyi bu şirket kullanacak ve satın alma bu şirket üzerinden yapılmış olacaktır. Böyle bir durumda satın alan şirket, satın alınan kuruma iştirak etmiş olmaktadır. İştirak edilen (satın alınan) şirket yine %20 vergi ödeyecek ancak iştirak kazancı istisnası nedeniyle kar dağıtımında stopaj olmadığından, vergi sonrası kalan tutar da banka kredisinin ödemesinde kullanılacaktır. Satın alan şirketin vergiye tabi başka geliri yoksa gider yazılan kredi faizleri dönem zararı olarak beş yıl boyunca devredecektir.

Ancak yukarıdaki örneklerdeki satın alan şirketle satın alınan şirket birleştirilirse kredi faizlerinin gider yazılması hususu tartışma konusu olmaktadır. *(Hangi şirketin diğerini devraldığının pek bir önemi yoktur. Devralan şirketin hangisi olduğuna göre aşağı/yukarı yönlü birleşme olarak nitelendirilmektedir.)*

Keza, birleşme sonucu satın alan şirketle, satın alınan şirket tek bir şirket haline gelmiş olacaktır. Böyle olunca da satın almada kullanılan banka kredisini satın alınan

şirketin de borcu haline gelmiş olacak ve satın almayı finanse etmek için kullanılan krediyi satın alınan şirket de ödemiş olacaktır.

Ancak bugüne kadar yapılan uygulamaya göre satın almada kullanılan banka kredisinin faizlerinin birleşmeden sonraki döneme isabet eden kısmının gider olarak indirilmesine izin verilmemiştir çünkü iştirak hissesi yok olunca (*şirketler arasındaki iştirak ilişkisi birleşme nedeniyle ortadan kalkınca*), buna ilişkin finansman giderinden de söz edilemeyecektir. Dolayısıyla da bu faizler gider olarak kabul edilmeyecektir.

Literatürde bu işleme borcun aşağıya itilmesi (debt push down) denilmektedir. Mevzuatta birleşme durumunda bu faizlerin gider yazılmasını açıkça engelleyen bir düzenleme yer almamakla birlikte genel hükümlerin yorumuyla böyle bir sonuca ulaşılmaktadır.

Getirilen teklif ile “borcun aşağıya itilmesine” izin verilmektedir. Eğer teklif bu şekilde yasalaşırsa iştiraklerin satın alınmasında kullanılan kredilerin faizleri, şirketlerin birleştirilmesi sonrasında, satın alınan şirketin de artık bir parçası olduğu şirketin vergiye tabi kazancından gider olarak indirilebilecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı 2009 yılı başında verdiği bir özelge ile söz konusu faizlerin gider olarak indirimini kabul etmemekteydi.

İhtiyari beyanla verilen bir beyannamedeki tarhiyatla ilgili olarak 2014 yılında Gelir İdaresi tarafından verilen bir özelge ile söz konusu faizin gider olarak yazılmayacağı belirtilmiş, yapılan itiraz üzerine Danıştay’ın da tarhiyatı onayladığı bilinmektedir.

Dolayısıyla böyle bir maddeye şimdi neden gerek duyulduğunun, konuyla ilgili mahkeme kararlarının ne yönde olduğunun, buna açıkça izin veren başka ülke uygulamalarının olup olmadığının daha derinlemesine sorgulanmasında yarar bulunmaktadır.

Madde metni üzerinde yapılan görüşmelerde söz konusu düzenlemelerin şirket birleşmelerini teşviki ve tereddütlerin giderilmesi amacıyla yapıldığı ifade edilmiştir.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan yoğun eleştiriler sonucunda söz konusu düzenlemeye ilişkin Geçici 1. maddenin birinci fıkrası teklif metninden çıkarılmıştır.

Teklifin 20. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrası değiştirilerek, motorlu taşıtların sigorta kapsamında hasarlarının giderilmesinde ve tazminatın ödenmesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından orijinale eşdeğerliliği belgelendirilmiş parçalarla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belirleyeceği yeniden kullanılabilir parçaların (halk arasındaki deyimıyla çıkma parçaların) kullanılmasına da olanak sağlanmaktadır. Buna ilişkin usul ve esasları ise Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu belirleyecektir.

Maddenin komisyondaki görüşmesi sırasında Trafik Sigortası poliçeleri için 1.4 Milyar TL.kasko poliçeleri için 2.4 Milyar TL. tasarruf sağlanacağı ifade olunmuştur.

Maddenin komisyondaki görüşmelerinde, söz konusu düzenlemenin Danıştay tarafından “eş değer eşya” ile ilgili belirlemeyi yönetmelikle Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yapılması uygun bulunmadığından olaya yasal dayanak getirilmek amacıyla hazırlandığı ifade edilmiştir.

Bu düzenlemenin poliçelerde fiyat düşürerek tasarruf sağlayamayabileceği kötü ve çakma parça kullanımını kolaylaştırabileceği yönündeki eleştirilere tatminkar cevaplar verilmemiştir.

Teklifin 21. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değiştirilerek, Cumhurbaşkanının ar-ge ve tasarım merkezi dışında, gelir vergisi desteği kapsamında çalışılabilecek süreyi artırmaya ilişkin yetkisi yüzde 100’e çıkarılmaktadır.

Kanunun değişiklik yapılması öngörülen 3’üncü maddesiyle, **teknoloji merkezi işletmelerinde** çalışan AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin; doktora personel için yüzde 95’i, yüksek lisansa ve lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 90’ı ve diğerleri için ise yüzde 85’i verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden

indirilerek terkin edilmesi esası getirilmiş, sağlanan bu gelir vergisi teşvikinden Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında çalışan sürelerin ya da personelin yüzde 20'sine kadar yararlanılmasına olanak sağlanmıştı.

Önerilen değişiklikle ise Cumhurbaşkanının bu yüzde 20'yi bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde 75'e kadar çıkarma yetkisi yüzde 100'e kadar genişletilmekte ayrıca Cumhurbaşkanına bu oranı bölgesel ve sektörel alanların yanı sıra meslek gruplarına göre de artırma yetkisi tanınmaktadır.

Madde metninde Cumhurbaşkanına tanınan ölçüsüz yetkilerin, Anayasa'nın 2, 7, 13, 104. maddeleri kapsamında aykırılık açısından değerlendirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Teklifin 22. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'na eklenen ek 3 üncü maddede yer alan kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan uygulamaları birçok belediyede henüz tamamlanamamıştır. Bu sebeple kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan özelliği devam eden yerlerden, 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin onbeşinci fıkrası kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinde sona eren istisna süresinin 31/12/2025 tarihine kadar devamının sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, söz konusu yerlerde Gelir Vergisi Kanununun;

-9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi (*Köylerde gezici olarak her türlü sanat işleri ile uğraşanlar ile aynı yerlerde aynı işleri bir işyeri açmak suretiyle yapanlar*),

-23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi (*Köylerde veya son nüfus sayımına göre belediye içi nüfusu 5 000'i aşmayan yerlerde faaliyet gösteren ve münhasıran el ile dokunan halı ve kilim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin ücretlerinde istisna*) ile

-23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi *(Köy muhtarları ile köylerin katip, korucu, imam, bekçi ve benzeri hizmetlilerine köy bütçesinden ödenen ücretler ile çiftçi mallarını koruma bekçilerinin ücretlerinde istisna),*

-66 ncı maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi *(köylerde veya son nüfus sayımına göre belediye içi nüfusu 5.000'i aşmayan yerlerde faaliyette bulunan ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalcı, rehber gibi mesleki faaliyette bulunanların bu faaliyetlerine ilişkin kazançlarında gelir vergisi muafiyeti)* hükümlerinin uygulama süresinin ve

-bu yerlerde içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin uygulamanın 31/12/2025 tarihine kadar uzatılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

-Diğer taraftan geçici 1 inci maddenin yirmidokuzuncu fıkrasında da tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüşen beldelerde içme ve kullanma sularından alınacak ücretin, mevcut en düşük tarifenin %50'sini geçmeyeceğine ilişkin hükmün süresinin 31/12/2025 tarihine kadar uzatılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

5216 sayılı Kanun'la düzenlenen bu Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik Alan Yönetmeliğine göre, ticari, sosyal, kültürel açıdan gelişmemiş, belediye hizmetlerine tam olarak ulaşamayan, yüz ölçümünün önemli bir kısmı tarım, orman, mera, yaylak ve kışlak arazilerden oluşan, tarımsal üretim, hayvancılık ve orman faaliyetleri başlıca geçim kaynağı olarak tespit edilen mahalleler kırsal mahalle olarak belirlenmekte ve bu yerlerde yaşayanlar indirim ve muafiyetlerden yararlanmaktadırlar. 5216 sayılı Kanun'la kırsal mahallelere tanınan indirim ve muafiyetlerden ticari, sosyal, kültürel açıdan gelişmemiş, belediye hizmetlerine tam olarak ulaşamayan yerleşim yerlerinde bulunan ve geçimini tarım, hayvancılıkla, sağlayan vatandaşlarımız faydalanırken 6360 sayılı Kanun'a göre tanınan muafiyet ve indirimler ise hiçbir şekilde tarım ve hayvancılıkla uğraşmayan, geçimini bu yollarla sağlamayanları da kapsayacak şekilde herhangi bir sınırlama getirilmeden düzenlenmiştir.

Şimdi, bu kapsamda, kırsal mahalle ve yerleşik alan tespitini tamamlayarak uygulamaya başlayan belediyeler 6360 sayılı Kanun'la tanınan indirimlerinin 31/12/2022 tarihinde son bulacağını düşünerek 2023 mali yılı gelir ve gider bütçesini mevcut mevzuat hükümlerine göre hazırlamışlardır. Ancak kanun teklifi kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan uygulamalarını tamamlamış olan büyük şehirleri kapsamıyorsa

bu sürelerin uzatılması belediyelerin ve su kanal idarelerinin bütçede öngörülen gelirlerinin ciddi olarak azalmasına sebep olacaktır.

Bu indirimlerin tanındığı bölgelerin, turizm gelişme bölgesinde veya özellikle büyükşehir kentsel rantlarının olduğu kısımları da kapsadığı ifade edilip, madde düzenlemesinin bölge farklılıkları dikkate alınarak ayrıştırılıp, indirimlerin sürekli hale getirilmesi yeniden gözden geçirilmesi konusundaki önerilerimiz kabul görmemiştir.

22'nci maddede yer alan hükümlerin daraltılarak kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan uygulamalarını tamamlamış olan büyük şehirlerin kapsam dışında kalacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekilleriince verilen ancak kabul görmeyen 2 adet önerenin içeriklerinin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından verilen madde ihdasını öngören 2 adet önerge kabul edilmemiştir.

Bu önergelerden birincisi;, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar için tanınan azami yüz yirmi eşit taksitle ödeme imkânının, sermayesinin yüzde 100'ü belediyelere ait şirketlere de tanınması yönündeki önergemiz idi.

Bu önergelerden ikincisi ; 5510 sayılı Kanunun “Sigortalıların borçlanabileceği süreler” başlıklı 41 'inci maddesinde yer alan “ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri” ile “Er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay, yedek astsubay okulunda geçen süreleri” ile ilgili borçlanma hükümlerinin uygulanması sonucunda kanunun 82'nci maddesi hükümlerinin tatbiki ile hesaplanacak tutarın bir defaya mahsus olarak sigortalılardan tahsil edilmemesini sağlamak üzere 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda geçici bir düzenleme yapılması ile ilgili önerge idi.

İki önerge de komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekilleri oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'inci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma

sürecinin dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 2’nci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “(2/4901) esas numaralı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

Vergi Afları; Zengini Daha Zengin, Yoksulu Daha Yoksul Hale Getirip, Vergi Adaleti ve Vergi Ahlakını Yok Etti!

Kapitalist bir düzende adaletten bahsetmek mümkün değildir. Kapitalist bir düzende sömüren yüzde 1 ve sömürülen milyonlar vardır, bu düzen temel olarak kâr etmeyi amaç edinmiş sermaye sahiplerinin kazanan olduğu, toplumun geri kalanının bir “kaybeden” statüsünde olduğu emek sömürüsüne endekslenmiş bir ekonomik düzeni aşkın durumda Türkiye’yi de etkisi altına almıştır. Ancak bu kapitalist düzenlerde dahi sosyal adaleti sağlamak amacıyla ortaya konan bir mekanizma bulunmaktadır. Bu mekanizma vergi mekanizmasıdır. Herkesten kazandığı oranda vergi alınmasını sağlayan, az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi alınan dolayısıyla sosyal adaleti toplanan vergilerin düşük gelirli yurttaşların öncelenerek dağıtılmasını sağlayan bir mekanizma ile sosyal devlet anlayışından bahsetmek mümkün olacaktır. Ne yazık ki Türkiye’de durum çok daha vahimdir. İktidar temsilcilerinin dilinde ucuz bir retoriğe dönüşmüş “hukuk devleti”, “sosyal devlet”, “demokratik teamül” gibi kavramlar yerini büyük bir sömürüye, yoksulluğa, açlık ve sefalet şartlarına, toplumda büyük bir gelir adaleti farkına, cezasızlık politikalarına, yaptırımların ve caydırıcılığın olmadığı bir düzene bırakmıştır. Bu şartlar altında AKP iktidarı seçim öncesi seri torba yasa üretimine devam etmekte bu devamlılık alışkanlığı toplumsal normları yıktığını fark etmemektedir. Vergi affı, vergi adaleti ve vergi ahlakını ortadan kaldıran bir bulaşıcı hastalık gibidir. Vergi affı, Vergi tahsilatını zaman içerisinde düşürmekte, mükelleflerin kamuya olan güvenini sarsmakta, vergisini düzenli bir şekilde

ödeyen mükellefleri açık bir şekilde “keriz” durumuna düşürmektedir. Vergi kaçakçılığı yapan kesimleri “sevindiren” bir düzenlemeyi onlarca defa TBMM çatısı altında seçim arifesinde müjde olarak sunan AKP iktidarı da kamuya olan güvenin sarsılması, vergi adaleti ve vergi ahlakının yok edilmesine ortaklık ederek kamuyu zarara uğratmaktadır.

Diğer yandan yapılan düzenleme ile 521 milyar TL’lik vergi borcunun kapsama alındığı belirtilmektedir. Ancak bilinmelidir ki yıllardır ödenmemiş vergi borçlarının son yıllarda yaşanan derin ekonomik kriz ve yüksek enflasyon şartları göz önüne alındığında özellikle sermaye sahiplerine büyük kolaylıklar sağlandığı görülmektedir. Öyle ki; 2016 yılının 1000 TL’si bugün yaklaşık olarak 8000 TL’ye karşılık gelmektedir. Düzenleme ile geçmiş dönem borçların tahsili söz konusu olduğunda zaten enflasyon karşısında servetlerini katlamış olan zenginler hem daha fazla zenginleşmiş hem de kamuya olan 1000 TL’lik vergi borçlarını bugün 8000 TL olarak ödemeleri gerekirken AKP iktidarının vergi affı kıyağı ile 1050 TL olarak ödeme şansı ve lütfuna erişmektedirler. İşte AKP iktidarının vergi affı düzenlemesinin gerçek karşılığı budur. Bu vergi affı virüsü Türkiye halklarının giderek daha fazla yoksullaşmasına sebep olmakta, büyük bir borç cenderesinin devam etmesine hizmet etmektedir. Yüzde 90’ın borçlu olarak yaşamaya devam etmesini sağlayan, yüzde 10’un kamu borçlarını sıfırlayan bu anlayış sömürünün yeniden üretilmesini ve sürekliliğinin sağlanmasının mihenk taşı konumundadır.

Ufukta Seçim Varsa, AKP’nin Torbasında Af Var

AKP iktidarı tesadüf olması ihtimali bulunmayan şekilde, çoğu seçim öncelerine denk gelecek şekilde on adedi vergi yapılandırması teklifi, altı adedi de uzatma teklifleri olmak üzere 16 adet vergi affı teklif ve düzenlemesini TBMM gündemine taşımıştır. Açık bir şekilde kamunun kaynaklarını heba edecek ve mevcuttaki adaletsizlikleri derinleştirecek şekilde seçim kurnazlığına yaslanmıştır. Ülke ekonomisine etkisi, faydası ve olası riskleri ölçülmeden

getirilen bu teklifler, AKP-MHP ittifakını önümüzdeki seçimlerde yaşayacağı büyük hezimetten kurtaramayacaktır.

AKP-MHP ittifakı 2023 Genel Seçimleri öncesinde TBMM’yi bir cankurtaran aracı olarak kullanmakta, yasa yapımını toplumsal fayda amacı için değil siyasi çıkarlarına hizmet amacı olarak kullanmaktan çekinmemektedir. 20 yılı aşkın bir süredir iktidarda olan ve bu süre içerisinde çıkarılan 10’u aşkın vergi yapılandırması ve affına ilişkin torba yasalar ile esasen kötü ekonomi politikalarının yarattığı borç batağına batmış Türkiye halklarına yapılandırılrsa dahi ödeyemeyecekleri borçların faizlerini silme ve uzun bir vade ile ödeme “sözde” fırsatı sunmaktadır. AKP iktidarı ve küçük ortağı eliyle çökmüş olan Türkiye ekonomisinin yarattığı düzen bir borç bataklığı düzenidir. Bu düzen zenginin her gün daha fazla zenginleştiği, yoksulun daha fazla yoksullaştığı, rekor enflasyon oranlarının sermaye lehine büyük karlara dönüştüğü, yoksul milyonlarca emekçinin gelir adaletsizliği ve sıfır noktasına yaklaşan alım gücü ile açlık sınırı seviyesinde yaşayan milyonların yaşadığı bir Türkiye düzenidir. Oxfam’ın paylaştığı son verilere göre, Türkiye’de en zengin 13 milyarderin serveti 38,9 milyar dolara ulaşırken, nüfusun yarısının toplam serveti ise 38,5 milyar dolar olarak saptanmıştır. Buna göre Türkiye’deki en zengin yüzde 1’lik kesiminin serveti, en alttaki yüzde 90’lık kesimin servetinin 1,4 katı durumundadır. İşte AKP iktidarının yarattığı gelir dağılımı düzeni budur. Dolayısıyla TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’na getirilen her torba yasanın asli yararlanıcıları da yukarıda görüldüğü üzere sermaye sahipleri olmaktadır. Borçlandırma politikaları ile yoksullaştırılan milyonlarca yurttaşın yalnızca iki bin TL altındaki kamu alacaklarından vazgeçilirken, servet sahipleri milyarlarca liralık vergi borçlarını ödemedikleri için hem herhangi bir yaptırımla karşılaşmamakta hem de peşin ödeme imkanı ile zaten faizleri silinecek olan borçlarının bir de anaparaları üzerinden de indirim hakkına kavuşmaktadırlar. Yıllık enflasyonun (TÜİK hariç) yüzde 100’ün üzerinde seyrettiği, TL’nin değerinin pul olduğu bir Türkiye’de söz konusu “vergi affı” düzenlemesi ile

sermayeye açıkça sıfır faizli kredi verilmekte, dönemi içerisinde ödenmeyen ve sermaye olarak kullanılan milyarlarca liralık vergi miktarlarının komik bir oranı kamu alacağı olarak karşılanmaktadır. AKP iktidarının safı bellidir. Türkiye’nin emekçilerinden kaynağında vergi kesen AKP iktidarı sermayenin ayağına taş değmesinden canı yanacak halde hareket etmeye, kamu alacaklarını sermayeye neredeyse ödül olarak takdim etmeye varacak bir mali idare anlayışını sürdürmektedir.

Mali İdarenin Siyasete Tam Teslimiyeti, Vergi Aflarının Yarattığı Çarpık Vergi Düzeni

Türkiye’de vergi afları genellikle seçim arifelerinde veya hazinede para kalmadığı dönemlerde ortaya çıkarlar. Genellikle vergi aflarındaki temel amaç mükellefi sübvans etmekten çok, siyasi iktidara siyaseten iltimas sağlayacak ve iktidarının devamlılığını sağlayacak ve sosyal desteği arttıracak harcamalar için kaynak bulmak ve seçimlerde yeniden iktidar olabilmek için gerekli yapı taşlarını döşemektir. AKP döneminde de vergi afları, neredeyse her zaman, seçim arifelerinde ve yahut hazinenin boşaldığı zamanlara denk gelmiştir. İşin ilginç yanı, af tartışmalarının söz konusu dönemlerde ilgili bakanlar artık af olmayacağını iddia etmişlerdi. Örneğin 26 Aralık 2003’te Maliye Bakanı Kemal Unakıtan: “Bundan sonra vergi affı yok. Bu anlaşılmalı.”, 30 Nisan 2013’te Maliye Bakanı Mehmet Şimşek: “Hiçbir şekilde içeriye dönük vergi affı gündemde değil.”, 3 Mart 2016’da Maliye Bakanı Naci Ağbal: “Vergi affı asla söz konusu değil.”, 17 Temmuz 2018’de Maliye Bakanı Berat Albayrak: “31 Temmuz son fırsat, başka yapılandırma yok.” demişlerdi. Ancak vergi aflarının; vergi adaletini bozma, vergi gayretini zedeleme, idarenin tahsil gücünü zayıflatma, vergi yargısının iş yükünü artırma ve vergi ahlakında erozyona sebep olma gibi negatif etkileri de söz konusudur. Vergi aflarının sıklıkla uygulanması, vergisini zamanında ödeyen veya stopaj usulü vergi ödeyen emekçi sınıf

açısından adaletsizliğe sebep olmakta, gelir dağılımını bozmaktadır. Öte yandan, vergi afları zaten istenen ya da beklenen sonuçları doğurmamaktadır.

AKP iktidarı yönetime geldiği ilk günden itibaren sermaye sınıfına büyük ayrıcalıklar (ihaleler, özelleştirmeler, vergi indirimleri ve istisnaları vs.) tanırken, yoksul ve emekçi sınıfın ürettiği artı değere el koyarak kendine bağlı yandaş bir sermaye sınıfı daha yaratmıştır. Gün geçtikçe emekçinin vergi yükünü arttıran AKP, milyar dolarlık kamu ihaleleriyle büyüttüğü yandaşlarının borçlarını, tek kalemdede silmekte beis görmemektedir. Uygulanan bu politikalarla emekçi sınıfının ortaya çıkardığı katma değer (artı değer) özellikle yandaş sermaye sınıfına peşkeş çekilmekte ve bunun sonucunda ortaya çıkan borç yükü ise yoksullara havale edilmektedir. Bu sebeple söz konusu kanun teklifinin içeriği değiştirilmeli, esnaf ve kobilerin 100 Bin TL'ye kadar olan vergi borç ve cezaları yapılandırma kapsamına alınmalıdır. Servet sahibi azınlıkların vergi affına ihtiyaçları yoktur. Ayrıca AKP iktidarı daha önce de yapmış olduğu üzere matrah artırımına inceleme güvencesini tekrar getirerek adeta mükellefleri tehdit etmektedir. Bu anlayış ile açıkça ifade edilen şudur;

“Daha fazla kazandığını ancak matrahı düşük gösterdiğini biliyorum. Olsun. Gel, matrah artırımında bulun, ben de senin geçmişe dönük vergi incelemelerini yapmayayım.”

AKP iktidarının mali idareyi getirdiği hal ve vaziyet görüldüğü üzere hukuk ve demokrasi başta olmak üzere adil ve şeffaflıktan uzaktır. Kurnaz bir tüccar mantığı ile Türkiye'nin maliye politikaları ucuz tehditlere sıkıştırılmış, güven tesis etmek yerini tehdit ve şantaj ile tahsilatı kısa sürede gerçekleştirmeye bırakmıştır. Matrah artırım uygulaması vergisini düzenli ödeyen mükellefleri vergilerini düşük göstermeye itmektedir.

Eşit, Adil ve Şeffaf Bir Vergi Reformu Gerekliliği Ortadadır

Türkiye’de vergi gelirlerini artırmak, vergi yükünün dağılımında adaleti sağlamak, herkesin vergiye katılımını sağlamak için vergi tabanını genişletmek

gerekmektedir. “Az kazananadan az çok kazananadan çok” temelindeki vergi politikalarının hayata geçirilmesi gerekmektedir. Vergi tabanının genişletilmesi için vergi oranlarının makul seviyelere çekilmesi, mali yükümlülüklerin katlanabilir, üretimi, istihdamı ve ihracatı artırıcı bir noktada olması gerekmektedir.

- Vergi sistemi; tarafsız, adil ve uygulanabilir ve kimseye ayrıcalık sağlamayan bir nitelik taşımalıdır. Vergi, sadece mali amacı değil ekonomik, sosyal ve siyasi amaçların da gerçekleştirilmesine uygun olmalıdır.
- Vergi Ombudsmanlığı kurulmalı, vergi yapılandırmaları durumunda ödemeyenler ile ödeyemeyenler ayrımı yapılmalı, bu ayrım gözetilerek gerekli yapılandırma düzenlemeleri sağlanmalıdır.
- Vergi kanunlarının adaleti sağlamaya yönelik, basit, sade ve anlaşılır bir metne dönüştürülmesi gerekir. Çağdaş hukuk normlarına uygun, mükellef haklarına saygılı, vergi tabanını genişleten ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele eden bir nitelik taşıması gerekir. Türkiye’de vergi adaletini bozan temel olaylardan birisi de kayıt dışı ekonomidir. Kayıt dışı ekonomi vergi adaletini bozmaktadır. Ücretli çalışanlardan stopaj usulüyle kesinti yapılırken, ticari ve farklı kazanç kalemlerinden yüksek gelir elde edenler kayıt dışılığa kaçarak daha az vergi veya hiç vergi ödememektedirler.
- Genellik ilkesi, vergi adaletinin temel ve vazgeçilmez bir ilkesidir. Türkiye’de vergi vermesi gereken fakat vergi vermeyen vatandaşları da vergi mükellefi yapmak ve herkesi beyanname vermeye yönelten bir vergi bilinci oluşturmak gerekir. Bu şekilde Verginin tabanının genişletilmesi mümkün olabilecektir.
- Kaynak teorisinden net artış teorisine geçmek gerekir. Net artış teorisi hem ödeme gücünü dikkate almakta hem de gerçekleşen her türlü geliri,

devamlılığı olsun olmasın, gelir kabul ettiği için vergi adaletini sağlama konusunda daha yetkin bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Gelir dağılımında adaleti sağlayacak iktisadi ve vergileme politikaları uygulanmalı, emekçi ve yoksul sınıf üzerinde vergi yükü azaltılmalıdır.
- Vergi harcayandan değil kazanandan alınmalıdır.
- Vergilendirmede beyan esası uygulandığından vergi matrahı mükellefler tarafından belirlenmektedir. Vergi kaçakçılığının önlenmesi ve gerçek tutarların beyan edilmesi için vergi güvenlik önlemleri alınmalı, servet artışları ile matrah ilişkisi kurulmalıdır. Servet artışlarının kaynağı, nereden buldun, sorulmalıdır.
- Muafiyet ve istisnalar kaldırılmalıdır.
- En az geçim indirimi tutarları sembolik olmaktan çıkarılmalı, modern ve sosyal amaca hizmet eden bir nitelik kazandırılmalıdır. Ücret gelirleri üzerindeki vergi yükü azaltılmalı, servet ve sermaye gelirinden emek gelirin'e göre (Ayrırma Kuramı) daha çok vergi alınmalıdır.
- Vergi sisteminde dolaylı vergiler ağır basmaktadır. Türkiye vergi sisteminde genel eğilim, dolaylı vergilerin, toplam vergi hasılatı içinde ağır basması yönündedir. Son verilere göre, yaklaşık, vergi hasılatının %65'i dolaylı vergilerden ve %35'i dolaysız vergilerden kaynaklanmaktadır. Dolaylı vergiler, vergi adaleti açısından yeterli ve uygun vergi türü sayılmazlar. Çünkü bu tür vergiler gerileyici etkileri yüzünden düşük gelirli sınıflar üzerinde yoğunlaşır ve üst gelir grupları ile alt gelir grupları aynı oranda vergi öderler. Bu olumsuz etkiyi gidermek için dolaysız vergilerin vergi hasılatı içinde payını yükseltmek gerekir.
- Rant gelirleri vergilendirilmelidir.
- Verginin sadece sosyal adalet ilkesi çerçevesinde değerlendirilmemesi gerekir. En az bunun kadar önemli olan bir diğer husus ise harcamaların nereye yapılmış olduğudur. Vergilerin ve diğer kamu gelirlerinin nerelere harcadığı, kamu harcamalarında sınıfsal bir adalet olup olmadığı konusu

da son derece önemlidir. Sosyal sınıflar üzerindeki net vergi yükü önemlidir çünkü vergi nedeniyle gelebilecek bir yük sadece mükelleflerin ödedikleri vergilerle değil, aynı zamanda bu mükelleflere yapılan transfer, sübvansiyon/refah ödemelerinin ve doğrudan sunulan kamusal mal ve hizmetlerin faydalarının varlığı ve büyüklüğüne göre de şekillenir. Bu sebeple emekçi sınıf üzerindeki ağır vergi yükü kaldırılmalıdır.

- ÖTV, KDV gibi dolaylı vergiler kaldırılmalı veya sembolik bir orana taşınmalı, bunların yerine servet vergisinin getirilmesi ve Kurumlar Vergisi oranının yükseltilmesi gerekir.
- Alt gelir gruplarının temel ihtiyaçlarının vergi politikaları aracılığıyla sübvansiyon edilmesi gerekmektedir.
- Vergi otoritesinin vergi gayretini toplumun üst gelir gruplarına yönelik olarak icra etmesi gerekmektedir.
- Yoksulluk sınırının, Dünya Sağlık Örgütü'nün günlük kalori ihtiyacı ve BM İnsanı Gelişim Endeksi baz alınarak hesaplanıp altında kalan vatandaşların; gıda, sağlık, barınma, giyim, eğitim ve kültür giderleri vergiden muaf olmalıdır.
- Uzlaşma Komisyonları yeniden yapılandırılmalı. Büyük firmaların, neredeyse tamamını, vergilerini silen yapılar olmaktan çıkarılmalıdır.

Madde Değerlendirmeleri

Madde 1- Madde ile vergi adaleti ve vergi ahlakı normları ayaklar altına alınmakta, Türkiye’de vergi sistemi adeta iktidarın seçim belirteci halini aldığı ortaya çıkmıştır. Yasa teklifinin temel maddesi olan bu maddenin değiştirilmesi gerekmektedir. Esasen vergi düzenlemesine ihtiyacı olanlar esnaflar, kobiler, çiftçiler ve diğer yurttaşlardır. Sermaye sahiplerinin vergi borçlarının silinmesi, vergi indirimi sağlanması kabul edilemezdir.

Madde 2- Madde ile ödenmeyen vergilerin kurumlar olarak sınıflandırılması yer almaktadır. Fakat Türkiye’nin son yıllarda içinde bulunduğu ekonomik kriz dikkate alındığında yoksul emekçiler her ne kadar vergi affı olsa da verginin ana miktarını ödeyemeyecek durumda olduğu için vergilerin gecikme zammı veya faizinin silinmesinin emekçiler açısından çok bir karşılığı olmamaktadır. Diğer taraftan sermayenin sadece son bir yıldaki kar marjının önceki yıllara oranla yüksek oranda arttırdığı dikkate alındığında bu vergi affının sermayeyi önelediği görülmektedir.

Madde 3- Madde ile AKP hükümeti, vergi dolayısıyla mahkemelik olmuş borçluların dava durumlarından vazgeçmeleri kaydıyla borcun %50’sini kapatmayı vaat etmektedir. Bu durum borçlunun borçlu olduğu miktarın yarısını ödemesini sağlarken açık biçimde yargıya müdahale aracı olarak kullanılmaktadır. Vergi mükellefinin davayı kazanması durumu göz ardı edilerek yargı sürecini ortadan kaldırmaya yönelik bir maddedir. Ayrıca mahkemeden telkin alınması durumunda verginin %90’ından vazgeçilmesi vaat edilmektedir.

Madde 4- Bu madde vergi suçu işleyen mükelleflerin borcunun %50’sini affedeceği düşünüldüğünde vergi kaçıran mükelleflerin yararına olduğu için kabul edilebilir bir yanı yoktur.

Madde 5- Madde ile matrah artırımını kabul edenler hakkında vergi incelemesinden muaf tutarak sonraki yıllarda karını ne kadar arttırmış olursa olsun herhangi bir vergi incelemesine tabi olmaktan kaçınmanın önünü açmaktadır. Özellikle büyük sermaye sahipleri herhangi bir vergi incelemesine tabi olmamak için bu maddeden faydalanacaktır. Bu madde açık biçimde sermayenin vergi kaçırmasını yasal güvenceye alan bir madde olmakla birlikte vergide eşitsizliği derinleştiren maddedir.

Madde 6- Madde ile gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannamesi verilmemiş döneme ilişkin kasa ve stok affı getiren maddedir. Bu madde ile kayıt dışı kazanılan para %3 vergi ödeme şartıyla kayda alınmış olacaktır. Bu durum kayıt dışı para kazanmanın vergiden kaçırılmasının önünü açan bir maddedir.

Madde 7- Söz konusu madde kayıt dışı işçi çalıştırılan kurumların kayıt dışı işçi çalıştırmasını önünü açan bir maddedir. Kayıt dışı işçiliğin yoğun olduğu Türkiye’de SGK primlerinden kaynaklı borçların silinmesi düşüncesi işverende oluştuğu için işçi primlerini zamanında ödemekten kaçınmanın önünü açmaktadır.

Madde 8-Türkiye’de birçok işveren, işçi maliyetlerini azaltmak amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumu’na (SGK) verdikleri beyanlarda gerçek ile bağdaşmayan veriler sunmakta ve bu sayede, çalıştırdıkları işçiler için ödemekle yükümlü oldukları sosyal güvenlik primlerinden kaçınmaya çalışmaktadırlar. Bu düzenleme de aslında İşverenin, SGK’ya sunduğu beyannamelerde, işçinin ücretini, eksik göstermekte ve böylece SGK’ya ödemesi gereken prim maliyetini azaltmaktan kaynaklı tespit edilen cezaları taksitlendirmesini amaçlamaktadır.

Madde 9- Alacaklı amme idaresi, devleti, özel idareleri ve belediyeleri ifade etmektedir. Amme borçlusu kavramı ise, vergi ödevi ile ilgili yükümlendirilen gerçek veya tüzel kişileri kapsamaktadır. Bu nedenle, 6183 sayılı kanuna göre amme borçlusu kavramı geniş bir kavram olup, amme alacağını ödemek zorunda olan gerçek ve tüzel kişileri ve bunların kanuni temsilci veya mirasçıları ve vergi mükelleflerini, vergi sorumlularını, kefil ve yabancı şahıs ve kurumların bu kanun hükümlerine göre borçlarının ne şekilde yapılandırılacağı ifade edilmiş olup kamu borçlularına ödeme kolaylığı sağlamaktadır. Bu düzenleme belli ki sıradan yurttaşlar için yapılmadığı sadece büyük sermaye ya da yandaş sermayecinin biriken kamu borcunu yapılandırma adı altında ödeme kolaylığı sağlanmaktadır. Yine maddenin bazı fıkralarında faiz ve hacizlerin kaldırılacağı yönünde değişiklikler yapılmıştır. Şimdiye kadar yapılan vergi yapılandırmaları büyük oranda sermaye grupları için çıkarıldığı bilinmektedir. Kamu kaynaklarını sınırsız bir şekilde sermayeye peşkeş çeken AKP, mevzuat uyarınca sermayenin biriken borçlarını ya bir kalemde silmekte ya taksitlendirmekte ya da faizlerini kaldırmaktadır.

Bugün Türkiye’de binlerce öğrenci, esnaf, çiftçi, üretici kredi borcu, elektrik borcu, su borcu, kira borcu yüzünden hacizli durumdayken bunlara dönük hiçbir

düzenleme yapılmazken, sermaye grubuna dönük her yıl “vergi yapılandırması” adı altında borç yükü ya sıfırlanmakta ya da hafifletilmektedir. Bu düzenleme de çok açıktır ki, yine sermaye ve zenginler için çıkarılmaktadır.

Madde 10- Geçmiş çok eskilere dayanmakla birlikte, özellikle son 50 yılda tüm dünyada sıklıkla başvurulanan vergi affı olgusu politik ve ekonomik açıdan yoğun tartışmalara konu olmaktadır. Vergi affının temel politik motivasyonunu seçmen tercihlerini etkilemek oluştururken, özellikle ekonomik nedenlerden kaynaklanan kriz ve benzeri durgunluk sonrası ekonomik telafi anlayışıyla ödeme gücü azalan yükümlülere hem kolaylık sağlamak hem de tekrardan ekonomik sisteme dahil etme isteği her daim önemli bir etken olmuştur. Ekonomik Kriz dönemlerinde oluşan bütçe açığının finansmanına katkı sağlamaktır. Bu nedenle yükümlüler yapılandırılan devlete olan borçlarını hem ödemek hem de bir kısım cezalarından kurtulmak gayesiyle bu borçlarını ya tasarruflarından ya yakınlarından borç alarak ya da banka/finans kuruluşlarından borçlanarak söz konusu aflardan yararlanmak istemektedirler. Bu son neden yani özellikle banka ya da finans kurumlarından borçlanmak esasında borçluları artık devlete değil de diğer kişi ve/veya kurumlara borçlandırmaktadır. Bu nedenle yükümlüler artık devlete borçlu olmayıp artık kişi ve/veya kurumlara borçlu hale gelmektedirler. Bu durum ise devletlerin bütçe açıklarını matematiksel olarak kapatmış görüntüsü vermektedir.

Diğer taraftan hem 2023 bütçesi, hem de Orta Vadeli Program (OVP) 2023 yılında 2022’ye göre daha yüksek oranda vergi ödeyeceğimizi söylüyor. Türkiye’de enflasyon öyle bir düzeye erişti ki, artık onunla ilgili tartışmalar daha çok ‘yaşam maliyeti krizi’ kavramını kullanmaya başlandı. Çünkü Türkiye’de artık, toplumun çok büyük bir kesimi çok ciddi boyutta bir yaşam maliyeti krizi yaşıyor.

Söz konusu madde düzenlemesinde toplumun çeşitli kesimlerine bazı vergi affı getirilmiş olsa da her geçen gün artan enflasyon karşısında vatandaş enflasyon vergisi dahil dolaylı dolaysız vergi yükü altında ezilmeye devam etmektedir. Bir seçim havucu olarak meclise getirilen bu vergi affı düzenlemesi de tıpkı öncekiler gibi adaletsiz vergi sorununu çözmez. A. Einstein’ın dediği gibi “Hiçbir sorun onu yaratan bilinç düzeyi ile çözülemez.” Kanun Teklifinin yukarıda belirttiğimiz yönlerine ilaveten, özellikle vergi dairelerine 31 Aralık 2022’den önce 2000 TL’yi aşmayan borçluların cezasını tahsil edilmesinden vazgeçileceği öngörülmektedir. Bu düzenleme de Hazine ve Maliye Bakanlığı tahsil dairesi tarafından takip edilen

alacaklar için geçerlidir. 6183 sayılı kanuna göre Belediyeler 'de borç takibi yapabiliyor örneğin yurttaşların su borcu. Bu düzenlemeye göre sadece maliye tarafından takip edilen borçlar için geçerli deniliyor. Buna göre maliyenin takip ettiği borçlular ne kadardır? Sorusu ortaya çıkmaktadır. Belediyelerin takip ettiği borçlar bu düzenlemeye neden dahil edilmemesi de ayrıca bir soru olarak izahata muhtaçtır.

Madde 11- Genç girişimci istisnası ile ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilere vergi avantajı sağlanmaktadır. İstisna tutarı, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri ticari, zirai ve serbest meslek kazançlarından elde ettikleri 75.000 Türk Lirası'na kadar olan kısımdır. İstisna üç vergilendirme dönemi için toplam 75 bin lira ile sınırlıdır. Yeni düzenlemede Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan genç girişimci istisnasında bir artış ön görülmektedir.

Madde 12- Türkiye'de 5,5 milyon genç KYK borçlusu.3 milyondan fazla genç ise halen kredi almaya devam ediyor. 300 bin kişinin ise icarlık olduğu KYK borçlarının sorunları bir türlü çözülemedi. İşsizlik, enflasyon ve faizler geri ödemeleri zorlaştırırken KHK borçları her yıl katlanarak arttı. En son Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 18 Temmuz'da KYK borçlarının faizinin silineceğini açıklamıştı ancak ödemeler gecikince gecikme zammı nedeniyle KHK borcu sorunu bir çözüme kavuşturamadı. Söz konusu bu düzenleme ile bir kez daha KHK borcunun yapılandırılacağı ön görülmektedir.

Milyonlarca öğrencinin beklediği çözüm KYK borcu silinmesiyken bir kez daha oy hesabıyla yalan açıklamalarla, algı operasyonlarıyla çözülmüş gibi yapılan borç sorunu devam etmektedir. KHK borçları eğitimin paralı hatta pahalı olmasının bir sonucudur. Öğrenciler Üniversite okumak için devlete borçlanmak zorunda bırakılmaktadır. Gençler mezun olduktan sonra devlete bu borcu faiziyle ödemeye mecbur bırakılırken üstelik genç işsizliğe dair bir çözümde geliştirilmektedir. Yıllardır mücadele eden sesini duyurmaya çalışan binlerce gencin talebi, KHK borçlarının silinmesi, KHK borcu sebebiyle icraya verilmiş gençlerin üzerindeki icra kararlarının kaldırılması, maaş üzerinde bloke kararı ve zorunlu kesinti yapılan yaptırımların kaldırılması istenmektedir.

Madde 13- 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1. maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3. maddesinde damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu ve resmi daireler ile kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisinin kişiler tarafından ödeneceği; 8. maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu düzenlemede Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca (TOKİ) konut ve konut ile birlikte ihale edilen yapıım işlerinde damga vergisi alınmaması ön görülmektedir.

Ev sahibi olma hayaliyle Toplu konut projelerine katılan yurttaşların TOKİ’den aldıkları evlere kapılan zamlar, KDV vb. gibi ödemeler yıllarca sürmektedir. TOKİ’den ev alanlar ödenerek çoğalan borç nedeniyle borçları hiç bitmemektedir. Eğer bir düzenleme yapılacaksa TOKİ’den ev sahibi olan insanlar için yapılması gerekir. TOKİ mağduru binlerce yurttaş varken TOKİ müteahhitlerine, ihalecilerine kolaylık sağlanmaktadır.

Madde 14- 492 Sayılı Harçlar Kanunu’nda gayrimenkullerin satış bedeli üzerinden devir eden ve devir alanlardan binde 20 tapu harcı alınmaktadır. Yani bir gayrimenkulün devir veya iktisabı durumunda alıcı tarafından binde 20, satıcı tarafından binde 20 olmak üzere toplamda binde 40 oranında harç ödenmektedir. Örneğin 100.000 TL’ye satılan bir konut için alıcı 2.000 TL, satıcı 2.000 TL olmak üzere toplamda 4.000 TL tapu masrafı ödenecektir. Ancak çok fazla sayıda ortağın ve hissedarın olduğu durumlarda bu harç bedeli için ayrı ayrı işlem yapılmaktadır. Dolayısıyla bir fazla bir ortaklar ve taraflar için de maliyetli olmaktadır. Bu düzenlemede hem işlem sayısı hem de harç bedeli düşürülmektedir. Bu anlamıyla olumlu bir düzenlemedir.

Madde 15- Kırmızı ışık ihlali ve hız sınırının aşılmasından ötürü ehliyetlerine el konan kişilerin iade edilmesi ve sürücülerin aktif ceza puanlarının pasif duruma getirilmesini düzenleyen maddedir. Seçim için çıkar sağlamayı önceleyen bu düzenleme yeni kazaların ve yaşam hakkı ihlallerin gerçekleşmesi ihtimali yaratarak bu konuda oluşabilecek her kazayı iktidarın sorumluluğu olarak kaydetmektedir.

Madde 16- Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve akış halinde olan malların ithalatının tabi olduğu KDV’de indirim yapılmasını düzenleyen maddedir.

Madde 17- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin, vadesinde ödenmemiş olması şartıyla, kulüp ve şirketler geri ödenmesine dair düzenlemedir. Bu geri ödemeler amatör spor kulüpleri gibi bazı hususlarda kullanılabilir, iade edilecek tutarı yüzde 50’ye kadar azaltmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili olacaktır. Öncelikle amatör spor ve kulüplerin bu tarz bir düzenlemeyle içerisinde bulunduğu olumsuz tabloyu değiştiremeyeceği açıktır. Palyatif çözümler, çözümsüzlüğü derinleştirecek ve vergi adaletsizliğini arttıracaktır. Ayrıca vergi iadelerinin tutarının belli miktarda azaltılmasıyla ilgili yürütme erkine yetki verilmesi kulüpler üzerinde iktidarın kılıcı olarak sallanacaktır.

Madde 18- Teknoloji geliştirme bölgesi dışındaki teşvikle çalışılabilir süreyle ilişkin Cumhurbaşkanına verilmiş olan yüzde yetmişlik yetki, yüzde yüze çıkarılmasını ve mesleklere göre kullanılabilmesini sağlayan düzenlemedir. Türkiye’nin en temel sorunlarından biri olan Cumhurbaşkanının aşırı yetkilendirilmesiyle ilgili ironik bir düzenlemedir. Yüzde yetmişlik yetkiyi yetersiz bulan total icracı, yüzde yüze çıkarılmasını ve mesleklere göre kullanılabilmesini yasama erkinden talep ederek, güçler birliğine doğru giden sistemi tahkim etme amacını devreye koymaktadır.

Madde 19- Şirket iştiraklerinde ortaya çıkan finansman giderlerinin devralan şirkete indirim olarak yansıtılabilmesine dair düzenlemedir.

Madde 20- Motorlu araç parçalarının üretiminde yerli sanayinin geliştirilmesi ve bu alanın düzenlenmesine dair maddedir.

Madde 21- Ar-Ge ve tasarım merkezlerin dışındaki teşvikle çalışılabilir süreyle ilişkin Cumhurbaşkanına verilmiş olan yüzde yetmişlik yetki, yüzde yüze çıkarılmasını ve mesleklere göre kullanılabilmesini sağlayan düzenlemedir.

Madde 22- Köy tüzel kişiliği kaldırılan yerlerdeki çeşitli vergilere dair düzenleme yapılmış ve tek mahalleye dönüşen beldelerde içme ve kullanma sularına dair düzenleme 31.12.2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Geçici Madde 1- İştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla oluşan finansman giderlerinde indirim yapılmasıyla ilgili ihtilaflara son verilmek amaçlanmakta, ayrıca akış halinde olan malların ithalatını gerçekleştiren mükelleflere geçmişe dönük vergi imtiyazı sağlanmaktadır.

Rıdvan Turan
Mersin

Garo Paylan
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 27.01.2023 tarihinde Esas Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu Tali Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olmak üzere 2 farklı komisyona havale edilmek üzere TBMM Başkanlığına sunulmuş olup 31.01.2023 tarihinde sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür.

Teklif;

1. 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
2. 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu
3. 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu
4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu
5. 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu
6. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
7. 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu
8. 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
9. 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
10. 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu
11. 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
12. 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte 40 farklı kanun kapsamında düzenlemeler ve değişiklikler içermektedir.

Teklif 24 madde ve bir geçici madde olarak Başkanlığa sunulmuş ancak komisyon görüşmeleri sırasında geçici madde teklif metninden çıkarılarak yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte 24 madde şeklinde komisyon aşamasını tek günde tamamlamıştır.

Usul Üzerine Değerlendirmeler

Komisyonumuzda diğer kanun tekliflerinin görüşmeleri esnasında da belirttiğimiz üzere Plan ve Bütçe Komisyonu’na sunulan kanun tekliflerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 14. maddesi uyarınca etki analizi olarak bilinen ek raporlarıyla beraber arz edilmesi gerekmektedir.

Etki analizi bir kanıtı dayalı politika yapma aracı olarak, gelecekte yürürlüğe girmesi planlanan bir kanun teklifinin muhtemel sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla geliştirilen bir analiz yöntemidir. Etki analizleri aracılığıyla problemler tespit edilmekte, alternatif çözüm yolları geliştirilmekte, kamu kurum ve kuruluşlarımıza danışılmakta, çözüm önerileri ortaya çıkarılmakta, fayda ve maliyetler tartışılmakta ve karar vericiler için nihai bir rapor hazırlanmaktadır.

Ancak teklif sahipleri tarafından bu kanun teklifi özelinde görüşme günü toplantı başlangıcında “etki analizi” adı altında bir rapor sunulmuş, bunun olması gerekenden çok uzak olduğu, sunması gereken bilgileri yeterince sunmadığı da ortaya çıkmıştır.

Diğer boyutuyla komisyon görüşmeleri sırasında AK Parti Grubu tarafından 23 Ocak Pazartesi günü Cumhurbaşkanı tarafından yapılan açıklamanın akabinde böyle bir kanun teklifinin değerlendirilmesi noktasına gelindiği ve kanunun bir hafta içinde sonuçlandırılmak zorunda kalındığı itiraf edilmiştir. AK Parti Grubu kurulan saray düzeninin gerçekliğiyle devletimizin ciddiyyetle ne derece uzaklaştırıldığını gözler önüne sermiştir. Devlet yönetmek; bir şey söylemeden önce kırk kere düşünmeyi, bir şey yapmadan önce kırk kere tartmayı, ehil olana danışmayı, liyakat sahibine görev vermeyi, günü değil yarınları hesap etmeyi gerekli kılmaktadır. Devlet yönetmek bir kişinin değil, ülkenin ve milletin iyiliği için gayreti temsil etmeyi mecbur kılar. Ancak iktidarın saray düzeni deyim yerindeyse ferman geldi bizde uyguladık diyecek kadar yozlaşmış ve devlet yönetme sorumluluğunu itibarsızlaştırmıştır.

AK Parti Grubu, “Pazartesi günü Cumhurbaşkanı yapılandırmayı açıkladı bizde alele acele, teferruatlı bir hazırlık yapmadan meclisimiz gündemine bu kanun teklifini getirdik” itirafıyla devletimizin yönetiminin işlemez bir noktaya sürüklendiğini göstermişlerdir. Devlet yönetiminde planlamadan, devletimizin kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan kadrolardan bihaber bir şekilde yalnızca emre amade hareket edilen bir düzeni gün yüzüne çıkarmışlardır.

Bu kadar geniş ve detaylı bir teklifin analiz sürecinin birkaç güne sığdırılması kabul edilemez. Hazırlanan etki analizi hatalı, eksik veriler içerdği görüşmeler sırasında gün yüzüne çıkmış ve komisyon sırasında öncesinde sunulan verilerin birkaç kere değiştirildiği ve farklı farklı açıklamaların yapıldığına şahit olunmuştur. Etki analizi devletimizin sözünün yere düşürüldüğünü göstermektedir.

Parlamentomuzun itibarının korunması ve yürütmenin de kendisine çekidüzen vermesi açısından etki analizlerinin özenli, doğru ve detaylı hazırlanması gerektiği kanaatiyle iktidarı bu iş bilmezlikten uzaklaşmaya davet ediyoruz. Bu uygulamadan ve ciddiyetsizlikten bir an evvel vazgeçilmelidir.

Teklifin sunulması sırasında yaşanan aksaklıklar ve teklif sahipleri içinde yaşanan kargaşa, siyasi otoritenin olduğu kadar, bürokrasinin de 20 yıllık AK Parti iktidarı sonunda büyük zedelenmelere maruz kaldığını apaçık göstermektedir.

Başka bir sorun ise kanun tekliflerinin sunulmasından itibaren görüşülmesine kadar geçmesi gereken 48 saatlik süre son dönemde tekliflerin cuma günü sunulup pazartesi günü görüşülmesi ile atlatılmaktadır. İktidar grubu teklif üzerinde diğer milletvekillerinin yeterince çalışmasına ve dolayısıyla etkili ve yapıcı eleştirilerin hazırlanmasına olanak sağlamadan görüşmelerin tamamlanmasını amaçlamaktadır. Oysa tekliflerin tartışılarak en iyi noktaya ulaşacağı yer komisyonlardır.

İstişare ve müzakere, alınacak kararların ortak akıl süzgecinden geçirilmesi, parlamentomuz gündemine gelen konulara farklı bakış açıları ile yaklaşılması, tek başlılığın önlenmesi, kaliteli, etkin ve verimli bir kanun yapım sürecinin sağlanması açısından faydalı olacaktır. Ancak AK Parti toplumun sorunlarından uzaklaşmakla birlikte muhalefetin yapıcı önerilerine de kulak tıkamayı tercih ettiği için tekliflerin incelenmesi ve üzerinde çalışılması için yeterli süreyi tanımamayı tercih etmektedir.

Teklifin Geneli Üzerine Değerlendirmeler

Teklifin gerekçesinde, Kovid 19 salgınının devam eden ekonomik etkileri, küresel tedarik zincirinde yaşanan bozulmalar, arz şokları, Rusya Ukrayna savaşı, emtia ve enerji fiyatlarındaki şoklar ve küresel düzeyde yaşanan enflasyonist baskıların etkilerini azaltmak için bir dizi uygulamanın hayata geçirildiği, bununla birlikte makro göstergeler açısından 2022 yılında güçlü bir gelir performans elde edildiği, bütçe açığının GSYH'ye oranı %1 seviyesine

düşürüldüğü ve küresel ekonomide sert türbülanslar yaşanırken 4 yıl aradan sonra yeniden faiz dışı fazla verildiği, 2022 yılının ilk üç çeyreğinde %6,2 'lik büyüme sağlandığı belirtilmiştir.

Yakalanan bu yüksek büyüme hızını desteklemek, vatandaşlarımızın kamuya olan yükümlülüklerini hafifleterek ödeme kolaylığı getirilmek suretiyle yatırım, üretim ve ihracat faaliyetlerine odaklanmalarını sağlamak amacıyla bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına imkân sağlayan bu teklifin sunulduğu söylenmektedir.

Tabi bu rakamlar belirtilirken BOTAŞ'ın ertelenen 20 milyar dolar borcu hesaba katılmamıştır. Erteleme yapılmasa bütçe açığının bundan ne kadar etkileneceği belirtilmemiştir. Ayrıca yine 2022 yılında Merkez Bankasından alınan yedek akçe ile Merkez Bankasının değerleme hesabındaki negatif değerin muhasebe standartları değiştirilerek artıya geçirilmesi sonucu elde edilen 40 milyar TL'ye yakın ilave hesaba katıldığında bütçe açığının açıklanandan fazla olacağı ortadadır. Öte yandan 2022'de KKM için Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine eklenen ancak faiz ödemesi yerine “hane halkı ve işletmelere yapılan transferler” başlığında yer alan 40 milyar TL ödeneğin faiz giderlerine eklenmesi durumunda faiz dışı fazlanın durumu değişecektir.

Gerekçe ile bazı kamu alacaklarından vazgeçilerek ekonominin talep tarafı güçlendirilmeye çalışılarak büyümenin devamının sağlanacağı söylenmektedir. Fakat açıklandığı gibi uygun mali alan varsa, bütçe açığı düşük ve sürdürülebilir seviyedeysen vergisini ödemeyenlerin affedilmesi yerine genel olarak vergi oranlarında indirim uygulanması daha doğru olacaktır. Böylece yine iç talebin canlandırılması amacına hizmet edilmiş olacak hem de af veya yapılandırma uygulamalarının yarattığı “vergi ahlakının bozulması” durumu ortaya çıkmayacaktır.

Bütçede beklenenden fazla gelir elde edildiyse, vergi indirimi uygulayabilecek bir mali alan oluştuyorsa bunun özellikle alt gelir gruplarını destekleyecek şekilde bazı dolaylı vergilerin oranları üzerinden indirim uygulayarak yapılması daha adil bir vergi sistemini oluşturacaktır. Bu şekilde düzenlenen yapılandırma uygulamaları vergisini zamanında ödeyen mükellefleri cezalandırmakta, ödeme gücü olmasına rağmen ödememeyi alışkanlık haline getiren mükellefleri ise ödüllendirmektedir.

Ancak ekonominin gerçek durumunun teklif sahiplerinin gerekçelerinde sundukları şekilde olmadığı ortadadır. Güçlü büyümeye sahip bir ülkede kamuya olan borçların bu kadar yüksek oranda ödenememesi mümkün değildir. Yaşanan enflasyon sebebiyle bütçe gelirlerinin

beklenenden fazla arttığı bilinmektedir. Buna karşın vatandaşların gelirleri yaşanan enflasyonun çok altında artmış, yoksulluk derinleşmiştir.

Son ana kadar beklenerek kamu alacakları için af çıkarmak yerine ekonomideki olumsuzlukları bertaraf edebilecek politikalar zamanında ve yerinde uygulanabilirdi. Ancak AK Parti her zaman olduğu gibi sorunun temeline inerek çözmek yerine ortaya çıkan sonuçları erteleme yoluna gitmiştir. Ayrıca Teklifin yaklaşan seçimler öncesinde kamuya borçlu olan vatandaşların bir nebze olsun rahatlatılması amacıyla getirildiği açıkça ortadadır. Öyle ki yapılandırma talepleri için oldukça uzun bir süre tanınarak ilk ödeme tarihi seçim sonrasında bırakılmaktadır. Başka bir deyişle AK Parti seçim yatırımı olarak kamu alacaklarını taksitlendirmekte ve vatandaşların seçim öncesinde herhangi bir ödeme yapmamasını sağlamaktadır. Bunlar, demokrasiyle bağdaşmayan uygulamalardır. İktidar, içinde bulunulan ekonomik şartların sorumluluğundan kaçmakta, üzerini örterek siyasi başarısızlığına engel olmaya çalışmaktadır.

Ayrıca teklif sahiplerinin sunduğu samimi olunsaydı, enerji fiyatlarından doğrudan etkilenen çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları da kapsam içine dahil edilebilirdi. Çiftçilerimiz borçlarını düşünmekten üretime odaklanamamaktadır. Kullandıkları girdi miktarların kesintiye gitmekte, verimliliklerini düşürmektedir. Grubumuz adına Komisyona bu doğrultuda sunduğumuz önergemiz de Cumhur İttifakı milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Bu yönüyle bu Teklif, işin adalet boyutu hiç dikkate alınmadan hazırlanmış ve bizim bu konudaki uyarılarımız dikkate alınmadan Komisyondan geçirilmiştir.

Teklifin söz konusu gerekçeler ile sunulması doğru değildir. Türkiye ekonomisindeki yapısal sorunlar sayılan gerekçeler ile sadece derinleşmiştir. Bu yapısal sorunlar nihayetinde yapısal bir tıkanma yaratmış ve ekonominin her kesimi ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu sorunları açacak yapısal reformlar hayata geçmeden, ülke ekonomisi istikrarlı bir büyüme patikasına sokulmadan, sayılan gerekçeler ortadan kalksa dahi iktidar bu yapılandırmalara ihtiyaç duyacaktır. Fakat bu reformların hayata geçirilmesinde yaşanacak gecikme, günübirlik vergi affı gibi çözümler üretilmesine ve sonucunda vergi sisteminin yıpranmasına neden olacaktır. Bu yüzden iktidarı kısa vadede çözüm olacak gibi görünen ama uzun vadede daha büyük sorunlara sebep olacak, piyasaları bozucu önlemler almak yerine istikrar ve güveni tesis edecek doğru adımları atmaya davet etmekteyiz.

Teklif, AK Parti hükümetleri görev başındayken sunulan 10. yapılandırma, vergi, barışı ya da vergi affı kanun teklifi olma özelliğini taşımaktadır. Bazı kanunlara ilave edilen maddelerle çıkarılan küçük ölçekli yapılandırmalar, süre uzatımları ve yeniden ihya yöntemleri dahil edildiğinde bu sayı 16’ya yükselmektedir. İstisna olması gereken bu uygulama Türkiye’de artık normal hale gelmiştir. Teklif sahibi, teklifi sunarken “standartlaşan bir metni” görüşüyoruz diyerek yapılandırma kanunlarının aynı zamanda sıradan hale geldiğini de itiraf etmiştir. Mükellefler üzerinde vergiye gönüllü uyumu yok edici bir etki yaratmaktadır. Neredeyse her yıl çıkmaya başlayan vergi afları sayesinde vergi otoritesi zayıflamaktadır.

3 Kasım 2002 tarihinden sonra yapılandırma kanunları:

- 1- 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu (27.02.2003)
- 2- 5811 sayılı Varlık Barışı Kanunu (22.11.2008)
- 3- 6111 sayılı Bazı Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması (13.02.2011)
- 4- 6552 sayılı İş Kanunu Ve Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması (10.09.2014)
- 5- 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması (19.08.2016)
- 6- 7020 sayılı Bazı Alacakların Yapılandırılması (27.05.2017)
- 7- 7143 sayılı Bazı Alacakların Yapılandırılması (18.05.2018)
- 8- 7256 sayılı Bazı Alacaklarının Yapılandırılması (17.11.2020)
- 9- 7326 sayılı Bazı Alacaklarının Yapılandırılması (03.06.2021)

Bu kadar çok sayıda ve sık yapılandırma kanunu çıkarılmasına rağmen kamu alacaklarının tahsil edilememesi ve sürekli artması detaylı bir şekilde analiz edilmesi, gereken bir konudur. Hükümet ısrarlarımıza rağmen bu konuda detaylı bir çalışma yapmamıştır.

Dahası komisyon görüşmelerinde bu düzenlemelerin istisnai düzenlemeler olması gerektiği ancak iktidar için standart bir düzenleme hali aldığı dile getirilerek kamu mali yönetimimizdeki istikrarsızlık adeta itiraf edilmiştir.

Yine komisyon görüşmeleri sırasında teklifin ne kadarlık bir mali boyutu içerdiği konusuna net bir cevap verilemediği görülmüştür. AK Parti Grubu ve Gelir İdaresi Başkanlığından bürokratlar 521,2 milyar TL alacak aslı, 316,1 milyar TL gecikme zammı toplam 837,3 milyar TL alacağın bahse konu teklifin mali boyutu olduğunu dile getirmişlerdir. Lakin ortaya konulan etki analizinde yalnızca 521,2 milyar TL mali boyutun ortaya çıkacağı dile getirilmiş 316,1 milyar TL’lik kısımdan bahsedilmemiştir. Komisyon görüşmeleri sırasında

AK Parti Grubu teklifin mali boyutuna ilişkin karmaşık ve farklı açıklamalar yaparak komisyon üyelerine eksik ve yanlış bilgilendirmelerde bulunmuş, yasal düzenlemenin mali boyutuna dair net bir cevap ortaya konulamamıştır. Matrahını dürüst şekilde hesaplayıp beyan eden ve vergisini doğru şekilde ödeyen mükellefler bu uygulamalar ile cezalandırılmaktadır. Adalet duygusu yıpratılmakta ve vergiye karşı direnç kuvvetlenmektedir.

2000’li yılların başlarında %90’ın üzerinde olan vergi tahsilat oranı 2022’de %81’e gerilemiştir. Bunun en önemli sebebi, vergi affı uygulamasının son 6 yılda 6. defa yapılıyor olmasıdır. Afların sıklığı arttıkça mükelleflerin vergi ödeme isteği azalmaktadır. Mükellefler arasında her sene bir affın nasıl olsa çıkarılacağı dedikodusu, vergiye uyumlu dürüst mükellefleri de matrahı düşük göstermeye ya da tahakkuk edileni ödememeye itmektedir.

Diğer bir konu ise yapılandırma teklifleri ile beklenen tahsilat oranlarının gerçekleşmiyor olmasıdır. 2011’den bu yana çıkan yapılandırmalarda tahsilat oranları %50’nin üzerinden %10’un altına kadar gerilemiştir. Bunun ilk sebebi ekonominin o günden bu yana kötüye gitmesidir. Mükelleflerin artık nasılsa bir yapılandırma daha çıkar anlayışıyla yapılandırılma kanunu çıksa dahi başvurmaması da diğer bir sebeptir. Çok istisnai bir durum olarak sunulması gereken ve sadece içinde bulunulan dönemde sorunlar yaşadığı bilinen sektörler için uygulanması gereken af düzenlemeleri sürekli ve herkesi kapsayacak şekilde çıkarıldığından, vergiye uyumla birlikte aflara dahi uyum sonlanmıştır.

Teklifin sunduğu önemli uygulamalardan biri matrah artırımını konusudur. Bu husus tüm vergi sistemini derinden etkileyecek bir husustur. Matrah artırımına giden mükellefler hakkında inceleme ve tarhiyat yapılmayacak olması vergi denetim mekanizmasını da etkisiz hale getirecektir. Vergi yükümlülüklerini doğru ve zamanında yerine getiren mükellefler için Teklifte belirtilen matrah artırım oranlarının %50 indirimle uygulanması için sunduğumuz önergemiz de iktidar grubu tarafından reddedilmiştir. Oysa vergiye uyumlu mükelleflerin bu uygulamadan diğerlerine göre daha avantajlı şartlarla faydalanabilmesi ileri dönemler için mükelleflerin tamamını vergiye gönüllü uyuma yönleltecek bir uygulama iken AK Parti bu önergemizi reddederek iyi mükellefleri cezalandırmayı tercih etmiştir.

Bir diğer husus “stok affının” getiriliyor olmasıdır. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan malların bilançolar üzerinde düzeltilmesini içermektedir. Bu esnada hesaplanacak miktar üzerinden vergilendirilme yapılacaktır.

Teklif, bunlara ek olarak ortaklar ve kasa hesabı için de af getirmektedir. Bilindiği üzere limitet ve anonim şirketlerde şirket ortağının şirketten para çekmesinin belli vergisel yükümlülükleri bulunmaktadır. İşte bu yükümlülükleri yerine getirmeyenler için kasa ve ortaklardan alacaklar hesabından çekilen tutarlar için %3 oranında bir tutar ödenerek o hesapları temizlenmesi mümkün kılınmaktadır.

Teklifte bulunmasa dahi dikkate alınması gereken bir konu da vergiye uyumlu, dürüst mükelleflerin ödüllendirilmesinin, daha kolay kazanılabilir ve daha özendirici bir hale getirilmesi gerekmektedir. Uygulanan %5 'lik indirimin arttırılması ve şartlarının biraz daha yumuşatılması faydalı olacaktır. Yukarıda saydığımız sebeplerle vergi konusunda hassas olan birçok mükellef bu hassasiyetlerini kaybetme noktasına doğru gitmektedir. Cirounu, maliyetlerini doğru beyan eden, tahakkuk eden borcunu zamanında ödeyen mükellefler için daha özendirici indirimler uygulanması, yıpranan vergiye gönüllü uyumu yeniden tesis etmeye yönelik doğru bir adım olacaktır. İYİ Parti olarak uygulanan indirim oranının %25'e çıkarılması yönünde Komisyona sunduğumuz önergemiz yine Cumhuriyet milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Yine teklifin 22 nci maddesi ile düzenlenen 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin on beşinci fıkrası kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarının alınmamasına ilişkin süre, Gelir Vergisi Kanunu'nun 9 uncu maddesinin ilgili hükümlerinin uygulama süresinin ve bu yerlerde içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin hükmün süresi ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüşen beldelerde içme ve kullanma sularından alınacak ücretin, mevcut en düşük tarifenin %50' sini geçmeyeceğine ilişkin hükmün süresi 31/12/2025 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Öncelikle madde özelinde şu hususu dile getirmek gerekmektedir. Bu madde vatandaşlarımız açısından hakkaniyet ve adalet tesis etmemektedir. Örnek vermek gerekirse; köy tüzel kişiliği sona eren ve mahalleye dönüşen birçok beldenin bulundukları bölge ve konumda yüksek gelir grubuna mensup vatandaşlarımız ile düşük gelir grubunda kalan vatandaşlarımızın yaşadığı görülmektedir. Mahalleye dönüşmüş olan bütün kırsal yerleşim yerlerinde yaşamakta olan herkesi kapsayacak bu yasal düzenleme ile Muğla ilinde köy tüzel kişiliği sona eren ve mahalleye dönüşen beldemiz ile Erzurum ilinde köy tüzel kişiliği sona eren ve mahalleye dönüşen beldemiz eşit tutulmaktadır.

Muğla ilimizde yer alan ve köy tüzel kişiliği sona eren ve mahalleye dönüşen beldelerimizde farklı gelir grubuna mensup kişiler aynı düzenlemeden yararlandırılacaktır. Bu adil bir uygulama olmayacaktır. Devletimiz köylümüzü, kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımızı, çiftçimizi destekleyeyim derken o bölgelerde yer alan milyonlarca liralık villa ve otel sahiplerini istisna kapsamına alarak kamu kaynaklarımızı sıkıntıya düşürecek bir süreç ortaya çıkarmaktadır. Teklifin asıl amacı kırsalı, köylüyü, çiftçimizi korumak ve kollamak ise düzenlemenin bu amaca yönelik yeniden düzenlenmesi gerektiği açıkça ortadadır.

Devletimiz bu tür istisnaları milletimizin her bir ferdinden topladığı vergilerle hayata geçirmektedir. Bu tür yasal düzenlemeler hayata geçirilirken hakkaniyet ve eşitlik gözetilmez, zengin ile daha düşük gelir grubunda kalan vatandaşlarımız arasında bir fark ortaya konmaz ise milletimizin helal rızkıyla oluşan hazinemiz doğru bir amaca hizmet ettirilmemiş olacaktır. Bu itibarla vergilendirmede adalet ilkesi dikkatle değerlendirmelidir.

Sonuç itibarıyla;

Milyonlarca vatandaşımızı ilgilendiren bu yasal düzenlemeyi, komisyonumuza geliş şekli, komisyon görüşmeleri sırasında devletimizin düşürüldüğü yönetme ciddiyetsizliği ve içerik itibarıyla yetersizliği ve tutarsızlığı gerekçeleriyle yukarıda dile getirdiğimiz hususlar özelinde değerlendirmekle birlikte; 2-4901 esas numaralı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ile getirilen değişiklikleri milletimizin beklentisi olarak görmekte ve milletimizin lehine olduğu kanaatiyle olumlu karşılamaktayız.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ELİTAŞ, ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ BÜLENT TURAN, ÇANKIRI MİLLETVEKİLİ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU, TOKAT MİLLETVEKİLİ ÖZLEM ZENGİN, BARTIN MİLLETVEKİLİ YILMAZ TUNÇ VE 201 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Kapsam ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümleri;

a) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen;

1) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

(aa) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (gelir veya kurumlar vergisine mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergi hariç),

(bb) 2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

(cc) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

2) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları,

3) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları,

4) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,

b) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,

c) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Kapsam ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümleri;

a) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen;

1) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

(aa) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (gelir veya kurumlar vergisine mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergi hariç),

(bb) 2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

(cc) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

2) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları,

3) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları,

4) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,

b) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,

c) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

4) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

ç) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

d) Belediyelerin;

1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

2) 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

4) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

e) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacakları ve bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

f) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Vergi: 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,

b) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) Beyanname: Vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

4) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

ç) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

d) Belediyelerin;

1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

2) 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

4) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

e) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacakları ve bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

f) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Vergi: 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,

b) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) Beyanname: Vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

ç) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları: Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,75 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil),

d) Geç ödeme zammı: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken tutarlara, ödemede gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak zammını,

ifade eder.

(3) Bu Kanun, bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

Kesinleşmiş alacaklar

MADDE 2- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukandaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ç) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları: Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,75 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil),

d) Geç ödeme zammı: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken tutarlara, ödemede gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak zammını,

ifade eder.

(3) Bu Kanun, bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

Kesinleşmiş alacaklar

MADDE 2- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50' sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(2) Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının,

b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin,

c) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(3) İhtirazi kayıtlı verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında birinci ve ikinci fıkraların (a) bentleri hükümleri uygulanır.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik idari para cezası, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10'unun ödenmiş olması ve bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu hüküm her bir taşıt için ayrı ayrı dikkate alınır.

(5) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçıların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının,

b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin,

c) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(3) İhtirazi kayıtlı verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında birinci ve ikinci fıkraların (a) bentleri hükümleri uygulanır.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik idari para cezası, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10'unun ödenmiş olması ve bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu hüküm her bir taşıt için ayrı ayrı dikkate alınır.

(5) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçıların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.

(7) 2464 sayılı Kanunun 97 nci ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(8) Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(9) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(10) YİKOB'ların, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(11) Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ile 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.

(12) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.

(7) 2464 sayılı Kanunun 97 nci ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(8) Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(9) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(10) YİKOB'ların, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(11) Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ile 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.

(12) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdik ile ilişkin karar olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması hâlinde;

a) Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın % 10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %50' sinin, terkin edilen cezanın %10'unun bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdik ilişkin karar olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması hâlinde;

a) Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

c) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların, tahsilinden vazgeçilir.

ç) Bu fıkranın (b) ve (c) bendi hükümleri, tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

d) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları ile ilgili olarak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %15'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %5'inin, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %15'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, bozulan kısmın %15'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu cezalara uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında olan ecrimisillere ilişkin ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesine karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde ecrimisilin %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu ecrimisillere uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan ecrimisil ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların, tahsilinden vazgeçilir.

ç) Bu fıkranın (b) ve (c) bendi hükümleri, tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

d) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları ile ilgili olarak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %15'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %5'inin, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın % 15'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, bozulan kısmın %15'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu cezalara uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında olan ecrimisillere ilişkin ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesine karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde ecrimisilin %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdiğe ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu ecrimisillere uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan ecrimisil ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(7) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) ve (c) bentlerinde açıklandığı şekilde yararlanır. Bu takdirde, vergi cezasına uygulanan gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın da bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şarttır.

(8) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan, ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun/idari yaptırım kararının/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesinin tasdikine ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bentte belirtilen süre içinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(7) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) ve (c) bentlerinde açıklandığı şekilde yararlanır. Bu takdirde, vergi cezasına uygulanan gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın da bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şarttır.

(8) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan, ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun/idari yaptırım kararının/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesinin tasdikine ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50' sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bentte belirtilen süre içinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunur.

(8) a) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan 4458 sayılı Kanun kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ile ek tahakkuk işlemlerine devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tahakkuk eden vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarda cezanın %15'inin ve varsa gümrük vergileri aslının %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının; kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksitin tebliği izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezaların %85'inin, gümrük vergilerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen kararlar için bu maddenin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi uygulanır.

b) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra gümrük idaresine intikal eden müfettiş raporları üzerine gerekli ek tahakkuk ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tahakkuk üzerine bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde belirlenen tutarın, aynı bentte belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunur.

(8) a) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan 4458 sayılı Kanun kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ile ek tahakkuk işlemlerine devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tahakkuk eden vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarda cezanın %15'inin ve varsa gümrük vergileri aslının %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının; kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksitin tebliği izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50' sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezaların %85'inin, gümrük vergilerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen kararlar için bu maddenin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi uygulanır.

b) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra gümrük idaresine intikal eden müfettiş raporları üzerine gerekli ek tahakkuk ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tahakkuk üzerine bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde belirlenen tutarın, aynı bentte belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(9) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.

(10) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden veya 370 inci maddesi kapsamında verilen beyannameler (370 inci madde kapsamında bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla otuz günlük beyanname verme süresi geçmemiş olanlar ile Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde yapılan tebliğatlar üzerine verilmesi gereken beyannameler bu süre içinde verilerek bu Kanun hükümlerinden yararlanılabilir.) üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi ve zam yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi, zam ve vergi cezalarının tamamının,

b) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının,

c) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği hâlde yükümlü tarafından beyan edilmeyen ayrıntıların gümrük idaresinin tespitinden önce kendiliğinden bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(11) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret gelirleriyle ilgili olarak gelir vergisi tarh edilmez ve vergi cezası kesilmez, tarh edilmiş ve kesilmiş olanlar terkin edilir, tahsil edilmiş olanlar iade edilmez.

Matrah ve vergi artırımı

MADDE 5- (1) Mükellefler, bu fıkarda belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtlar verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, 2018 takvim yılı için %35, 2019 takvim yılı için %30, 2020 takvim yılı için %25, 2021 takvim yılı için %20 oranından az olmamak üzere artırır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(9) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.

(10) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden veya 370 inci maddesi kapsamında verilen beyannameler (370 inci madde kapsamında bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla otuz günlük beyanname verme süresi geçmemiş olanlar ile Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde yapılan tebliğatlar üzerine verilmesi gereken beyannameler bu süre içinde verilerek bu Kanun hükümlerinden yararlanılabilir.) üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi ve zam yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi, zam ve vergi cezalarının tamamının,

b) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının,

c) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği hâlde yükümlü tarafından beyan edilmeyen ayrılıkların gümrük idaresinin tespitinden önce kendiliğinden bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

(11) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret gelirleriyle ilgili olarak gelir vergisi tarh edilmez ve vergi cezası kesilmez, tarh edilmiş ve kesilmiş olanlar terkin edilir, tahsil edilmiş olanlar iade edilmez.

Matrah ve vergi artırımı

MADDE 5- (1) Mükellefler, bu fıkra da belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, 2018 takvim yılı için %35, 2019 takvim yılı için %30, 2020 takvim yılı için %25, 2021 takvim yılı için %20 oranından az olmamak üzere artırırlar.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

b) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2018 takvim yılı için 63.800 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 66.400 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 70.500 Türk lirasından, 2021 takvim yılı için 75.000 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2018 takvim yılı için 94.000 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 99.600 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 105.800 Türk lirasından, 2021 takvim yılı için 112.400 Türk lirasından az olamaz. Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

c) Kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, 2018 takvim yılı için 200.000 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 215.000 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 230.000 Türk lirasından, 2021 takvim yılı için 260.000 Türk lirasından az olamaz.

ç) Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları % 15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

d) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde, bu fıkra belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde artırılması şarttır.

e) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları hâlinde, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkra belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen asgari matrahın %50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu bent hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2018 takvim yılı için 63.800 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 66.400 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 70.500 Türk lirasından, 2021 takvim yılı için 75.000 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2018 takvim yılı için 94.000 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 99.600 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 105.800 Türk lirasından, 2021 takvim yılı için 112.400 Türk lirasından az olamaz. Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

c) Kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, 2018 takvim yılı için 200.000 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 215.000 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 230.000 Türk lirasından, 2021 takvim yılı için 260.000 Türk lirasından az olamaz.

ç) Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

d) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde, bu fıkra belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde artırılması şarttır.

e) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları hâlinde, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkra belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen asgari matrahın %50' sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu bent hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

f) Bu fıkranın (d) ve (e) bentlerinde yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkra da belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da bu fıkranın (c) bendinde belirtilen tutarlardan az olmamak üzere (a) bendinde belirtilen şekilde artırmaları şarttır.

g) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmaz. Matrah artırımından önce 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımını yapılması için öngörülen başvuru süresi içinde düzeltmeleri hâlinde vergi cezası kesilmaz, gecikme faizi hesaplanmaz. Bu şekilde yapılan düzeltmeler üzerine tahakkuk eden vergiler, beyannamenin verildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. Bu bent kapsamında yıllık kurumlar vergisi ile ilgili yapılan düzeltme nedeniyle 2022 yılına ilişkin geçici vergi beyannamelerinde düzeltme yapılmaz.

ğ) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

h) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

ı) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

i) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıpı kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(2) Mükellefler, bu fıkra da belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için %6,2019 yılı için %5,2020 yılı için %4 ve 2021 yılı için %3 oranından az olmamak üzere hesaplanacak gelir vergisini bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede artırırlar.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında vergi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

1) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

2) Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Bu fıkranın (d) ve (e) bentlerinde yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkra da belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da bu fıkranın (c) bendinde belirtilen tutarlardan az olmamak üzere (a) bendinde belirtilen şekilde artırımları şarttır.

g) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmaz. Matrah artırımından önce 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımı yapılması için öngörülen başvuru süresi içinde düzeltmeleri hâlinde vergi cezası kesilmez, gecikme faizi hesaplanmaz. Bu şekilde yapılan düzeltmeler üzerine tahakkuk eden vergiler, beyannamenin verildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. Bu bent kapsamında yıllık kurumlar vergisi ile ilgili yapılan düzeltme nedeniyle 2022 yılına ilişkin geçici vergi beyannamelerinde düzeltme yapılmaz.

ğ) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

h) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

ı) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

i) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(2) Mükellefler, bu fıkra da belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için %6, 2019 yılı için %5, 2020 yılı için %4 ve 2021 yılı için %3 oranından az olmamak üzere hesaplanacak gelir vergisini bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede artırırlar.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında vergi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

1) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

2) Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(aa) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

(bb) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

(cc) Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu fıkradan yararlanılır.

c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3), (5), (6), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve üçüncü fıkrası uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;

1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (5) ve (6) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2018 yılı için %6, 2019 yılı için %5, 2020 yılı için %4 ve 2021 yılı için %3 oranından az olmamak üzere hesaplanacak vergiyi,

2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2018 ila 2021 yılları için her bir yıl itibarıyla %1, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanan vergiyi,

bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede artırırlar.

ç) Bu fıkranın (c) bendi kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde;

1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(aa) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

(bb) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

(cc) Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu fıkradan yararlanılır.

c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3), (5), (6), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve üçüncü fıkrası uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;

1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (5) ve (6) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2018 yılı için %6, 2019 yılı için %5, 2020 yılı için %4 ve 2021 yılı için %3 oranından az olmamak üzere hesaplanacak vergiyi,

2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2018 ila 2021 yılları için her bir yıl itibarıyla %1, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanan vergiyi,

bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede artırılır.

ç) Bu fıkranın (c) bendi kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde;

1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için %2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de %5 oranında hesaplanan vergiyi,

4) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ödemeler nedeniyle bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ilgili yıllar için artırılan matrahların %80 inden az olmamak üzere belirlenen tutarlar üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.

d) Bu fıkra uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz. Şu kadar ki, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden bu fıkra kapsamında matrah artırımında bulunulması durumunda, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.

e) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu fıkra belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

f) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

g) Bu fıkra hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

ğ) Bu fıkra kapsamında artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

(3) Mükellefler, bu fıkra belirtilen şartlar dâhilinde katma değer vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

a) Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için %3, 2019 yılı için %3, 2020 yılı için %2,5 ve 2021 yılı için %2 oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede beyan ederler. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

b) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için %2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de %5 oranında hesaplanan vergiyi,

4) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ödemeler nedeniyle bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ilgili yıllar için artırılan matrahların %80 inden az olmamak üzere belirlenen tutarlar üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.

d) Bu fıkra uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz. Şu kadar ki, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden bu fıkra kapsamında matrah artırımında bulunulması durumunda, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.

e) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu fıkra da belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

f) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıpı kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

g) Bu fıkra hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

ğ) Bu fıkra kapsamında artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

(3) Mükellefler, bu fıkra da belirtilen şartlar dâhilinde katma değer vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

a) Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için %3, 2019 yılı için %3, 2020 yılı için %2,5 ve 2021 yılı için %2 oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede beyan ederler. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

b) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

3) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan katma değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

c) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları hâlinde bu fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları hâlinde ise aynı bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

ç) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımında bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımında bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkarda belirtilen esaslar çerçevesinde artırımında bulunulur.

d) Mükelleflerin artırımında bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

e) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

3) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan katma değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

c) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları hâlinde bu fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları hâlinde ise aynı bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

ç) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkarda belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

d) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

e) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

f) Bu fıkra hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre;

a) Matrah ve vergi artırımının bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede bu maddede öngörülen şekilde yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede başlamak üzere aylık dönemler hâlinde azami on iki eşit taksitte bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir, ancak bu madde hükmünden yararlanılmaz.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

d) Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır.

(5) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(6) İdarenin, artırımında bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(7) Bu maddeye göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımında bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımında bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(8) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(9) Matrah ve vergi artırımıyla ilgili aşağıdaki hükümler de uygulanır:

a) Aşağıda sayılan mükellefler bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar:

1) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Bu fıkra hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre;

a) Matrah ve vergi artırımının bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede bu maddede öngörülen şekilde yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede başlamak üzere aylık dönemler hâlinde azami on iki eşit taksitte bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir, ancak bu madde hükmünden yararlanılmaz.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

d) Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır.

(5) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(6) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(7) Bu maddeye göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(8) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(9) Matrah ve vergi artırımıyla ilgili aşağıdaki hükümler de uygulanır:

a) Aşağıda sayılan mükellefler bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar:

1) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler” ile aynı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiilleri işleyenler (Bu alt bent kapsamındaki fiillerin 2022 yılında veya bu maddenin kapsadığı dönemlerden herhangi birinde işlendiğinin tespit edilmesi hâlinde bu mükellefler diğer dönemler için de matrah ve vergi artırımı hükümlerinden yararlanamazlar),

2) Terör suçundan hüküm giyenler,

3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler.

b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin; (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu maddenin kapsadığı dönemlerin tamamı için yapılan artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilir. Şu kadar ki, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanlar madde hükümlerinden faydalandırılmaz.

c) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında artırımda bulunanlar hakkında, artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on iki ay içinde başlanılan vergi incelemeleri ((b) bendinde belirtilen inceleme dâhil) ile takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

ç) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içinde bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı, aynı bentte öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilir. Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla söz konusu mükellefler bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında kendisine rapor veya yazı tebliğ edilen mükellefler hakkında düzenlenen;

1) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespiti içeren (b) bendi kapsamındaki inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi hâlinde, matrah veya vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, (c) bendi kapsamındaki incelemeye veya tarh işlemlerine devam edilmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler” ile aynı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiilleri işleyenler (Bu alt bent kapsamındaki fiillerin 2022 yılında veya bu maddenin kapsadığı dönemlerden herhangi birinde işlendiğinin tespit edilmesi hâlinde bu mükellefler diğer dönemler için de matrah ve vergi artırımı hükümlerinden yararlanamazlar).

2) Terör suçundan hüküm giyenler.

3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler.

b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin; (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu maddenin kapsadığı dönemlerin tamamı için yapılan artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilir. Şu kadar ki, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanlar madde hükümlerinden faydalandırılmaz.

c) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında artırımda bulunanlar hakkında, artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on iki ay içinde başlanılan vergi incelemeleri ((b) bendinde belirtilen inceleme dâhil) ile takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

ç) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içinde bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı, aynı bentte öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilir. Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla söz konusu mükellefler bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında kendisine rapor veya yazı tebliğ edilen mükellefler hakkında düzenlenen;

1) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespiti içeren (b) bendi kapsamındaki inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi hâlinde, matrah veya vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, (c) bendi kapsamındaki incelemeye veya tarh işlemlerine devam edilmez.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

2) Bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki inceleme raporundan önce (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi hâlinde, bu rapor veya karar, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ayı aşmamak üzere bu fıkranın (b) bendinde bahsedilen vergi incelemesi neticesinde düzenlenen raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihe kadar bekletilir.

3) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir, matrah veya vergi artırımına ilişkin taksitlerin tamamen ödenmesi şartıyla (c) bendi kapsamındaki rapor veya kararlar (vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi hali hariç) için tarhiyat yapılmaz ve vergi cezası kesilmez. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki raporlarda vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verildiğinin tespiti hâlinde, söz konusu raporlarda tespit edilen matrah veya vergi farkı ve bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir.

e) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda söz konusu fiillerin varlığının tespit edilmesi hâlinde, bu mükellefler tarafından yapılan matrah veya vergi artırımları dikkate alınmaz. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararlarının ilgili olduğu dönemlere ilişkin vergi ve cezalara yönelik zamanaşımı süresi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay aşmamak kaydıyla, mezkûr rapor veya kararın vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirildiği tarihten bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki raporların vergi dairesine intikal ettiği tarihe kadar işlemez.

f) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin sonuçlanması ve inceleme sonucunda bahse konu fıkra da belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi hâlinde, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen inceleme ve takdir işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süreler açısından 213 sayılı Kanunun genel hükümleri uygulanır.

(10) Mükelleflerin bu maddeye göre matrah veya vergi artırımını yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(11) Bu madde hükümlerine göre matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve ödenmemesi hâlinde 6183 sayılı Kanuna göre takip edilir. Şu kadar ki, Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması şartıyla mükellefe bildirimde bulunularak eksik tahakkuk eden tutarın bir ay içinde geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi istenir, verilen sürede ödeme yapılması hâlinde eksik tahakkuk eden vergiler açısından Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(12) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamında yapılacak değerlendirmede, her bir dönem için ayrı ayrı 20 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılan eksik ödemeler dikkate alınmaz.

(13) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarındaki matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanılması, 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında aynı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarının işlendiğinin tespitine ve kamu davasının açılmasına engel teşkil etmez. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

2) Bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki inceleme raporundan önce (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi hâlinde, bu rapor veya karar, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ayı aşmamak üzere bu fıkranın (b) bendinde bahsedilen vergi incelemesi neticesinde düzenlenen raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihe kadar bekletilir.

3) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir, matrah veya vergi artırımına ilişkin taksitlerin tamamen ödenmesi şartıyla (c) bendi kapsamındaki rapor veya kararlar (vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi hâli hariç) için tarhiyat yapılmaz ve vergi cezası kesilmez. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki raporlarda vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verildiğinin tespiti hâlinde, söz konusu raporlarda tespit edilen matrah veya vergi farkı ve bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir.

e) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda söz konusu fiillerin varlığının tespit edilmesi hâlinde, bu mükellefler tarafından yapılan matrah veya vergi artırımları dikkate alınmaz. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararlarının ilgili olduğu dönemlere ilişkin vergi ve cezalara yönelik zamanaşımı süresi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay aşmamak kaydıyla, mezkûr rapor veya kararın vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirildiği tarihten bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki raporların vergi dairesine intikal ettiği tarihe kadar işlemez.

f) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin sonuçlanması ve inceleme sonucunda bahse konu fıkra da belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi hâlinde, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen inceleme ve takdir işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süreler açısından 213 sayılı Kanunun genel hükümleri uygulanır.

(10) Mükelleflerin bu maddeye göre matrah veya vergi artırımını yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(11) Bu madde hükümlerine göre matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve ödenmemesi hâlinde 6183 sayılı Kanuna göre takip edilir. Şu kadar ki, Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması şartıyla mükellefe bildirimde bulunularak eksik tahakkuk eden tutarın bir ay içinde geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi istenir, verilen sürede ödeme yapılması hâlinde eksik tahakkuk eden vergiler açısından Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(12) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamında yapılacak değerlendirmede, her bir dönem için ayrı ayrı 20 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılan eksik ödemeler dikkate alınmaz.

(13) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarındaki matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanılması, 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında aynı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarının işlendiğinin tespitine ve kamu davasının açılmasına engel teşkil etmez. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

İşletme kayıtlarının düzeltilmesi

MADDE 6- (1) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

b) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

c) Bu fıkranın (a) bendi uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir, ancak iadeye konu edilmez. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

ç) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

d) Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 4760 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

e) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, emtialar bakımından aynı nev’iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksit beyanname verme süresinde, diğerleri takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İşletme kayıtlarının düzeltilmesi

MADDE 6- (1) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

b) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

c) Bu fıkranın (a) bendi uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir, ancak iadeye konu edilmez. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

ç) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

d) Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 4760 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

e) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hâllerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksit beyanname verme süresinde, diğerleri takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(3) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2022 tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları

MADDE 7- (1) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(3) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2022 tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) Bu fikanın (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları

MADDE 7- (1) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(3) 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce kesinleştiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(6) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmamayanlardan bu maddenin yayımı tarihinden 30/6/2023 tarihine kadar gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri, gelir testi sonucuna göre ilk tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

(7) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31/7/2023 tarihine kadar ödenmesi hâlinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar anılan Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/7/2023 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları

MADDE 8- (1) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvurulduğu hâlde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar işverene tebliğ edilmiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce kesinleştiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(6) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmamayanlardan bu maddenin yayımı tarihinden 30/6/2023 tarihine kadar gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri, gelir testi sonucuna göre ilk tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

(7) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31/7/2023 tarihine kadar ödenmesi hâlinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar anılan Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/7/2023 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları

MADDE 8- (1) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvurulduğu hâlde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar işverene tebliğ edilmiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(2) 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru tarihine kadar tebliğ edildiği hâlde yine bu tarihe kadar ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen tarihe kadar başvuruda bulunmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki alacaklar ile 10 uncu maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen alacaklardan bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna kadar tahakkuk edenler de bu Kanunun 7 nci maddesine göre yapılandırılır.

(4) Bu madde ile 7 nci madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

Ortak hükümler

MADDE 9- (1) Bu Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) 30/4/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 31/5/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler hâlinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.

(2) Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.

a) Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,

1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.

2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.

3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.

b) Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında on iki, on sekiz, yirmi dört, otuz altı veya kırk sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru tarihine kadar tebliğ edildiği hâlde yine bu tarihe kadar ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen tarihe kadar başvuruda bulunmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki alacaklar ile 10 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen alacaklardan bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna kadar tahakkuk edenler de bu Kanunun 7 nci maddesine göre yapılandırılır.

(4) Bu madde ile 7 nci madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

Ortak hükümler

MADDE 9- (1) Bu Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) 30/4/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 31/5/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler hâlinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.

(2) Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.

a) Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,

1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.

2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.

3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.

b) Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında on iki, on sekiz, yirmi dört, otuz altı veya kırk sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

- 1) On iki eşit taksit için (1,09),
- 2) On sekiz eşit taksit için (1,135),
- 3) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- 4) Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- 5) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36)

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

ç) Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar; Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince aylık dönemler hâlinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir.

d) Bu Kanun kapsamında belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar aylık dönemler hâlinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir.

1) Bu bent ile (ç) bendi kapsamında taksitle yapılacak ödemelerde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- (aa) On iki eşit taksit için (1,09),
- (bb) On sekiz eşit taksit için (1,135),
- (cc) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- (çç) Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- (dd) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36),
- (ee) Altmış eşit taksit için (1,45),
- (ff) Yetmiş iki eşit taksit için (1,54),
- (gg) Yüz yirmi eşit taksit için (1,9),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

2) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan ve alacakları için kesinti yapılan idareler ile YİKOB’a, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından, 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki %40 oranı dikkate alınmaksızın aylık dönemler hâlinde kesinti suretiyle tahsil edilir. Ancak, bu kapsamda yapılacak kesinti tutarı her hâl ve takdirde bu idareler adına genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların aylık tutarının %50’sini aşamaz.

5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Cumhurbaşkanınca durdurulması hâlinde aylık taksitlerin ödeme süreleri kesinti yapılmayan aylar için de durdurulur ve taksit ödemeleri yönünden bu Kanun hükümlerine göre ihlal nedeni sayılmaz. Bu taksitler, taksit ödeme süresinin sonundan itibaren ayrıca bir katsayı ve geç ödeme zammı uygulanmaksızın aylık dönemler itibarıyla paylardan kesinti suretiyle tahsil edilir. Taksit tutarlarının, bu bent kapsamındaki borçluların genel bütçe paylarından daha yüksek olması hâlinde ise eksik tutarlar borçlularca taksit ödeme süresini takip eden ayın sonuna kadar geç ödeme zammı uygulanmaksızın ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

- 1) On iki eşit taksit için (1,09),
- 2) On sekiz eşit taksit için (1,135),
- 3) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- 4) Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- 5) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36)

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

ç) Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar; Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince aylık dönemler hâlinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir.

d) Bu Kanun kapsamında belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar aylık dönemler hâlinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir.

1) Bu bent ile (ç) bendi kapsamında taksitle yapılacak ödemelerde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- (aa) On iki eşit taksit için (1,09),
- (bb) On sekiz eşit taksit için (1,135),
- (cc) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- (çç) Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- (dd) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36),
- (ee) Altmış eşit taksit için (1,45),
- (ff) Yetmiş iki eşit taksit için (1,54),
- (gg) Yüz yirmi eşit taksit için (1,9),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

2) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan ve alacakları için kesinti yapılan idareler ile YİKOB’a, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından, 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki %40 oranı dikkate alınmaksızın aylık dönemler hâlinde kesinti suretiyle tahsil edilir. Ancak, bu kapsamda yapılacak kesinti tutarı her hâl ve takdirdir bu idareler adına genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların aylık tutarının %50’sini aşamaz.

5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Cumhurbaşkanınca durdurulması hâlinde aylık taksitlerin ödeme süreleri kesinti yapılmayan aylar için de durdurulur ve taksit ödemeleri yönünden bu Kanun hükümlerine göre ihlal nedeni sayılmaz. Bu taksitler, taksit ödeme süresinin sonundan itibaren ayrıca bir katsayı ve geç ödeme zammı uygulanmaksızın aylık dönemler itibarıyla paylardan kesinti suretiyle tahsil edilir. Taksit tutarlarının, bu bent kapsamındaki borçluların genel bütçe paylarından daha yüksek olması hâlinde ise eksik tutarlar borçlularca taksit ödeme süresini takip eden ayın sonuna kadar geç ödeme zammı uygulanmaksızın ödenir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler hâlinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine veya Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi, katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içinde ödenmesi istenir. Bu süre içinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(6) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında üç veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında üçten fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Şu kadar ki, 5 inci madde kapsamında taksitli ödeme seçeneği tercih edilmiş olması ve birinciyle ikinci taksitin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenenlerin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi ve ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, hesaplanan tutarların tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanundan yararlanılır. Bu fıkra hükmü her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

(7) Bu Kanuna göre ödenecek taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 20 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler hâlinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine veya Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi, katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içinde ödenmesi istenir. Bu süre içinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(6) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında üç veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında üçten fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Şu kadar ki, 5 inci madde kapsamında taksitli ödeme seçeneği tercih edilmiş olması ve birinciyle ikinci taksitin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenenlerin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi ve ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, hesaplanan tutarların tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanundan yararlanılır. İlk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz. Bu fıkra hükmü her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

(7) Bu Kanuna göre ödenecek taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 20 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(8) Bu Kanun kapsamına giren alacakların altıncı fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular, ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Kanun kapsamında yapılandırıldığı hâlde bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmeyen alacakların yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak takip işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yapılır ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan takip işlemleri geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam eder.

(9) Bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımı tarihinden önce;

a) 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunda öngörülen faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

b) 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 3/6/2021 tarihli ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 2 ve 7 nci maddelerine göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanunlara göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.

(10) Bu Kanun hükümleri;

a) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar ile 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılandırılan alacaklar,

b) 3/8/2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun, 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar,

hakkında uygulanmaz.

(11) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(12) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(8) Bu Kanun kapsamına giren alacakların altıncı fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular, ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Kanun kapsamında yapılandırıldığı hâlde bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmeyen alacakların yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak takip işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yapılır ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan takip işlemleri geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam eder.

(9) Bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımı tarihinden önce;

a) 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunda öngörülen faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

b) 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 3/6/2021 tarihli ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 2 ve 7 nci maddelerine göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanunlara göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.

(10) Bu Kanun hükümleri;

a) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar ile 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılandırılan alacaklar,

b) 3/8/2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun, 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar,

hakkında uygulanmaz.

(11) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(12) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilir. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez. Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az % 10'unun ödenmiş olması şarttır.

(13) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır. Borçlularca, Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği hâlde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.

ç) Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile hükmedilen yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmaz.

d) Bu Kanuna göre yapılandırılan alacaklardan, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre icra takibi yapılanlar ile ilgili takipler, bu Kanunda yer alan özel hükümler saklı kalmak şartıyla, yapılandırılan alacağın tamamının bu Kanun hükümlerine göre ödemesi tamamlanıncaya kadar durur. Bu alacakların tamamının ödenmesi hâlinde icra takipleri alacaklı idarelerin başvurusu üzerine sonlandırılır. Bu takiplerden kaynaklanan avukatlık ücreti, icra takip giderleri ile bu takipler nedeniyle açılmış davalara ilişkin yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez, bu türden alacaklara karşılık yapılmış tahsilatlar iade edilmez. Bu hüküm kapsamında icra takibinden vazgeçilen alacaklar için 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca alınması gereken harç ile 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz.

e) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmaz ve hiçbir mercie başvurulamaz.

(14) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme yönünden şartların ihlali hâlinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı süreleri ile bu Kanun kapsamındaki alacaklarla ilgili olarak mevzuatlarında yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı süreleri işlemez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilir. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez. Bu Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az %10'unun ödenmiş olması şarttır.

(13) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır. Borçlularca, bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği hâlde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.

ç) Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile hükmedilen yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmaz.

d) Bu Kanuna göre yapılandırılan alacaklardan, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre icra takibi yapılanlar ile ilgili takipler, bu Kanunda yer alan özel hükümler saklı kalmak şartıyla, yapılandırılan alacağın tamamının bu Kanun hükümlerine göre ödemesi tamamlanıncaya kadar durur. Bu alacakların tamamının ödenmesi hâlinde icra takipleri alacaklı idarelerin başvurusu üzerine sonlandırılır. Bu takiplerden kaynaklanan avukatlık ücreti, icra takip giderleri ile bu takipler nedeniyle açılmış davalara ilişkin yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez, bu türden alacaklara karşılık yapılmış tahsilatlar iade edilmez. Bu hüküm kapsamında icra takibinden vazgeçilen alacaklar için 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca alınması gereken harç ile 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz.

e) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmaz ve hiçbir mercie başvurulamaz.

(14) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme yönünden şartların ihlali hâlinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı süreleri ile bu Kanun kapsamındaki alacaklarla ilgili olarak mevzuatlarında yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı süreleri işlemez.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(15) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlar ile ilk derece yargı merciinde dava konusu edilen idari para cezası ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ödenen bu tutarlar, ilk derece mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu Kanundan yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile verilmiş terkin kararları üzerine iade edilebilir.

(16) Cumhurbaşkanı, bu Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(17) 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) mücbir sebep hâlinin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitler; mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi takip eden aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde ödenir. Bu fıkra hükmü, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ticaret Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hâli kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hâllerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlere de uygulanır.

(18) On yedinci fıkra hükümlerine göre mücbir sebep nedeniyle ödeme süresi uzatılan taksitler için altıncı fıkra da yer alan, taksitlerden ilk ikisinin süresinde ödenmesi şartı aranmaz.

(19) Bu Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idareler yetkilidir. İl özel idareleri, belediyeler ile YKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Diğer hükümler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığınca bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacaklardan, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 1/1/2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve bir amme borçlusu adına tahakkuk etmiş asli ve fer'i alacakların toplamı tüm tahsil daireleri itibarıyla 2.000 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir. Bu tutarın tespitinde 1/1/2023 tarihi itibarıyla tahsil dairesi kayıtları esas alınır. Bu fıkra kapsamında tahsilinden vazgeçilen alacaklar ile ilgili açılmış davalar, alacaklı tahsil dairesinin alacağın terkin edildiğine ilişkin bildirimi üzerine mahkemesince sonlandırılır, bu davalar ile ilgili yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez. Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olan tutarlar iade edilmez.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hariç olmak üzere anılan fıkra kapsamında idari para cezası verildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçilir ve tahsil edilmiş olan tutarlar iade edilmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(15) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlar ile ilk derece yargı merciinde dava konusu edilen idari para cezası ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ödenen bu tutarlar, ilk derece mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu Kanundan yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile verilmiş terkin kararları üzerine iade edilebilir.

(16) Cumhurbaşkanı, bu Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(17) 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) mücbir sebep hâlinin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitler; mücbir sebep hâlinin sona erdiği tarihi takip eden aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde ödenir. Bu fıkra hükmü, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ticaret Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hâli kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hâllerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlere de uygulanır.

(18) Onyedinci fıkra hükümlerine göre mücbir sebep nedeniyle ödeme süresi uzatılan taksitler için altıncı fıkra da yer alan, taksitlerden ilk ikisinin süresinde ödenmesi şartı aranmaz.

(19) Bu Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idareler yetkilidir. İl özel idareleri, belediyeler ile YİKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Diğer hükümler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığınca bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacaklardan, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 1/1/2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve bir amme borçlusu adına tahakkuk etmiş asli ve fer'i alacakların toplamı tüm tahsil daireleri itibarıyla 2.000 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir. Bu tutarın tespitinde 1/1/2023 tarihi itibarıyla tahsil dairesi kayıtları esas alınır. Bu fıkra kapsamında tahsilinden vazgeçilen alacaklar ile ilgili açılmış davalar, alacaklı tahsil dairesinin alacağın terkin edildiğine ilişkin bildirimi üzerine mahkemesince sonlandırılır, bu davalar ile ilgili yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olan tutarlar iade edilmez.

(2) Bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine göre yapılandırılarak kesinleşen tarhiyatlar, yapılandırmanın ihlal edilmemesi şartıyla 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında değerlendirilmez. Şu kadar ki, anılan bent kapsamında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce söz konusu tarhiyatlar nedeniyle 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi kapsamında yararlanılamayan indirim tutarları için bir düzeltme yapılamaz.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(3) Bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine göre yapılandırılarak kesinleşen tarhiyatlar, yapılandırmanın ihlal edilmemesi şartıyla 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında değerlendirilmez. Şu kadar ki, anılan bent kapsamında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce söz konusu tarhiyatlar nedeniyle 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi kapsamında yararlanılamayan indirim tutarları için bir düzeltme yapılamaz.

(4) İşverenlerin ve üçüncü şahısların, 5510 sayılı Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 ncı ve 28 inci maddeleri, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun mülga 63 üncü maddesi ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü oldukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

(5) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından fazla veya yersiz olarak ödendiği tespit edilen ve 506 sayılı Kanunun, 1479 sayılı Kanunun, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun, 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri ve 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi gereğince tahsil edilmesi gereken gelir ve aylıklara ilişkin borç asılları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

(6) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanların prim borçları sebebiyle aynı Kanunun 88 inci maddesinin on ikinci fıkrası uyarınca sattıkları tarımsal ürün bedellerinden, tarımsal kesinti sorumlularınca kesinti yapıldığı hâlde Kuruma ödenmesi gereken prim tutarlarından 2022 yılı Aralık ayı ve önceki dönemlere ilişkin borçları ile bu borçlara gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsilinden vazgeçilir.

(7) 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan iş yerlerine ilişkin olup iş yerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2020 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu hâlde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 500 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 10.000 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(8) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) 2918 sayılı Kanun uyarınca araç muayenesi yaptırmaları gerektiği hâlde muayenelerini süresinde yaptırmamış olanların, 30/9/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) araç muayenelerini yaptırmaları ve anılan Kanunun 35 inci maddesi uyarınca muayene süresi geçirilen her ay ve kesri için tahsili gereken %5 fazla yerine bu Kanunun yayımı tarihine

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) İşverenlerin ve üçüncü şahısların, 5510 sayılı Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 ncı ve 28 inci maddeleri, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun mülga 63 üncü maddesi ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

(4) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından fazla veya yersiz olarak ödendiği tespit edilen ve 506 sayılı Kanunun, 1479 sayılı Kanunun, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun, 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri ve 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi gereğince tahsil edilmesi gereken gelir ve aylıklara ilişkin borç asılları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanların prim borçları sebebiyle aynı Kanunun 88 inci maddesinin onikinci fıkrası uyarınca sattıkları tarımsal ürün bedellerinden, tarımsal kesinti sorumlularınca kesinti yapıldığı hâlde Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken prim tutarlarından 2022 yılı Aralık ayı ve önceki dönemlere ilişkin borçları ile bu borçlara gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsilinden vazgeçilir.

(6) 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan iş yerlerine ilişkin olup iş yerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2020 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu hâlde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 500 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 10.000 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(7) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) 2918 sayılı Kanun uyarınca araç muayenesi yaptırmaları gerektiği hâlde muayenelerini süresinde yaptırmamış olanların, 30/9/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) araç muayenelerini yaptırmaları ve anılan Kanunun 35 inci maddesi uyarınca muayene süresi geçirilen her ay ve kesri için tahsili gereken %5 fazla yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları, bu Kanunun yayımı tarihinden (yayımlandığı ay dâhil) araç muayenelerinin yapıldığı tarihe kadar her ay ve kesri için aylık %0,75 oranı esas alınarak hesaplanacak tutarı ödemeleri şartıyla anılan madde uyarınca alınması gereken %5 fazlaların tahsilinden vazgeçilir ve yetkili kuruluş tarafından tahsil edilen bu tutarlar anılan maddede belirtilen süre ve şekilde Hazine hesaplarına aktarılır. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarların bu fıkra hükümlerine dayanılarak iadesi yapılmaz. Bu fıkranın

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları, bu Kanunun yayımı tarihinden (yayımlandığı ay dâhil) araç muayenelerinin yapıldığı tarihe kadar her ay ve kesri için aylık %0,75 oranı esas alınarak hesaplanacak tutarı ödemeleri şartıyla anılan madde uyarınca alınması gereken %5 fazlaların tahsilinden vazgeçilir ve yetkili kuruluş tarafından tahsil edilen bu tutarlar anılan maddede belirtilen süre ve şekilde Hazine hesaplarına aktarılır. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarların bu fıkra hükümlerine dayanılarak iadesi yapılmaz. Bu fikanın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. 22/3/2020 ile 3/7/2020 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) geçen süre için 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde yer alan %5 fazlaya ilişkin hüküm ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları uygulanmaz, tahsil edilmiş tutarlar iade edilmez.

(9) 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 25 inci, geçici 26 ncı ve geçici 28 inci maddeleri kapsamında ertelenen bedeller hariç olmak üzere, ilgili kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kâr payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde başvurulması ve ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamında olan ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için borçluların bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere bu Kanunda belirtilen sürede başvuruları ve Kanunda öngörülen süre ve şekilde alacakların ödenmesi hâlinde bunlar için açılan davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu fıkarda belirtilen borçların süresi içinde ödenmemesi sebebiyle kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemleri iptal edilenler tarafından borçlar bu fıkarda belirtilen şekilde ödense dahi, iptal işlemi ihya edilmez ve geçerliliğini korur. Bu fikanın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(10) İl özel idareleri, YİKOB'lar, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50' sinden fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan (tasarrufunda bulunan taşınmazların kira ve irtifak hakkı bedelleri ile kaynak sularının kira bedeli dâhil) ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde başvurulması ve tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu takdirde mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücreti ilk taksit tutarı ile birlikte tahsil edilir. Bu fıkra hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan vazgeçilmesi şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanunda öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. 22/3/2020 ile 3/7/2020 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) geçen süre için 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde yer alan %5 fazlaya ilişkin hüküm ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları uygulanmaz, tahsil edilmiş tutarlar iade edilmez.

(8) 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 25 inci, geçici 26 ncı ve geçici 28 inci maddeleri kapsamında ertelenen bedeller hariç olmak üzere, ilgili kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kâr payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde başvurulması ve ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamında olan ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için borçluların bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere bu Kanunda belirtilen sürede başvurmaları ve Kanunda öngörülen süre ve şekilde alacakların ödenmesi hâlinde bunlar için açılan davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu fıkra da belirtilen borçların süresi içinde ödenmemesi sebebiyle kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemleri iptal edilenler tarafından borçlar bu fıkra da belirtilen şekilde ödense dahi, iptal işlemi ihya edilmez ve geçerliliğini korur. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(9) İl özel idareleri, YİKO B'lar, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan (tasarrufunda bulunan taşınmazların kira ve irtifak hakkı bedelleri ile kaynak sularının kira bedeli dâhil) ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde başvurulması ve tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu takdirde mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücreti ilk taksit tutarı ile birlikte tahsil edilir. Bu fıkra hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan vazgeçilmesi şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanunda öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(10) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince 6183 sayılı Kanuna göre takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan ve her bir alacağın türü,

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(11) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince 6183 sayılı Kanuna göre takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan ve her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 250 Türk lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer’i alacakların, aslı ödenmiş fer’i alakalardan tutarı 500 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(12) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre, 31/12/2022 tarihine kadar ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olan, üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asılları ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 26 ncı maddesinin yirmi üçüncü fıkrası ile 27 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine ödenmesi gereken sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri levha aidat borç asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken ilk taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da bir takvim yılında birden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya süresinde ödenmeyen ya da eksik ödenen herhangi bir taksitin vade sonuna kadar ödenmemesi halinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkroda belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Vergi mükellefiyeti sona erdiği hâlde oda/borsa kayıtları devam eden üyelerin, vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihe kadar ödenmeyen borçları için bu fıkra hükümleri uygulanır. Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra, tahakkuk etmiş aidat borçlarının asılları ile birlikte fer’i borçlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkilidir.

(13) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 250 Türk lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer’i alacakların, aslı ödenmiş fer’i alakalardan tutarı 500 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(11) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre, 31/12/2022 tarihine kadar ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olan, üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asılları ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 26 ncı maddesinin yirmiüçüncü fıkrası ile 27 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine ödenmesi gereken sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri levha aidat borç asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken ilk taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da bir takvim yılında birden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya süresinde ödenmeyen ya da eksik ödenen herhangi bir taksitin vade sonuna kadar ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Vergi mükellefiyeti sona erdiği hâlde oda/borsa kayıtları devam eden üyelerin, vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihe kadar ödenmeyen borçları için bu fıkra hükümleri uygulanır. Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra, tahakkuk etmiş aidat borçlarının asılları ile birlikte fer’i borçlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkilidir.

(12) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükmü bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği yetkilidir.

(14) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkarların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borç asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların birlik ve federasyonlara, birlik ve federasyonların da Konfederasyona kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat ve katılma payı asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Vergi mükellefiyeti sona erdiği hâlde oda kayıtları devam eden üyelerin, vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihe kadar ödenmeyen borçları için bu fıkra hükümleri uygulanır. Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra, tahakkuk etmiş aidat borçlarının asılları ile birlikte fer'i borçlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği yetkilidir.

(13) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aйдat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkarların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borç asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların birlik ve federasyonlara, birlik ve federasyonların da Konfederasyona kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aйдat ve katılma payı asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Vergi mükellefiyeti sona erdiği hâlde oda kayıtları devam eden üyelerin, vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihe kadar ödenmeyen borçları için bu fıkra hükümleri uygulanır. Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra, tahakkuk etmiş aйдat borçlarının asılları ile birlikte fer’i borçlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu yetkilidir.

(14) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(15) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar baro kesenekleri için ilgili baroya, staj kredisi alacakları için Türkiye Barolar Birliğine başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkroda öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkroda belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fikanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Barolar Birliği yetkilidir.

(16) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkroda öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkroda belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fikanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar baro kesenekleri için ilgili baroya, staj kredisi alacakları için Türkiye Barolar Birliğine başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Ancak bu fıkra dan yararlananlardan aylık taksitini süresinde ödemeyenler bakımından bir kereye mahsus olmak üzere ödenmeyen taksitin bir sonraki ay taksiti ile birlikte ödenmesi durumu saklıdır. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarlar fıkra da öngörülen süre ve şekilde tamamen ödeninceye kadar durdurulur ve alacağın tamamı ödendiğinde sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin dosyanın kapatılması için gerekli tahsil harcı borçlu tarafından ödenir, bundan başka yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Barolar Birliği yetkilidir.

(15) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yetkilidir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(17) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyine olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların da Merkez Konseyine kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Tabipleri Birliği yetkilidir.

(18) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Diş Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması veya bu fıkra da belirtilen ödeme zamanında ilk taksitin ödenmesi şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların da Türk Diş Hekimleri Birliğine kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Diş Hekimleri Birliği yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(16) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyine olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların da Merkez Konseyine kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Tabipleri Birliği yetkilidir.

(17) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Diş Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması veya bu fıkra da belirtilen ödeme zamanında ilk taksitin ödenmesi şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların da Türk Diş Hekimleri Birliğine kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Diş Hekimleri Birliği yetkilidir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

(19) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 9/3/1954 tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tazına ve Göreceği İşlere Dair Kanun hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Veteriner Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili odaya/birliğe başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fikanın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Veteriner Hekimleri Birliği yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(18) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 9/3/1954 tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin icrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tazına ve Göreceği İşlere Dair Kanun hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Veteriner Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili odaya/birliğe başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Veteriner Hekimleri Birliği yetkilidir.

(19) 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 15/5/1957 tarihli ve 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre üyelerin odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Ziraat Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken ilk taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da bir takvim yılında birden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya süresinde ödenmeyen ya da eksik ödenen herhangi bir taksitin vade sonuna kadar ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Ziraat Odaları Birliği yetkilidir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 11- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “75.000 Türk lirasına” ibaresi “103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, geri ödemesi başlamış veya takip için vergi dairesine bildirilmiş olan öğrenim ve katkı kredilerinden vadesi geldiği hâlde ödenmemiş bulunanların asıllarına vade tarihleri ile 9 Kasım 2022 tarihleri (bu tarih dâhil) arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacaklar hesaplanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar iade edilmez. Bu maddenin uygulamasına dair usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 13- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- 31/12/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca konut ve konut ile birlikte ihale edilen yapıım işine ilişkin olarak çıkılacak veya daha önce ihaleye çıkmış ancak bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla ihale (son teklif verme) tarihi geçmemiş ihalelerde, alınan ihale kararları ve Başkanlık ile işi yüklenenler arasında düzenlenen sözleşmeler damga vergisinden müstesnadır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(20) 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu hükümleri kapsamında olan ve vadesi 31/12/2022 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su kullanım hizmet bedellerinin tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar borçlu bulunulan birliğe başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmesi hâlinde bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Yapılandırılan tutarın tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde fer'i alacaklar yerine hesaplanan Yİ-ÜFE tutarının % 90'ının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkra da öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Ancak bu fıkra dan yararlanılardan aylık taksitini süresinde ödemeyenler bakımından bir kereye mahsus olmak üzere ödenmeyen taksitin bir sonraki ay taksiti ile birlikte ödenmesi durumu saklıdır. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarlar fıkra da öngörülen süre ve şekilde tamamen ödeninceye kadar durdurulur ve alacağın tamamı ödendiğinde sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin dosyanın kapatılması için gerekli tahsil harcı borçlu tarafından ödenir, bundan başka yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 11- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “75.000 Türk lirasına” ibaresi “103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, geri ödemesi başlamış veya takip için vergi dairesine bildirilmiş olan öğrenim ve katkı kredilerinden vadesi geldiği hâlde ödenmemiş bulunanların asıllarına vade tarihleri ile 9/11/2022 tarihleri (bu tarih dâhil) arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacaklar hesaplanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar iade edilmez. Bu maddenin uygulamasına dair usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 13- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil), daha önce ihale ilanı verilmiş olmakla birlikte son teklif verme tarihi geçmemiş olanlar dâhil olmak üzere konut ve konut ile birlikte ihaleye çıkılan yapım işlerine ilişkin ihalelerde, alınan ihale kararları ve Başkanlık ile işi yüklenenler arasında düzenlenen sözleşmeler damga vergisinden müstesnadır.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 14- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin mülga son fıkrasından önceki fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, 1/20-a fıkrası kapsamında şüyuun izalesi yoluyla satışa konu edilen her bir taşınmaza ilişkin devir ve iktisaplarda, bu fıkra göre alınması gereken en az maktu harç miktarı, devir ve iktisap sayısı ile ilişkilendirilmeksizin, devir eden ve devir alanın her birinden bir kez alınır.”

MADDE 15- 3/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 26- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında sürücülere uygulanan trafik idari para cezalarına istinaden verilen ve aktif durumda olan ceza puanları pasif duruma getirilerek ceza puanı hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 47 nci maddenin üçüncü fıkrası, 51 inci maddenin üçüncü fıkrası ve 118 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında geçici olarak geri alınan ve ilgisine teslim edilmemiş olan sürücü belgelerinin geçici geri almaları pasif duruma getirilir ve aynı madde de belirtilen süre ve şartlar aranmaksızın ilgilinin müracaatı üzerine iade edilir ve daha sonraki geri alma işlemi hesaplamalarında dikkate alınmaz.

Pasif duruma getirilen geçici geri alma süreleri ve ceza puanları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki tüm adli ve idari işler bakımından ilgisine herhangi bir hak veya istisna sağlamaz ve uygulanmış olan trafik idari para cezalarını ortadan kaldırmaz.”

MADDE 16- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisi, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilir.”

MADDE 17- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun ek 12 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amatör sporun ve altyapı spor eğitim tesislerinin desteklenmesi

EK MADDE 12- Gençlik ve Spor Bakanlığına tescil edilmiş olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve vadesinde ödenen gelir vergisi, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın iade edilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz:

a) Amatör spor faaliyetleri ile altyapı spor eğitim tesislerinde sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak yapılacak ödeme, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin mülga son fıkrasından önceki fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, 1/20-a fıkrası kapsamında şüyun izalesi yoluyla satışa konu edilen her bir taşınmaza ilişkin devir ve iktisaplarda, bu fıkra göre alınması gereken en az maktu harç miktarı, devir ve iktisap sayısı ile ilişkilendirilmeksizin, devir eden ve devir alanın her birinden bir kez alınır.”

MADDE 15- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 26- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında sürücülere uygulanan trafik idari para cezalarına istinaden verilen ve aktif durumda olan ceza puanları pasif duruma getirilerek ceza puanı hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 47 nci maddenin üçüncü fıkrası, 51 inci maddenin üçüncü fıkrası ve 118 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında geçici olarak geri alınan ve ilgisine teslim edilmemiş olan sürücü belgelerinin geçici geri almaları pasif duruma getirilir ve aynı maddelerde belirtilen süre ve şartlar aranmaksızın ilgilinin müracaatı üzerine iade edilir ve daha sonraki geri alma işlemi hesaplamalarında dikkate alınmaz.

Pasif duruma getirilen geçici geri alma süreleri ve ceza puanları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki tüm adli ve idari işler bakımından ilgisine herhangi bir hak veya istisna sağlamaz ve uygulanmış olan trafik idari para cezalarını ortadan kaldırmaz.”

MADDE 16- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisi, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilir.”

MADDE 17- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun ek 12 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amatör sporun ve altyapı spor eğitim tesislerinin desteklenmesi

EK MADDE 12- Gençlik ve Spor Bakanlığınca tescil edilmiş olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve vadesinde ödenen gelir vergisi, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın iade edilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz:

a) Amatör spor faaliyetleri ile altyapı spor eğitim tesislerinde sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak yapılacak ödeme, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör ve altyapı faaliyetlerine ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları,

c) Amatör spor faaliyetlerinin gelişimi ile sporcuların yetiştirilmesi ve eğitimi için spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından kurulan veya kurulacak altyapı spor eğitim tesislerin inşası ile bu tesislerin işletilmesi ve idamesi için yapılan harcamalar.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine iade edilerek özel hesaba alınan ve harcanamayan tutarlardan spor kulübü ve bu spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulan spor anonim şirketleri, kendi aralarında aynı amaçla harcanmak üzere aktarım yapılabilecektir. Yukarıda belirtilen harcamalar kapsamında olmak kaydıyla, spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerince iade alınmadan önce yapılan harcamalar daha sonra özel hesaba aktarılan tutarlardan karşılanabilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu tutarlardan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin beşinci fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Hazine ve Maliye Bakanı, birinci fıkra kapsamında iade edilecek tutarı %50'sine kadar azaltmaya veya kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığınca bu konuda müştereken hazırlanacak yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 18- 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez. Şu kadar ki iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri, Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında yapılan devir işlemleri sonrasına isabet edenler de dâhil olmak üzere, kurum kazancından indirilebilir.”

MADDE 20- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Hasarın giderilmesine ve tazminatın ödenmesine yönelik olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen sertifikasyon, takip ve denetim esaslarına uygun şekilde orijinale eşdeğerliği belgelendirilmiş parçalar ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen yeniden kullanılabilir parçaların kullanımına ilişkin usul ve esaslar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenir. Motorlu taşıtlarda garantinin korunmasına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcular, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör ve altyapı faaliyetlerine ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları,

c) Amatör spor faaliyetlerinin gelişimi ile sporcuların yetiştirilmesi ve eğitimi için spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından kurulan veya kurulacak altyapı spor eğitim tesislerinin inşası ile bu tesislerin işletilmesi ve idamesi için yapılan harcamalar.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine iade edilerek özel hesaba alınan ve harcanamayan tutarlardan spor kulübü ve bu spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulan spor anonim şirketleri, kendi aralarında aynı amaçla harcanmak üzere aktarım yapabilir. Yukarıda belirtilen harcamalar kapsamında olmak kaydıyla, spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerince iade alınmadan önce yapılan harcamalar daha sonra özel hesaba aktarılan tutarlardan karşılanabilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu tutarlardan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin beşinci fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Hazine ve Maliye Bakanı, birinci fıkra kapsamında iade edilecek tutarı %50'sine kadar azaltmaya veya kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 18- 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez. Şu kadar ki iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri, Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında yapılan devir işlemleri sonrasına isabet edenler de dâhil olmak üzere, kurum kazancından indirilebilir.”

MADDE 20- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Hasarın giderilmesine ve tazminatın ödenmesine yönelik olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen sertifikasyon, takip ve denetim esaslarına uygun şekilde orijinale eşdeğerliği belgelendirilmiş parçalar ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen yeniden kullanılabilir parçaların kullanımına ilişkin usul ve esaslar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenir. Motorlu taşıtlarda garantinin korunmasına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 21- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin onbeşinci fıkrasında ve yirmidokuzuncu fıkrasında yer alan “31/12/2022” ibareleri “31/12/2025” şeklinde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 19 uncu maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olarak, sermayesine iştirak edilen kurum ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında yapılan devir işlemlerinde, devir öncesi iştirak hissesi alımı dolayısıyla ortaya çıkan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerinin, devir sonrası, devralan kurum tarafından kurum kazancının tespitinde gider olarak indirim konusu yapılması nedeniyle vergi incelemeleri veya takdir işlemlerine istinaden herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar iade edilmez.

(2) Bu Kanunun 16 ncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde söz konusu madde kapsamında yer alan mükellefler tarafından anılan maddede belirtilen esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılmış olan katma değer vergileri ile ilgili olarak vergi incelemeleri veya takdir işlemlerine istinaden herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar iade edilmez. Anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin yapılmış düzeltme talepleri de bu hüküm çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 23- (1) Bu Kanunun;

a) 11 inci ve 19 uncu maddesi 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 17 nci maddesi Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başında,

c) 22 nci maddesi 1/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 21- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin onbeşinci ve yirmidokuzuncu fıkrasında yer alan “31/12/2022” ibareleri “31/12/2025” şeklinde değiştirilmiştir.

Yürürlük

MADDE 23- (1) Bu Kanunun;

- a) 11 inci ve 19 uncu maddesi 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
 - b) 17 nci maddesi Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başında,
 - c) 22 nci maddesi 1/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
 - ç) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TBMM Basımevi - 2023